

İSRAİL LOBİSİ VE ABD DIŞ POLİTİKASI

İSRAİL LOBİSİ VE AMERİKAN DIŞ POLİTİKASI

Stephen M. Walt & John J. Mearsheimer

Çeviri
Elif Ocak

© Zodyak Kitap, 2014

İsrail Lobisi ve Amerikan Dış Politikası
Stephen M. Walt & John J. Mearsheimer

© Bu kitabın Türkçe yayın hakları Zodyak Kitap'a aittir. Yayıncının izni olmadan herhangi bir formda yayınlanamaz, kopyalanamaz ve çoğaltılamaz. Ancak kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir.

Çeviri / Elif Ocak

Kapak Tasarım / Ayhan Şensoy

İç Tasarım / Çelebi Şenel

Baskı-Cilt / Kitap Matbaacılık San. ve Tic. Ltd. Şti.

Davutpaşa Cad. No:123 Kat:1 Topkapı/İstanbul

Tel : 0212 482 99 10 Sertifika No:16053

1. Baskı Mart 2014

ISBN: 978-605-4909-04-9

Zodyak: 05 - Siyaset: 01

Kültür Bakanlığı Yayıncılık Sertifika No: 29199

ZODYAK KİTAP

Çatalçeşme Sk. No: 52 Meriçli Apt. K.3

Cağaloğlu - Fatih / İSTANBUL

Tel. 0 212 511 05 10 - 511 05 60

Önsöz

Chicago Üniversitesi'nden siyaset bilimci Prof. John J. Mearsheimer ve Harvard Üniversitesi'nden uluslararası ilişkiler profesörü Stephen M. Walt Harvard Üniversitesi web sayfasında yayınlanan ortak çalışmalarıyla ABD'deki İsrail lobisinin özellikle Ortadoğu'ya yönelik Amerikan dış politikasının belirlenmesinde oynadığı rol konusunda önemli bir tartışma başlattı. Mearsheimer ve Walt bu çalışmadaki amaçlarının Amerika'da tabu olarak bilinen ABD'nin İsrail'e desteği konusunda dürüst bir tartışma başlatmayı amaçladıklarını, çünkü bu konunun bu iki ülkenin dışındakileri de etkilediğini ifade ettiler. ABD eski başkanlarından Jimmy Carter'ın ulusal güvenlik danışmanlığını yapmış olan Zbigniew Brzezinski, Mearsheimer ve Walt'un bu çalışmalarıyla Amerikan dış politikasında lobilerin artan rollerinin vurgulandığını ve olumlu bir çaba olduğunu belirtmiştir.

İsrail'in ABD'den her yıl 3 milyar civarında yardım aldığı, bunun da her bir İsrail vatandaşı için yaklaşık 500 dolarlık bir destek olduğu biliniyor. Ekonomik yardım yanında diplomatik ve diğer yardımların varlığını da belirtmek gerekir. Bu durum İsrail'in ABD dış politikasındaki ayrıcalıklı konumunu belirtmek açısından önemlidir.

ABD'deki İsrail yanlısı lobinin Amerikan kamuoyunda İsrail'in faaliyetleri konusunda olumlu bir izlenim oluşturmak

için özellikle Kongre’de önemli faaliyetlerini sürdürmektedir. ABD kongresinde İsrail yanlısı lobilerin oluşturduğu grup diğer kongre üyelerinin İsrail yanlısı bir tutum izlemeleri için çabalarını sürdürmektedirler. Gerektiğinde İsrail lehinde akademik yayınlar da dahil çeşitli çalışmaların yayınlanması, İsrail’in faaliyetlerini eleştiren çalışmaların ise engellenmeye çalışılması, bu tür yazı yazarların gazete ya da üniversitelerden dışlanması gibi faaliyetler sürdürülmektedir. Bu çabaların açık örneklerinden biri de elinizdeki çalışmanın yayınlanmasıyla Prof. Walt’un Harvard Üniversitesi’nden İsrail yanlısı lobinin baskısıyla bir süre zorunlu izne ayrılması olmuştur. Amaç, bundan sonra bu tür çalışma yapmak isteyenlere mesaj vermektir.

Amerikan-İsrail Kamu İlişkileri Komitesi (AIPAC) ABD’deki en güçlü lobi olarak bilinmektedir. Bu komitenin Washington’un Ortadoğu politikasını yönlendirdiği bilinmektedir. Mart 2003’deki Irak işgalinde bu ve benzeri İsrail lobilerinin önemli etkisi olduğu ifade edilmektedir. Mearsheimer ve Walt bu lobilerin çabalarının Irak’a saldırılmasında önemli rolleri olduğunu ifade ederken şimdi de İran’a saldırı için çaba gösterdiklerini söylemektedirler.

ABD’nin eski başkanlarından Bill Clinton, Amerikan-İsrail Kamu İlişkileri Komitesi’ni Washington’daki lobicilik faaliyetlerinde en önde gelen kurum olarak göstermektedir. Mearsheimer ve Walt İsrail’i destekleyen sertlik yanlısı kuruluşların ve AIPEC’in savaş kampanyasında önemli rol oynadıklarını, Saddam’ın 11 Eylül’le bir ilişkisi bulunmadığı halde dönemin savunma bakan yardımcısı Paul Wolfowitz’in ve benzer yeni-konservatif gruba ait olanların 11 Eylül saldırısından Saddam’ın sorumlu olduğu konusunda direttiklerini belirtmektedirler. Saddam’ın devrilmesinin teröre karşı mücadelede çok önemli olduğu bu ekip tarafından kabul

ettirilmiş fakat Mearsheimer ve Walt'un da belirttikleri gibi gerçekte 11 Eylül'ün aslında bölgede savaş için bir bahane olduğu ve Saddam'ın saldırılarla bir ilişkisi olmadığı ve toplu imha silahlarına da sahip olmadığı ortaya çıkmıştır.

ABD'deki İsrail lobisinin yeni hedefinin İran olduğu görülmektedir. İran'ın aslında İsrail'i tehdit ettiği düşünüldüğü için saldırılacak ülke listesinde yer aldığı ABD başkanı Bush tarafından da dile getirilmiştir. İran ve Suriye ile görüşülmesinden yana görüş bildiren, eski ABD dışişleri bakanı J. Baker'ın öncülüğünde hazırlanan Irak Raporu İsrail lobisinin engellemesine takılmıştır. Mearsheimer ve Walt'ın çalışmasını eleştiren İsrail'in eski dışişleri bakanı Shlomo Ben-Ami Ortadoğu'da Amerikan karşıtlığının arttığını ifade ederek ABD'nin bölgesel müdahalelerinin önünü açmaya çalıştığı görülmektedir. Bölgedeki ABD karşıtlığını Arafat'ın geçmiş hatalarına bağlamaya çalışan Ben-Ami, Arafat'ın İsrail-Filistin barış sürecine katkı yapmadığını iddia ederek bölgedeki gerginliğin sorumluluğunu başkalarına atmaya çalıştığı görülmektedir. Buna karşılık Mearsheimer ve Walt, Arafat'ın Aralık 2000'de Clinton tarafından yapılan önerileri reddetmediğini, görüşmeler sürerken İsrail başbakanı Barak'ın Ocak 2001'de görüşmeleri kestiğini, yerine gelen Ariel Sharon'un görüşmelerin başlatılmasını reddettiğini, bunda da İsrail yanlısı lobilerin önemli rol oynadıklarını ifade etmektedirler.

ABD'deki İsrail yanlısı lobilerin gücünün, Ankara tarafından Ermeni lobisine karşı bir denge unsuru olarak kullanılabileceği düşünülmüştür. Uzun yıllar İsrail yanlısı bazı lobilerin faaliyetleri için on milyonlarca dolar aktarılmasına karşın sözde soykırım meselesi Washington tarafından Türkiye'ye karşı bir baskı aracı olarak kullanılmaya devam etmiştir. Türkiye'nin ABD'deki İsrail yanlısı lobilere önemli

ölçüde mali kaynak aktarması Türkiye karşıtı faaliyetleri engellememiş, aksine İsrail yanlısı lobinin Ortadoğu'da İsrail'in çıkarlarının Türkiye'nin çıkarlarıyla ters düştüğü durumlarda Ermeni lobisinin Türkiye karşıtı faaliyetlerinin Ankara üzerinde bir baskı olarak kullanılmasını engelleme konusunda bir adım atmadığı görülmüştür.

ABD'deki lobi faaliyetlerinin ABD'nin hayati çıkarlarıyla ters düşmesi düşünülemez. Bu nedenle Ermeni lobisinin ABD tarafından gerektiğinde Türkiye'ye karşı kullanıldığı açıktır. ABD'nin Ortadoğu'daki hayati çıkarları İsrail'in güvenliği ve petrolün kontrolü olarak belirtilmektedir. Irak işgalinin petrolle ilgili olduğu artık ABD'de de inkâr edilmemektedir. Ayrıca neden İsrail'in petrolü olmasın diye yazılar da yayınlanmaktadır. Musul-Kerkük bölgesinden İsrail'in Akdeniz kıyılarına uzanan boru hatları bunu sağlamayı amaçlamaktadır. Burada Türkiye'nin Kerkük-Yumurtalık boru hattı sessizce dışlanmakta, Bakü-Ceyhan hattı 21. yüzyılın en önemli projelerinden biri olarak gösterilmeye çalışılmaktadır. Ankara'nın PKK terörüyle meşguliyeti emperyalizmin bölgesel hesaplarıyla bağlantılı düşünülmeli, ABD'deki lobilerin emperyal hesapların dışına çıkmasının imkânı olmadığı bilinmelidir. Mearsheimer ve Walt'un bu çalışmasının aslında lobi faaliyetlerinin arkasındaki emperyal projenin görülmesi açısından önemli bir katkı olabileceği kanısındayım.

Doç.Dr. Emin GÜRSES

Ekim 2007 / İstanbul

İSRAİL LOBİSİ VE AMERİKAN DIŞ POLİTİKASI

Amerikan dış politikası yeryüzünün her yerinde meydana gelen olaylara bir yön vermektedir. Kargaşanın kendini tekrerrür ettiği, büyük bir stratejik öneme sahip olan Orta Doğu buna en temel örnektir. Çok kısa bir süre önce Bush Yönetimi'nin bölgeyi demokratik bir topluluk haline getirme çabaları Irak'ta ayaklanmalara, dünya petrol fiyatlarında keskin artışlara ve Madrid, Londra ve Amman'da bombalı saldırılara neden olmuştur. Bu durum birçoğu için büyük kayıpları da beraberinde getirecektir, bu nedenden ötürü bütün ülkeler Amerika'nın Orta Doğu Politikası'na yön veren güçlerin farkına varmalıdırlar.

Amerikan dış politikasının başlıca hedefi Amerikan ulusal çıkarları olmalı. Son birkaç on yıl boyunca, özellikle 1967'deki 6 Gün Savaşı'ndan beri, Amerikan'ın Orta Doğu politikasının merkezinde İsrail'le olan ilişkisi yer aldı. İsrail'e verilen kesintisiz destek ve demokrasiyi bölgede yaygınlaştırma çabası Arap ve İslam kamuoyunu öfkeliendirdi ve ABD'nin güvenliğini tehlikeye attı.

Amerikan siyasal tarihinde bu durumun eşi benzeri yoktur. Peki Amerika, başka bir ülkenin çıkarlarını savunmak için neden kendi güvenliğini bir kenara attı? İki ülke arasındaki bağın ortak stratejik çıkarlar ya da karşı konulamaz ahlâki

zorunluluklar üzerine kurulu olduğu varsayılabilir, ama altta da göreceğimiz üzere, bu nedenlerin hiçbirisi ABD'nin İsrail'e yaptığı çarpıcı değerlerdeki maddi ve diplomatik desteği açıklayamaz.

Aslında bölgedeki ABD politikasını tetikleyen asıl şey, neredeyse tamamen ABD iç politikasından kaynaklanır, özellikle de İsrail Lobisi'nin yürüttüğü faaliyetlerden. Başka özel çıkar grupları da ABD dış politikasını kendi çıkarları doğrultusunda çarpıtmayı başardılar ama hiçbir lobi bir yandan ABD dış politikasını ABD ulusal çıkarlarının gerektirdiklerinden bu kadar saptırırken, diğer yandan da ABD ve İsrail'in çıkarlarının esasta birbiriyle özdeş olduğuna ikna etmeyi başaramadı.¹

Sonraki sayfalarda İsrail Lobisi'nin bu başarıyı nasıl elde ettiğini ve çalışmalarının Amerika'nın bu kritik bölgedeki faaliyetlerini nasıl yönlendirdiğini açıklayacağız. Orta Doğu'nun stratejik önemi ve bunun diğer devletler üzerindeki olası etkileri verilmiştir. Buna göre hem Amerikalıların hem de diğer ülke vatandaşlarının İsrail Lobisi'nin ABD politikası üzerindeki etkisini anlayıp ifade etmeleri gerekir.

Bazı okurlar bu analizi rahatsız edici bulabilir, fakat burada dile getirilen gerçekler araştırmacılar arasında ihtilafli olan konular değildir. Aslında yaptığımız açıklamalar ağırlıklı olarak İsrailli araştırmacılar ve gazetecilerin çalışmalarına dayanmaktadır ve bu kişiler bu konulara ışık tuttukları için büyük bir övgüyü hak ediyorlar. Bunun dışında açıklamalarımızın dayandığı diğer bir nokta saygıdeğer İsrailliler ve insan hakları dernekleri tarafından sağlanan kanıtlardır. Benzer bir şekilde İsrail Lobisi'nin etkisiyle ilgili açıklamalarımız, onlarla çalışan politikacıların tanıklıklarının yanı sıra İsrail Lobisi'nin kendi üyelerinin tanıklığına da dayanmaktadır. Okurlar çıkarılarımızı tabii ki kabul etmeyebilirler, fakat kendi dayandıkları kanıtlar tartışılabilir değildir.

BÜYÜK YARDIMSEVER

1973'teki Ekim Savaşı'ndan bu yana Washington İsrail'e, diğer tüm devletlere sağladığı yardımı gölgede bırakan bir miktarda destek sağladı. İsrail 1976'dan beri en fazla doğrudan yıllık ekonomik ve askeri yardım alan ve İkinci Dünya Savaşı'dan beri de toplamda en fazla yardım alan ülke oldu. ABD'nin İsrail'e doğrudan sağladığı toplam yardım 2003 yılı dolar fiyatlarına göre 140 milyar doları aştı.²

İsrail her yıl yaklaşık olarak 3 milyar dolar doğrudan dış yardım alıyor, bu da yaklaşık olarak ABD dış yardım bütçesinin beşte birini oluşturuyor. Yani ABD her bir İsrailli başına yıllık 500 dolar değerinde yardım sağlıyor.³ İsrail'in şu an kişi başına düşen yıllık geliri itibariyle Güney Kore ya da İspanya'ya eş değer zenginlikte bir endüstri devleti olduğu düşünüldüğünde, ABD'nin bu cömertliği özellikle çarpıcı niteliktedir.⁴

İsrail, Washington'ın diğer özel muamelelerinden de yararlanmaktadır.⁵ ABD'den yardım alan diğer devletler dört taksit halinde paralarını alırken İsrail bütün ödeneğini her mali yılın başında bir seferde almakta, böylece ekstra faiz elde etmektedir. ABD'den askeri yardım alan ülkelerin çoğu bu yardımın tamamını ABD'de harcamak zorundadırlar, fakat İsrail kendisine ayrılan kaynağın yaklaşık olarak % 25'ini kendi savunma sanayisini desteklemek için kullanabilir. İsrail,

ABD'den aldığı yardımı nasıl harcadığına dair hesap vermek zorunda olmayan tek ülkedir, bu da paranın Batı Şeria'da yerleşim yerleri kurulması gibi ABD'nin karşı çıktığı şeyler için kullanılmasının engellenmesini neredeyse imkânsız hale getirmektedir.

Hatta ABD, Pentagon'un istemediği ya da ihtiyacının olmadığı *Lavi* uçağı gibi silah sistemleri geliştirmesi için İsrail'e yaklaşık 3 milyar dolar yardım da bulunmuş, aynı zamanda da İsrail'in, Blackhawk helikopterleri, F-16 jetleri gibi üst düzey silahlara erişimini sağlamıştır. Son olarak da, ABD İsrail'e NATO müttefiklerine vermeyi reddettiği istihbaratlara erişim imkânı vermekte ve İsrail'in nükleer silahlar edinmesine göz yummaktadır.⁶

Ayrıca Washington, İsrail'e yoğun bir diplomatik destek de sunmaktadır. 1982'den beri ABD, İsrail'i eleştiren Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'ne ait otuz iki kararı veto etti ve bu rakam, diğer tüm Güvenlik Konseyi üyelerinin kullandığı vetoların toplam sayısından daha fazladır.⁷ ABD, Arap devletlerinin İsrail'in nükleer silah cephaneliğini Uluslararası Atom Enerjisi Ajansı (IAEA) gündemine taşıma çabalarını da engellemektedir.⁸

ABD savaş zamanında da İsrail'in imdadına yetişmekte ve barış görüşmeleri esnasında onun tarafını tutmaktadır. Nixon yönetimi, Ekim Savaşı sırasında İsrail'e yeniden destek sağlamış ve Sovyet müdahalesi tehdidine karşı onu korumuştur. Washington tıpkı 1993 Oslo Anlaşmaları'ndan önceki ve sonraki görüşmelerde kilit rol oynadığı gibi savaşı bitiren görüşmeleri de yakinen takip etmiştir.⁹ Her iki olayda da ABD'li ve İsrailli yetkililer arasında zaman zaman sürtüşmeler yaşanmıştır, fakat ABD konumunu İsrail'e göre belirlemiş ve sürekli olarak onların görüşlerini

desteklemiştir. 2000 yılında Camp David'deki Amerikalı bir katılımcı daha sonra şunları söylemiştir: “Çoğunlukla İsrail'in avukatlığını yaptık.”¹⁰

Aşağıda da tartışıldığı üzere Washington, faaliyetleri ABD politikasıyla çatıştığı zamanlarda bile İsrail'e işgal ettiği bölgelerdeki (Doğu Şeria ve Gazze Şeridi) eylemlerinde büyük serbestlik tanımıştır. Dahası Irak işgaliyle başlayan, Bush yönetiminin Orta Doğu'yu dönüştürme ihtirası kısmen de olsa İsrail'in stratejik pozisyonunu iyileştirmek içindir. Savaş zamanındaki anlaşmaların dışında, bir ülkenin diğerine bu kadar uzun bir zaman boyunca benzer miktarlarda malzeme yardımı ve diplomatik destek sağladığına dair başka bir örnek düşünmek çok zordur. Kısacası Amerika'nın İsrail'e sağladığı desteğin eşi benzeri yoktur.

Eğer İsrail hayati nitelikte bir stratejik değer olsaydı ya da istikrarlı ABD desteği için zorlayıcı bir ahlâki durum söz konusu olsaydı, ABD'nin bu sıradışı cömertliğini anlamak daha kolay olabilirdi, fakat hiçbir gerekçe ikna edici değildir.

STRATEJİK YÜK

Amerika-İsrail Halkla İlişkiler Komitesi'nin (AIPAC) internet sitesine göre, "ABD ve İsrail Orta Doğu'da gittikçe büyüyen stratejik tehditlere karşı koymak için eşi benzeri görülmemiş bir ortaklık kurdular... Bu işbirliği hem ABD'nin hem de İsrail'in büyük çıkarlarına hizmet ediyor."¹¹ Bu açıklama İsrail'in destekçilerinin temel inancıdır ve gerek İsrailli politikacılar gerekse İsrail yanlısı Amerikalılar tarafından düzenli olarak uygulanmaktadır.

İsrail'in Soğuk Savaş esnasında stratejik bir değer taşımış olabilir.¹² 1967'deki Altı Gün Savaşı'ndan sonra Amerika için bir vekil rolü oynayarak İsrail, Sovyetlerin bölgedeki yayılışının kontrol altına alınmasına yardımcı oldu ve Mısır, Suriye gibi Sovyetler'e bağımlı ülkelere utanç verici yenilgiler yaşattı. Zaman zaman diğer ABD müttefiklerinin (Ürdün Kralı Hüseyin gibi) korunmasına yardım sağladı ve askeri cesareti Moskova'yı kendine bağımlı ülkeleri desteklemesi için daha fazla harcama yapmaya zorladı. İsrail ABD'ye Sovyetler'in sahip olduğu güç hakkında faydalı istihbaratlar da sundu.

İsrail'in bu dönemdeki stratejik önemi de göz ardı edilmemelidir.¹³ İsrail'e destek sağlamak ucuz bir iş değildi ve Amerika'nın Arap dünyasıyla olan ilişkilerini zora soktu. Mesela ABD'nin Ekim Savaşı esnasında İsrail'e 2.2 milyar

dolar olağanüstü durum askeri yardımı sağlama kararı Batı ekonomilerinde büyük zararlara sebep olan OPEC petrol ambargosuna yol açtı. Dahası İsrail askeri güçleri bölgedeki ABD çıkarlarını koruyamadı. Örneğin 1979'daki İran Devrimi petrol stoklarının güvenliğiyle ilgili endişeler doğurduğu zaman ABD, İsrail'e güvenemedi ve kendi Acil Müdahale Gücü'nü kurmak zorunda kaldı.

Soğuk Savaş sırasındaki stratejik değerine rağmen, Birinci Körfez Savaşı (1990-19991) İsrail'in stratejik bir yük haline gelmeye başladığını ortaya çıkardı. ABD, Irak karşıtı koalisyonu bozmadan savaş esnasında İsrail'deki üslerden faydalanamazdı ve Tel Aviv'in Saddam Hüseyin'e karşı yapılan ittifaka zarar vermesini önlemek için kaynaklar ayırmak zorunda kaldı (örneğin Patriot füze bataryaları). 2003'de tarih tekerrür etti: İsrail, ABD'nin Irak'a saldırmasını çok istiyordu, ama Başkan Bush Arap muhalefetini tetiklemeden İsrail'den yardım isteyemezdi. Bu nedenle İsrail yine oyun dışı kaldı.¹⁴

1990'lardan başlayarak ve özellikle de 11 Eylül sonrasında ABD'nin İsrail'e sağladığı destek, her iki devletin de Arap ve İslam dünyasından doğan terörist gruplar ve bu grupları destekleyen ve kitle imha silahlarına sahip olmaya çalışan "haydut devletler" tarafından tehdit edildiğine dair iddialarla haklı çıkarıldı. Bu açıklama Washington'un İsrail'e Filistinlilerle olan mücadelelerinde serbestlik tanınması ve tüm Filistinli teröristler hapse atılana ya da öldürülene kadar ona taviz vermesi için baskı yapılmaması gerektiğini vurguluyor. Bu açıklama ayrıca ABD'nin İslam Cumhuriyeti İran, Saddam Hüseyin'in Irak'ı ve Beşer Esad'ın Suriye'si gibi ülkelerin peşine düşmesi gerektiğini dile getirmektedir. İsrail bu nedenle teröre karşı savaşta çok önemli bir müttefik olarak görülmektedir, çünkü onun düşmanları Amerika'nın da düşmanlarıdır. Bu açıklama ikna edici gibi görülse de,

İsrail teröre karşı verilen savaşta ve haydut devletlerle mücadele etmeye yönelik çabalarında Amerika için aslında bir yüküdür.

İlk olarak “terörizm” tek bir düşman değil, çeşitli saf-lardaki siyasal gruplar tarafından kullanılan bir taktır. İsrail’i tehdit eden terörist örgütler (örneğin Hamas ya da Hizbullah) kendilerine müdahale etmediği sürece (1982’de Lübnan’da olduğu gibi) ABD’yi tehdit etmezler. Ayrıca Filistin terörizmi, İsrail’e veya “Batı’ya” yöneltilmiş rasgele bir şiddet değil, büyük ölçüde İsrail’in Batı Şeria ve Gazze Şeridi’ni kolonize etmeye yönelik uzun süredir devam eden kampanyasına verilen bir cevaptır.

Daha da önemlisi, İsrail ve ABD’nin ortak bir terör tehdidi tarafından birleştirildiğini söylemek neden-sonuç ilişkisini tersine çevirir: ABD’nin terörizm probleminin olması İsrail’le yakın müttefik olmasından kaynaklanmaktadır, bunun aksi doğru değildir. ABD’nin İsrail’e verdiği destek Amerikan karşıtı terörizmin tek nedeni değildir, yine de bu önemli bir nedendir ve teröre karşı savaşın kazanılmasını zorlaştırmaktadır. ¹⁵ Örneğin Usame bin Ladin de dahil olmak üzere birçok el-Kaide liderini motive eden şeyin İsrail’in Kudüs’teki varlığı ve Filistinlilerin içinde bulunduğu kötü durum olduğundan hiç şüphe yoktur. ABD 9 Eylül Komisyonu’na göre bin Ladin, Amerika Birleşik Devletleri’ni İsrail’e verdiği destek de dahil olmak üzere, Orta Doğu’da yürüttüğü politikalarından dolayı açıkça cezalandırmaya çalıştı, hatta olaya dikkat çekmek için saldırılarını zamana göre ayarlamayı denedi. ¹⁶

Aynı derecede önem teşkil eden bir konu da İsrail’e verilen koşulsuz destek bin Ladin gibi radikallerin halk desteği sağlamasını ve asker toplamasını kolaylaştırmaktadır. Kamuoyu yoklamaları İsrail’e verdiği destekten dolayı Arap nüfusunun Amerika’ya derinden düşmanlık beslediklerini tespit

etmektedir ve Arap ve Müslüman dünyasına yönelik Kamu Diplomasisi ile ilgili ABD Dışışleri Bakanlığı Danışmanları, bu ülkelerdeki vatandaşların Filistinliler'in içinde bulunduğu kötü durumdan ve ABD'nin oynadığını düşündükleri rolden ötürü gerçekten üzgün olduklarını ortaya çıkarmışlardır. ¹⁷

Orta Doğu'daki haydut devletlere gelince, onlar ABD'nin İsrail'e olan bağlılığının dışında hayati değerdeki Amerikan çıkarları için doğrudan bir tehdit değillerdir. Her ne kadar ABD'nin bu rejimlerle bazı anlaşmazlıkları olsa da, eğer İsrail'le bu kadar sıkı sıkıya bağlanmış olmasaydı, Washington ne İran ne Baasçı Irak ne de Suriye'den ötürü bu kadar endişe duyacaktı. Bu devletler nükleer silah edinseler bile –ki bunun hiç arzu edilmediği çok açıktır –bu ABD için stratejik bir felaket teşkil etmeyecektir. Ne Amerika'ya ne de İsrail'e nükleer silahları olan bir haydut tarafından şantaj yapılabilir, çünkü böyle bir durumda şantajcı, ezici güçte bir misillemeye maruz kalmadan tehdidini gerçekleştiremeyecektir. Nükleer silahları terörist gruplara teslim etme tehlikesi de aynı derecede uzaktır, çünkü haydut devlet bu transferin fark edilmeyeceğinden ya da kendisinin suçlanıp ardından da cezalandırılmayacağından emin olamaz.

Dahası İsrail'le olan ilişkisi aslında ABD'nin bu devletlerle mücadelesini zorlaştırmaktadır. İsrail'in nükleer silahlara sahip olması, bazı komşularının da nükleer silah edinmek istemelerinin nedenlerinden biridir ve bu devletleri rejim değişikliğiyle tehdit etmek sadece onların bu arzusunun artmasına neden olur. Fakat ABD'nin bu rejimlere karşı güç kullanma niyetine girdiği zaman İsrail pek aktif bir rol oynayamaz, çünkü savaşta yer alamaz.

Kısacası terörizme ve muhtelif Orta Doğu diktatörlüğüne karşı girişilen savaşta İsrail'i Amerika'nın en önemli müttefiği

olarak tehdit etmek, hem İsrail'in bu olaylarda yardım etme olanaklarını arttırır hem de İsrail politikalarının ABD'nin çabalarını nasıl daha da zora soktuğunun göz ardı edilmesine neden olur.

İsrail'e yapılan koşulsuz yardım aynı zamanda ABD'nin Orta Doğu dışındaki konumunu da zayıflatmaktadır. Yabancı seçkinler çevresi sürekli olarak ABD'nin İsrail'e karşı fazla destekleyici olduğunu görmekte ve İsrail'in işgal ettiği bölgelerde uyguladığı baskılara müsamaha göstermesini manevi açıdan hissiz ve terörizme karşı yürütülen savaşa bir engel olarak düşünmektedir. ¹⁸ Mesela Nisan 2004'te 52 tane eski İngiliz Diplomat Başbakan Tony Blair'e, İsrail-Filistin çatışmasının, "Batı, Arap ve İslam dünyası arasındaki ilişkileri olumsuz bir şekilde etkilediğini" dile getiren ve Bush ve Başbakan Ariel Sharon'un politikalarının "tarafli ve kanuna aykırı" olduğuna dair uyarın bir mektup göndermişlerdir. ¹⁹

İsrail'in stratejik değerini sorgulamak için son bir neden ise onun sadık bir müttefik gibi davranmayışıdır. İsrailli yetkililer sürekli olarak ABD'nin taleplerini göz ardı etmekte ve Amerikalı liderlere verdikleri sözlerden dönmektedirler (yerleşim merkezleri inşa etmeyi durdurma ve Filistinli liderlere yönelik suikast girişimlerinden kaçınma vaatleri de buna dahildir). ²⁰ Dışişleri bakanlığı başmüfettişinin tabiriyle "sistemik ve sürekli olarak artan bir biçimde izinsiz transferler" ²¹ yapan İsrail, Çin gibi ABD'nin potansiyel rakibi olan ülkelere duyarlı ABD askeri teknolojisi sağlamıştır. ABD Genel Saymanlık'ına göre İsrail aynı zamanda "müttefikler arasında ABD'ye karşı en agresif casusluk operasyonları düzenleyen ülkedir". ²² 1980'lerin başında İsrail'e büyük miktarda gizli evrak veren (İsrail'in bu malzemeleri Sovyetler Birliği'ne, Sovyet Yahudileri için daha fazla çıkış vizesi elde etmek için aktardığı iddia edilmektedir.) Jonathan Pollard vakasına ek

olarak, 2004 yılında önemli bir Pentagon yetkilisinin (Larry Franklin) İsraili bir diplomata (iddiaya göre iki AIPAC görevlisinden de yardım almıştı) gizli bilgiler aktardığı ortaya çıkarıldığında yeni bir tartışma patlak verdi.²³ Tabii ki ABD'ye karşı casusluk faaliyetleri yürüten tek ülke İsrail değildir, fakat onun en büyük koruyucusuna casusluk yapmaya gönüllü oluşu, sahip olduğu stratejik değer hakkında daha fazla şüphe uyandırmaktadır.

ÖNEMİNİ YİTİREN AHLÂKİ GEREKÇE

Sözde stratejik değerinin yanı sıra İsrail'in destekçileri onun koşulsuz ABD desteğini hak ettiğini de savunuyorlar, bunun için de gerekçeleri: 1) İsrail zayıf ve etrafı düşmanlarla çevrili bir ülkedir; 2) demokrasiyle yönetilmektedir ve bu ahlâken tercih edilen bir yönetim biçimidir; 3) Yahudi halkı geçmişte kendisine karşı işlenen suçlardan dolayı çok acı çekmiştir ve bu nedenle özel muamele görmeyi hak etmektedir; ve 4) İsrail'in davranışları ahlâki açıdan muhaliflerinkinden daha üstündür.

Oysa ki yakından incelendiğinde bu iddiaların hiçbiri ikna edici değildir. İsrail'in varlığını desteklemek için güçlü bir ahlâki gerekçe vardır, fakat onun varlığı tehlike altında değildir. Objektif bir şekilde ele alınırsa İsrail'in geçmişte ve günümüzde sergilediği davranışlar ona Filistinlilere göre daha çok ayrıcalık tanımamız için hiçbir ahlâki temel sunmaz.

Güçsüzü mü Destekliyor?

İsrail genellikle düşmanca davranışlar sergileyen Arap Goliath tarafından köşeye kısıtılan, zayıf ve mahsur Yahudi Davut olarak betimlenmektedir. Bu portre İsrailli liderler ve İsrail sempatzanı yazarlar tarafından dikkatlice beslendi, fakat bunun tam tersi bir görüntü gerçeğe daha yakındır. Genel kanaatin aksine, Siyonistler 1947-49 Bağımsızlık Savaşı

esnasında daha büyük, daha iyi donatılmış ve daha iyi komuta edilen kuvvetlere sahipti ve İsrail Savunma Güçleri (IDF) 1956'da Mısır'a karşı, 1967'da ise Mısır, Ürdün ve Suriye'ye karşı çabuk ve kolay zaferler elde ettiler. Ve bütün bunlar büyük ölçüdeki ABD yardımı akmaya başlamadan gerçekleşti.²⁴ Bu zaferler İsraillilerin vatanseverliğinin, organize olma yeteneklerinin ve de askeri cesaretlerinin güzel bir kanıtıdır, ama aynı zamanda da İsrail'in kuruluşunun ilk yıllarında bile yardıma muhtaç olmadığını gösterir.

Günümüzde İsrail, Orta Doğu'daki en büyük askeri güçtür. Klasik kuvvetleri komşularından çok daha üstündür ve bölgede nükleer silaha sahip tek devlettir. Mısır ve Ürdün İsrail'le barış antlaşmaları imzaladılar ve Suudi Arabistan da barış teklifinde bulundu. Suriye bağlı bulunduğu Sovyetler Birliği'ni kaybetti, Irak üç yıkıcı savaşın ardından büyük ölçüde güç kaybetmişti ve İran da yüzlerce km uzaktaydı. Filistinliler, İsrail'i tehdit edebilecek güçte bir orduyu bir kenara bırakın, hizmete hazır bir polis kuvvetine bile ancak sahip olmuşlardı. Tel Aviv Üniversitesi'nin Jaffee Stratejik Araştırmalar Merkezi'nin 2005 yılı değerlendirmelerine göre stratejik denge kesinlikle, kendi askeri kapasitesi ve caydırıcı güçleriyle komşularınıninkiler arasındaki niteliksel mesafeyi büyütme devam eden İsrail'den yanadır.²⁵ Eğer zorunlu gerekçe güçsüzü desteklemek olsaydı ABD, İsrail'in düşmanlarını destekliyor olurdu.

Destek Demokrasi için mi?

Amerikan desteği İsrail'in düşman diktatörlüklerle çevrili bir demokrasi devleti olduğu iddiası ile sürekli olarak haklı çıkarıldı. Bu gerekçe mantıklı görünmesine rağmen ABD'nin İsrail'e sağladığı desteğin mevcut seviyesini açıklayamaz.

Unutulmamalıdır ki dünyanın her yerinde bir sürü demokratik yönetim var, ama İsrail'e verilen cömert desteği hiçbiri almıyor. ABD geçmişte kendi çıkarlarına fayda sağlayacağını düşündüğü zamanlarda demokratik yönetimleri devirmiş ve diktatörleri desteklemiştir. Bugün de bazı diktatörlüklerle iyi ilişkiler içerisinde. Bu yüzden demokratik olup olmamak Amerika'nın İsrail'e olan desteğini hiçbir şekilde haklı çıkaramaz.

İsrail demokrasisinin Amerika'nın temel değerleriyle çelişen yönleri de "ortak demokrasi" gerekçesini zayıflatmaktadır. ABD her ırk, din ve etnik kökenden insanın eşit haklara sahip olduğu farz edilen liberal demokratik bir ülkedir. İsrail ise bunun tam aksine açıkça bir Yahudi devleti olarak kurulmuştur ve vatandaşlık kan bağına dayalıdır.²⁶ Bu vatandaşlık konseptine bakarak, İsrail'in 1.3 milyonluk Arap nüfusunun ikinci sınıf vatandaş muamelesi görüyor olması ya da son zamanlarda bir İsrail hükümet komisyonunun İsrail'in onlara karşı ihmalkâr ve ayrımcı davranışlar sergilediğine dair yargısı hiç şaşırtıcı değildir.²⁷

Benzer bir şekilde İsrail, kendi vatandaşlarıyla evlenen Filistinlilerin vatandaşlık elde etmelerine ve eşlerin İsrail'de yaşamalarına izin vermez. İsrail insan hakları organizasyonu *B'tselem* bu kısıtlamayı "ırkçı kriterlere göre burada kimin yaşayacağını belirleyen ırkçı bir kanun" olarak nitelendirmektedir.²⁸ Böyle bir kanun İsrail'in kuruluş ilkelerine bakıldığında anlaşılır olabilir, lakin Amerika'nın demokrasi tasviriyle tutarlı değildir.

İsrail'in demokratik statüsüne zarar veren bir diğer faktör de, Filistinlilere kendilerine ait yaşanılabilir bir devlet kurma imkânını vermeyi reddetmesidir. İsrail, Filistinlilerin uzun süredir yaşadığı topraklarda sömürgeler kurarken Gazze ve

Batı Şeria'daki yaklaşık 3.8 milyon Filistinlinin de hayatını kontrol etmektedir. İsrail şeklen demokratik bir ülkedir, fakat kontrol altında tuttuğu milyonlarca Filistinli bütün politik haklarından mahrum bırakılmıştır ve "ortak demokrasi" gerekçesi de buna bağlı olarak zayıflamıştır.

Geçmişteki Suçların Telafisi

İsrail'e verilen desteği haklı çıkarmak için kullanılan üçüncü gerekçe ise özellikle Holocaust esnasında Yahudilerin Hristiyan Batı'da çektikleri acı tarihtir. Yahudilerin yüzyıllarca zulme uğramış olması ve sadece Yahudilere ait bir vatanda güvende olabilecekleri gerekçesiyle birçok kişi İsrail'in ABD'den özel bir muamele görmeyi hak ettiğine inanmaktadır.

İsrail'in Yahudi Düşmanlığının rezil kalıtından dolayı çok fazla acı çektiğine dair hiç şüphe yoktur ve İsrail'in kuruluşu tarih boyunca işlenen suçlara verilen yerinde bir cevaptı. Geçmişte yaşanan bu olaylar İsrail'in kuruluşunu destekleyen güçlü bir ahlâki gerekçe sunar, fakat kendisinin kuruluşu da büyük ölçüde masum olan üçüncü bir tarafa, Filistinliler'e, karşı yeni suçlar işlenmesine neden olmuştur.

Tarihte yaşanan bu olaylar kolaylıkla anlaşılabilir. 19. yüzyılın sonlarında politik Siyonizm başladığında Filistin'de sadece 15.000 civarında Yahudi vardı.²⁹ Mesela 1893'te Araplar nüfusun aşağı yukarı yüzde 95'ini oluşturuyorlardı ve Osmanlı egemenliği altında olmalarına rağmen 1300 yıldır bölgenin devamlı sahibiydiler.³⁰ Hatta İsrail kurulduğu zaman bile Yahudilerin sayısı Filistin nüfusunun yaklaşık olarak sadece yüzde 35'i kadardı ve onlar toprakların yüzde 7'sine sahiptiler.³¹

Siyonizm liderliği ana görüşü iki uluslu bir devlet kurmakla ya da Filistin'in sabit kalıcı bir bölünmeyi kabul etmesiyle ilgilenmiyordu. Siyonizm liderliği zaman zaman ilk adım olarak bölünmeyi kabul etmek istiyordu, fakat bu onların gerçek hedefi değil sadece bir taktikti. David Ben Gurion'un 1930'ların sonlarında söylediği gibi, "Devletin kuruluşunu takiben büyük bir ordunun yapılandırılması- nın hemen ardından bölünmeyi fesetmeli ve bütün Filistin topraklarına yayılmalıyız."³²

Bu hedeflerini gerçekleştirmek için Siyonistler büyük sayılardaki Arap topluluklarını daha sonra İsrail olarak adlandırılacak bölgeden çıkartmak zorundaydılar. Hedeflerine ulaşmalarının başka bir yolu yoktu. Ben Gurion problemi açık bir şekilde gördü ve 1941'de şunları yazdı: "Baskı ve şiddet uygulamaksızın Arap nüfusunun toplu tahliyesini hayal etmek imkânsız." ³³ İsraili bir tarihçi olan Benny Morris de bu durumu şu şekilde dile getirir: "Filistinlileri buradan çıkartma fikri modern Siyonizm kadar eskidir, onun gelişim ve uygulamalarına geçen yüzyıl boyunca eşlik etmiştir."³⁴

Hedeflerini gerçekleştirmeleri için bekledikleri fırsat 1947-48 yıllarında Yahudi kuvvetleri 700 bin Filistinliyi sürgün ettiğinde ellerine geçti.³⁵ İsraili görevliler uzun bir süre boyunca, Arapların liderleri kendilerinden gitmelerini istediği için bölgeden ayrıldıklarını iddia ettiler, fakat dikkatli araştırmacılar (çoğu İsraili tarihçi Morris gibi) bu hikâyeyi yalanladı. Aslında Arap liderlerin çoğu Filistin halkını topraklarında kalmaya zorladı, fakat Siyonist kuvvetlerin ellerinde can verme korkusu birçoğunu bölgeden kaçmaya itti.³⁶ Savaşın ardından İsrail Filistinli sürgünlerin geri dönmelerini engelledi.

İsrail'in kuruluşunun Filistin halkına karşı işlenen ah-lâki suçları da beraberinde getireceği gerçeği İsraili liderler tarafından çok iyi anlaşılmıştı. David Ben-Gurion'un Dünya Yahudi Kongresi başkanı Nahum Goldmann'a şöyle demişti:

“Ben bir Arap lideri olsaydım, İsrail’le asla anlaşma yapmazdım. Bu çok normal: Biz onların ülkesini ellerinden aldık... İsrail’den geliyoruz, ama iki bin yıl önce. Bunun onlar için anlamı ne? Yahudi Düşmanlığı, Naziler, Hitler, Auschwitz vardı, fakat bütün bunlar onların hatası mıydı? Onlar sadece tek bir şeyi görüyor: Biz buraya geldik ve ülkelerini çaldık. Böyle bir şeyi neden kabul etsinler ki?”³⁷

O zamandan beri, İsraili liderler durmadan Filistinlilerin milli ihtiraslarını inkâr etmeye çalıştılar. Başbakan Golda Meir’in ünlü bir sözü vardır: “Filistinli diye bir şey yoktur.” 1993 Oslo Anlaşmasını imzalayan Başbakan Yitzhak Rabin bile her şeye rağmen tam bir Filistin devletinin kurulmasına karşı çıkmıştır.³⁹ Radikal grupların uyguladığı şiddetin ve Filistin’de artan nüfusun baskısı sonraki İsrail liderlerini işgal ettikleri bazı bölgelerden çekilmeye ve belirli bölgelerde uzlaşma yapmaya zorladı, fakat hiçbir İsrail hükümeti Filistinlilere kendilerine ait bir devlet vermeye razı değildi. Haziran 2000’de Başbakan Ehud Barak’ın Camp David’deki cömert önerisi bile Filistinlilere sadece İsrail’in *de facto* kontrolü altında silahsızlandırılmış ve bölünmüş bir Bantustan bırakıyordu.⁴⁰

Avrupa’nın Yahudilere karşı işlediği suçlar İsrail’in kuruluşu için kabul edilebilir bir mazaret doğuruyor, fakat her ne kadar bazı İslamcı radikaller onu haritadan sileceklerine dair insafsız ve gerçeklerle örtüşmeyen atıflarda bulunsalar da, İsrail’in hayatta kalmaya devam edeceği şüphe götürmez bir gerçek ve Yahudi halkının acılarla dolu geçmişi ABD’yi,

İsrail bugün ne yaparsa yapsın ona yardım etmekle yükümlü kılmaz.

“Erdemli İsrailliler”e karşı “Kötü Araplar”

ABD desteğini haklı çıkarmaya yönelik son ahlâki iddia İsrail’i barış peşinde koşan ve tahriklere karşı bile büyük direnç gösteren bir ülke olarak resmetmektedir. Arapların ise bunun aksine kötü niyetli hareketlerde bulunduğu söylenmektedir. İsrailli liderler ve Alan Dershowitz gibi Amerikalı apolojistler tarafından bitmek tükenmek bilmeksizin tekrar edilen bu hikâye aslı olmayan bir söylenceden başka birşey değildir. ⁴¹ Sergilenen davranışlara bakıldığında İsrail’in tavrının düşmanlarınınkinden ahlâken ayırt edilebilir bir yanı yok. İsrailli araştırmacılar ilk Siyonistlerin Filistinli Araplara karşı olan davranışlarının insaniyetten çok uzak olduğunu belirtmektedir. ⁴² Siyonistlerin Arap toprakları üzerinde kendi devletlerini kurmaya çalıştıklarına bakılacak olursa Arap halkın da Siyonistlerin bu tecavüzlerine direnişte bulunması pek şaşırtıcı değildir. Siyonistler de büyük bir gayretle Araplara karşılık vermişlerdir ve iki taraf da bu dönem içerisinde yüksek ahlâki değerlerini bir kenara bırakmıştır. Aynı araştırmacılar 1947-48’de İsrail’in kuruluşunun Yahudiler tarafından işlenen infaz, katliam ve tecavüz gibi etnik temizlik suçlarını da beraberinde getirdiğine işaret eder. ⁴³

Ayrıca İsrail’in Arap ve Filistinli düşmanlarına bundan sonraki davranışları da genellikle herhangi bir ahlâki üstünlük iddiasını yalanlayacak biçimde zalimce olmuştur. Örneğin 1949 -1956 yılları arasında İsrail güvenlik güçleri kendi sınırlarına sızan 2700-5000 arası Arabı öldürdü ve bu kişilerin büyük çoğunluğu silahsızdı. ⁴⁴ IDF 1950’lerin ilk zamanlarında komşularına karşı bir takım sınır ötesi baskınlar

düzenledi ve her ne kadar bunlar savunma saldırıları olarak gösterilmeye çalışılsa da, aslında İsrail'in kendi sınırlarını geliştirme çabalarının bir parçasıydı. İsrail'in yayılma tutkusu 1956'da Mısır'a saldıran İngiltere ve Fransa'ya katılmasına neden oldu ve İsrail fethettiği topraklardan ancak ABD'nin yoğun baskısı sonucu geri çekildi.⁴⁵

IDF ayrıca 1956 ve 1967 savaşlarında yüzlerce Mısırlı savaş tutsağını da katletti. 1967'de ise 100 bin ile 260 bin kadar Filistinli'yi yeni fethettiği Batı Şeria'dan, 80 bin Suriyeliyi de Golan Tepeleri'nden sürdü.⁴⁷ 1982'deki Lübnan'ı işgal edişini takiben Sabra ve Shatila mülteci kamplarındaki 700 masum Filistinli'nin katliamında da suç ortaklığı yapmıştır ve İsrailli bir araştırma komisyonu Savunma Bakanı Sharon'u bu gaddarca olaydan ötürü “şahsen sorumlu” bulmuştur.⁴⁸

İsrailli personel Filistinli tutsaklara işkence yapmış, sivil halkı küçük düşürüp rahatsızlık vermiş ve zaman zaman da ayırım yapmaksızın kaba kuvvet uygulamıştır.

Mesela Birinci İntifada esnasında (1987-1991), IDF ordularına coplar dağıtmış ve onları Filistinli protestocuların kemiklerini kırmaya teşvik etmiştir. İsviçreli “Çocukları Koruyalım” organizasyonunun tahminine göre, intifada'nın ilk iki yılında 23.600 ile 29.900 çocuk –ki bunlardan üçte birinin bazı kemikleri kırılmıştı – dayak yaraları nedeniyle tıbbi müdehaleye ihtiyaç duymuştur. Dövülmüş olan bu çocukların neredeyse üçte biri on veya onun altı yaşlardaydı.⁴⁹

Ha'aretz'i, IDF'nin etkinliğini dehşet verici fakat aynı zamanda da şok edici bir ölüm makinesine dönüşmekte olduğunu açıklamaya sevk eden ikinci intifadaya, İsrail'in cevabı daha da şiddetli oldu.⁵⁰ IDF isyanın ilk günlerinde bir milyon mermi attı ve bu hiç de ölçülü bir cevap değildi.⁵¹ O zamandan beri ölen her İsrailli için 3.4 Filistinli öldürüldü ve

bunların çoğu olayları seyretmekte olan masum insanlardı; öldürülen Filistinli çocukların İsraili çocuklara oranı ise daha da yüksektir (5.7:1).⁵² İsraili kuvvetler, Mart 2003'te bir İsrail buldozeri tarafından ezilen 23 yaşındaki Amerikalı bir kadın da dahil olmak üzere bazı yabancı barış yanlısı eylemcileri de öldürdüler.⁵³

İsrail'in davranışlarıyla ilgili bu gerçekler ünlü İsraili grupları da içeren çeşitli insan hakları örgütleri tarafından fazlasıyla belgelendi ve tarafsız gözlemciler tarafından doğrulandı. Shin Bet'in (İsrail Yerel Güvenlik Teşkilatı) dört eski memurunun İsrail'in Kasım 2003'teki İkinci İntifada esnasında İsrail'in davranışlarını ayıplamasının nedeni budur. Bunlardan biri davranışlarının yüz kızartıcı nitelikte olduğunu belirtirken diğer de İsrail'in davranışlarını çok aşikâr bir şekilde ahlâksızca olarak nitelendirmiştir.⁵⁴

Peki ama İsrail vatandaşlarını korumak için ne gerekirse yapma yetkisi almadı mı? Sürekli olarak sert bir şekilde karşılık vermesine rağmen terörizm belası devam etmekte olan ABD desteğini haklı çıkarmıyor mu? Aslında bu gerekçe bile zorlayıcı bir mazeret değildir. Filistinliler terörizmi İsraili düşmanlarına karşı kullandılar ve masum sivillere saldırımları yanlıştı. Yine de onların bu davranışları şaşırtıcı değildir, çünkü Filistinliler İsrail'i taviz vermeye zorlamanın başka bir yolu olmadığına inanmaktadırlar. Eski Başbakan Barak bir zamanlar şöyle bir itirafta bulunmuştur: "Eğer bir Filistinli olarak dünyaya gelseydim, bir terörist örgütüne katıldım."⁵⁵

Son olarak Siyonistlerin kendileri de aynı şekilde zayıf bir konumdayken ve kendi devletlerini kurmaya çalışırken terörizmi kullandıklarını unutmamalıyız. 1944 ve 1947 yılları arasında bazı Siyonist örgütler İngilizler'i Filistin'den çıkarmak için terörist bombaları kullandılar ve bu civardaki bir sürü

masum sivilin ölümüne sebep oldular.⁵⁶ İsraili teröristler ayrıca 1948’de Birleşmiş Milletler arabulucusu Count Folke Bernadotte’i de öldürdüler, çünkü Kudüs’ü uluslararası bir yer haline getirme önerisine karşı çıktılar.⁵⁷

Bu olayların failleri eylemi gerçekleştiren radikalleri toplumdan bile dışlamadılar: Suikastin liderleri ilerleyen zaman içerisinde İsrail hükümeti tarafından genel af ile salıverildi, bir tanesi de İsrail Parlamentosu Knesset’e seçildi. Cinayeti kabul eden, fakat yargılanmayan bir diğer terörist lider ise geleceğin Başbakan’ı Yitzhak Shamir’di. Shamir, “Ne Yahudi ahlâkı ne de Yahudi geleneği terörizmden bir savaş aracı olarak faydalanmamıza engeldir, hatta terörizmin işgalcilere karşı (İngiltere) savaşımızda oynadığı rol büyüktür...” diye bir demeçte bile bulunmuştur.⁵⁸ Nasıl bugün Filistinlilerin terörizmen faydalanma yolları ahlâken kınanmayı hakediyorsa, İsrail’in de geçmişte aynı şekilde ona başvurması kınanmayı hakediyordu. Bu nedenle de kimse ABD’nin İsrail’e sağladığı desteği, geçmişte İsrail’in eylemlerinin ahlâken daha üstün olduğu türünden gerekçelerle haklı çıkaramaz.⁵⁹ İsrail birçok ülkeden daha kötü şeyler yapmış değildir, fakat daha iyi şeyler de yapmamıştır. Eğer ne stratejik ne de ahlâki gerekçeler Amerika’nın İsrail’e olan desteğini açıklayamıyorsa, biz nasıl bunu açıklayabiliriz?

İSRAİL LOBİSİ

Bunun açıklaması, İsrail lobisinin sahip olduğu eşsiz güçte saklıdır. Lobi'nin ABD siyasal sistemini yönlendirecek gücü olmasaydı, ABD ve İsrail arasındaki ilişki bugün olduğu kadar içli dışlı olmazdı.

Lobi Nedir?

Lobi kelimesini ABD dış politikasına İsrail yanlısı bir yön vermek amacıyla, aktif bir şekilde çalışan birey ve örgütlerin dağınık koalisyonunun kısa bir ifadesi olarak kullanıyoruz. Bu terimi kullanırken “Lobi”nin merkezî bir lider kadrosu olan birleşik bir hareket olduğunu ya da içinde yer alan bireylerin bazı meselelerde hiç anlaşmazlığa düşmediğini iddia etmiyoruz.

Lobi'nin ana çekirdeğini oluşturanlar günlük hayatlarını ABD dış politikasını yönlendirmek için –ki bu şekilde İsrail çıkarlarına fayda sağlayacaklar –büyük çabalar harcayarak geçiren Amerikan Yahudileri'dir. Faaliyetleri İsrail yanlısı adaylara oy vermekten, mektup yazmaya, ekonomik yardım sağlamaya ve İsrail yanlısı örgütleri desteklemeye kadar uzanıyor. Fakat Amerikan Yahudileri'nin tamamı Lobi'nin bir parçası değildir, çünkü birçoğu için İsrail o kadar da önemli bir mesele değildir. Örneğin 2004'te yapılan bir ankette Amerikan Yahudileri'nin yaklaşık yüzde 36'sı duygusal

olarak İsrail'e ya çok fazla bağlı olmadıklarını ya da hiç bağlı olmadıklarını söylemiştir.⁶⁰

Amerikan Yahudileri spesifik İsrail politikalarıyla ilgili konularda da birbirlerinden farklı görüşlere sahiptir. Lobi'deki Amerikan-İsrail Kamu İşleri Komitesi (AIPAC) ve Büyük Yahudi Örgütleri Başkanları Konferansı (CPMJO) gibi kilit örgütlerin bir çoğu Oslo barış sürecine karşı çıkmış İsrail Likud Partisi'nin yayılmacı politikalarını genellikle destekleyen müfrit gruplar tarafından yönetilmektedir.

Amerikan Yahudileri'nin büyük bir bölümü ise Filistinlilere imtiyaz tanıma konusunda daha isteklidirler ve Jewish Voice for Peace gibi bazı gruplar bu tür adımların atılmasını şiddetle desteklemektedirler.⁶¹ Bu farklılıklara rağmen, hem ılımlılar hem de müfritler ABD'nin İsrail'e devamlı olarak destek vermesinden yanadırlar.

Amerikan Yahudi liderlerin ABD üzerindeki etkilerini en üst düzeye çıkarabilmek için sürekli olarak İsrailli yetkililere danışmaları hiç şaşırtıcı değildir. Önemli bir Yahudi örgütünden bir eylemci şunları yazmıştır: "Bunu söylemek bizim için rutin bir şeydir: 'Bu konu üzerinde bizim politikamız budur, fakat İsraillilerin ne düşündüğünü de kontrol etmeliyiz.'" ⁶² İsrail politikasının eleştirilmesine karşı ayrıca güçlü bir norm da vardır ve Yahudi olan Amerikalı diğerler İsrail üzerinde baskı kurmayı pek desteklemezler. Bu nedenle Dünya Yahudi Kongresi'nin lideri Edward Bronfman Sr. 2003 yılı ortalarında Başkan Bush'a onu tartışmalı 'güvenlik duvarı'nın inşasını durdurması için İsrail'e baskı yapmaya zorlayan bir mektup yazdığında "hainlikle" suçlanmıştı.⁶³ Bu konuda eleştirmenler, "Dünya Yahudi Kongresi başkanının İsrail hükümeti tarafından desteklenen politikalara karşı

çıkması için ABD başkanına lobi yapması ağza alınamaz bir şeydir,” diye beyanda bulunmuşlardır.

Benzer bir şekilde, İsrail Politika Forum başkanı Seymour Reich Kasım 2005’de ABD dış işleri bakanı Condoleezza Rice’a, Gazze Şeridi’ndeki kritik bir sınır geçiş noktasını tekrar açması için İsrail’e baskı yapmasını tavsiye ettiğinde, eleştirmenler onun bu davranışını ‘sorumsuzca’ olmakla suçlamışlar ve “İsrail’in kendi güvenliğiyle ilgili politikalarına karşı aktif bir şekilde kampanya yürütmeye Yahudilerin ana görüşünde kesinlikle yer yoktur,”⁶⁴ diye açıklamalarda bulunmuşlardır. Bu saldırılardan çekinen Reich, İsrail söz konusu olduğunda “baskı” kelimesinin onun kelime dağarcığında bulunmadığını belirtmiştir.

Amerikan Yahudileri ABD dış politikasını etkileyebilmek için örgütler dizisi kurdular. AIPAC bunların içinde en güçlü ve en bilindik olanıdır. 1997’de Fortune dergisi meclis üyelerinden ve burada çalışan personelden Washington’daki en güçlü lobilerin listesini yapmalarını istedi.⁶⁵ AIPAC, Amerika Emekliler Derneği (AARP)’nin ardından ikinci sırada yer aldı, fakat sıralamada AFL-CIO ve Ulusal Silah Derneği gibi lobilerin önündeydi. Mart 2005’te National Journal tarafından yapılan bir çalışma da Washington’un en güçlüleri sıralamasında AIPAC’ı (AARP ile beraber) ikinci sıraya koyarak benzer bir sonuca ulaştı.⁶⁶

Lobi, Gary Bauer, Jerry Falwell, Ralph Reed, Pat Robertson ve Temsilciler Meclisi’nde çoğunluk liderliği yapmış olan Dick Armey ve Tom Delay gibi önemli Hristiyan evanjelikleri de içermektedir. Bu kişiler İsrail’in yeniden doğuşunun İncil’deki kehanetin bir parçası olduğuna inanmakta ve İsrail’in yayılmacı gündemini desteklemektedirler. Onlara göre İsrail’e baskı yapmak Tanrı’ya karşı gelmektir.

⁶⁷ Bunların dışında lobinin üyeleri arasında John Bolton, Wall Street Journal'ın eski editörü Robert Bartley, eski Eğitim Bakanı William Bennett, eski BM büyükelçisi Jeane Kirkpatrick ve köşe yazarı George Will gibi Yahudi olmayan ılımlı muhafazakârlar da bulunmaktadır.

Güç Kaynakları

ABD'nin politik süreci etkilemek için çeşitli yollar sunan bölünmüş bir hükümet sistemi var. Sonuç olarak çıkar grupları devlet politikasına çeşitli şekillerde yön verebilir; seçilmiş temsilciler ve yürütme organı üyeleri aracılığıyla lobi faaliyetleri yürüterek, kampanyalara katkıda bulunarak, seçimlerde oy kullanarak, kamuoyunu biçimlendirmeye çalışarak vb. Ayrıca özel çıkar grupları kendilerini özel bir konuya adadıklarında ve toplumun büyük bir kısmı olaylara kayıtsız kaldığında, ortaya çıkan orantısız miktarda nüfuz sahibi olmaktadırlar. Politika yapanlar, toplumun geri kalan kısmının kendilerini cezalandırmayacağından emin bir halde, sayıları küçük dahi olsa söz konusu olan meseleyi umursayanlarla uzlaşmaya çalışacaklardır.

İsrail Lobisi gücünü, onun eşsiz yeteneği olan çıkar gruplarının politikalarıyla oynamasından alır. Temel çalışmalarında Çiftçiler Lobisi, çelik ve tekstil işçileri gibi çıkar gruplarından ve diğer etnik lobilerden hiç de farklı değildir. İsrail Lobisini diğerlerinden farklı kılan onun sahip olduğu olağanüstü etkidir. Fakat Amerikan Yahudilerinin ve onların Hristiyan müttefiklerinin ABD dış politikasını İsrail yönünde etkilemeye çalışmasında uygunsuz olan hiç bir şey yoktur. Lobi'nin aktiviteleri *Protocols of the Elders of Zion (Sion Protokolleri)* gibi Yahudi karşıtı broşürlerde resmedilen türden bir komplo değildir. Çoğunlukla lobiye oluşturan birey ve

gruplar sadece diğer özel çıkar grupları ne yapıyorsa onu yapıyorlar, tek farkı onlardan çok daha iyi yapıyor olmaları. Ayrıca Arap yanlısı çıkar grupları son derece zayıflar ve bu da İsrail lobisinin işini daha da kolaylaştırmaktadır.⁶⁸

Başarıya Ulaşmak için Stratejiler

Lobi, İsrail'e ABD desteği sağlamak için iki ana strateji takip etmektedir. Birincisi, İsrail'i desteklemesi için hem Meclis'e hem de Yürütme organına baskı uygulayarak Washington üzerindeki önemli bir nüfuzu elinde tutmaktadır. Bir yasa koyucu ya da politika yapımcısının kendi görüşü ne olursa olsun, Lobi İsrail'i desteklemenin "akıllı" bir seçim olduğunu göstermeye çalışır.

İkinci olarak, Lobi İsrail'le ilgili kamusal söylemin onu olumlu bir şekilde tasvir etmesini sağlamaya çalışır. Bunun için de İsrail ve onun kuruluşuyla ilgili efsaneleri sık sık tekrar eder ve politik tartışmalarda İsrail'in bakış açısının propogandasını yapar. Hedef, İsrail'le ilgili eleştirel görüşlerin siyasi arenada tarafsız olarak dinlenip adil yargılanmasını önlemektir. Tartışmayı kontrol etmek, Amerika'nın İsrail'e olan desteğini garantiye almak için zaruridir, çünkü ABD-İsrail ilişkileri hakkında yapılacak tarafsız bir tartışma Amerikalıların daha farklı bir politikayı tercih etmesine neden olabilir.

Meclisi Etkilemek

Lobi'nin etkileyiciliğinin temel faktörlerinden biri de İsrail'in neredeyse eleştiriden muaf tutulduğu ABD Meclisi'nde sahip olduğu nüfuzdur. Bu başlı başına dikkate değer bir durumdur, çünkü Meclis'in ihtilafli meselelerden çekindiği çok nadir görülür. Mesele düşük yapma, olumlu ayrımcılık, sağlık bakımı yada sosyal yardım dahi olsa Capitol Hill'de

hararetli bir tartışmanın olması muhakkaktır. Fakat ne zaman ki söz konusu olan İsrail'dir, potansiyel eleştirmenler sessizliğe bürünürler ve neredeyse hiç tartışma olmaz.

Lobinin Meclis'teki başarısının nedenlerinden biri bazı kilit üyelerinin Dick Armeý gibi Hristiyan Siyonistler olmasıdır. Dick Armeý Eylül 2002'de şunları söylemiştir: "Benim dış politikadaki birinci önceliğim İsrail'i korumaktır." ⁶⁹ Herhangi bir meclis üyesi için bir numaralı önceliğin Amerika'yı korumak olacağını düşünülebilir, fakat Armeý'nin sözleri bu doğrultuda değil. ABD dış politikasının İsrail'in çıkarlarını desteklemesini sağlamak için çalışan Yahudi senatörler ve parlamento üyeleri de vardır.

Lobi'nin gücünün bir diğer kaynağı da İsrail yanlısı parlamento çalışanlarıdır. APIAC eski başkanı Morris Amitay'ın bir defasında yaptığı itiraf şu şekildedir: "Burada, Capitol Hill'de çalışan, Yahudi kökenli olup ve bazı meselelere bir Yahudi bakış açısından bakmaya hazır bir sürü adam var. Bütün bu kişiler bu alanlarda senatörler için karar verebilecek pozisyonlardır. Sadece personel seviyesinde bile bir çok şey yaptırabilirsiniz." ⁷⁰

Yine de Lobi'nin parlamentodaki etkisinin çekirdeğini oluşturan AIPAC'ın ta kendisidir. AIPAC'ın başarısı kendi gündemini destekleyen yasama meclis üyelerini ve parlamento adaylarını ödüllendirebilme, karşı çıkanları ise cezalandırabilme yeteneğinden gelmektedir. ABD seçimleri için para (lobici Jack Abramoff'un gizli işleriyle ilgili olarak patlak veren skandalın bize hatırlattığı gibi) kritik bir unsurdur ve APIAC, dostlarının İsrail yanlısı sayısız siyasal hareket komitesinden güçlü mali destek almasını sağlamaktadır. Diğer taraftan İsrail'e düşman olarak görülen kişiler AIPAC'ın seçim kampanyası çalışmalarını politik muhaliflerine

yönlendireceğinden emin olabilirler. AIPAC ayrıca mektup yazma kampanyaları düzenlemekte ve gazete editörlerini İsrail yanlısı adayları desteklemeye teşvik etmektedir.

Bu taktiklerin yaptığı etki hakkında hiç şüphe yoktur. Mesela bir örnek ele alalım: 1984'te AIPAC Illiones'ten Sena-tör Charles Percy'nin mağlup edilmesi ne yardımda bulundu. Lobi'nin önemli bir üyesine göre Charles Percy, lobinin kaygı duyduğu konulara karşı kayıtsız, hatta düşmanca bir tutum sergilemişti. O sıralar AIPAC'in başkanı olan Thomas Dine ne olup bittiğini şöyle açıkladı: "Amerikan'ın bir ucundan diğer ucuna, burada yaşayan bütün Yahudiler Percy'yi ye-rinden etmek için toplandı ve Amerikalı siyasetçilerin -şu anda kamu görevinde olanlar ve bu görevlere talip olanlar, hepsi mesajı aldı." ⁷¹ Tabii ki AIPAC sahip olduğu şöhrete ürkütücü bir düşman olarak değer biçiyor, böylece gündemini sorgulamak isteyenlerin gözünü korkutuyor.

AIPAC'ın Capitol Hill üzerindeki etkisi daha da ileri-lere gitmektedir. Eski bir AIPAC personeli olan Douglas Bloomfield'e göre Parlamento üyelerinin ve de personelinin her hangi bir bilgiye ihtiyaç duyduklarında, Kongre Kütüp-hanesi, Kongre Araştırma Dairesi, komite çalışanları ya da idare uzmanlarını aramadan önce, AIPAC'e başvurmaları çok rastlanan bir şeydir. ⁷² Daha da önemlisi Bloomfield, konuşma metnlerinin hazırlaması, yasalar üzerinde çalışması, taktiklerle ilgili tavsiyede bulunması, araştırma yapması, sponsorlar bulması ve oyları düzenlemesi için AIPAC'a baş-vurulduğunu açıklamaktadır.

Sonuç olarak yabancı bir hükümetin *de facto* temsilcisi olan AIPAC'ın, ABD Parlamentosu üzerinde boğucu bir hakimiyeti vardır. ⁷³ ABD'nin İsrail politikasının bütün dünya ülkeleri için önemli sonuçları olmasına rağmen,

parlamento içerisinde bu politika ile ilgili açık hukuki kavga söz konusu bile olamaz. Bu nedenle ABD hükümetinin üç ana organından biri azimle kendini İsrail'e destek sağlamaya adanmıştır. Eski Senatör Ernest Hollings (D-SC) görevinden ayrılırken şunları söylemiştir: "Burada AIPAC'ın size sunduğunun dışında ayrı bir İsrail politikası uygulayamazsınız."⁷⁴ İsrail Başbakanı Ariel Şaron'un bir zamanlar Amerikalı bir dinleyiciye söylediği şu sözler hiç de şaşırtıcı değildir, "Bana insanlar İsrail'e nasıl yardım edebileceklerini sorduklarında onlara, 'AIPAC'a yardım edin' derim."⁷⁵

Yönetimi Etkilemek

Lobi icra organına da büyük baskı uygulamakta. Lobinin bu gücü Yahudi seçmenlerin başkanlık seçimlerindeki etkisinden doğmaktadır. Yahudiler, nüfusun çok küçük bir bölümünü (yüzde 3'ten daha az) oluşturmalarına rağmen, her iki partinin de adayına seçim kampanyaları için büyük bağışlarda bulunmaktadır. Washington Post'un bir defasında yaptığı değerlendirmeye göre, Demokrat Parti başkan adaylarının seçim için gerekli olan paranın yüzde 60'ını elde etmeleri Yahudi destekçilere bağlıdır.⁷⁶ Üstelik Yahudi seçmenler arasında seçime katılma oranı yüksek ve Yahudiler Kaliforniya, Florida, Illinois, New York ve Pensilvanya gibi önemli eyaletlerde yoğunlaşmakta. Kullandıkları oylar seçimin galibini az farkla da olsa belirleyeceği için, başkan adayları Yahudi seçmenleri kızdırmamak için her yola başvurumaktadırlar.

Lobi'deki kilit örgütler ayrıca o sırada yönetimde olan hükümeti hedef almaktadırlar. Örneğin İsrail yanlısı kuvvetler Yahudi devletini eleştiren kişilerin önemli dış politika görevlerine gelmelerini engellemektedirler. Jimmy Carter,

George Ball'ı dışişleri bakanı yapmak istemişti, ama onun İsrail'i eleştiren biri olarak tanındığını ve Lobi'nin böyle bir atamaya karşı çıkacağını biliyordu.⁷⁷ Bu sınav politika yapımında görev almak isteyenleri İsrail'in açık destekçisi olmaya teşvik etmektedir. İsrail'in politikalarını alenen eleştirenlerin artık ABD dış politika çevrelerinde yok olma tehlikesiyle karşı karşıya gelmelerinin nedeni de budur.

Bu tür kısıtlamalar günümüzde de devam etmektedir. 2004 başkanlık adayı Howard Dean ABD'yi Arap-İsrail çatışmasında daha tarafsız bir rol oynamaya davet ettiğinde, Senator Joseph Lieberman onu İsrail'i satmakla suçladı ve sözlerinin “sorumusuzca” olduğunu söyledi.⁷⁸ Parlamento-daki üst düzey demokratların hemen hemen hepsi Dean'ın sözlerini eleştiren bir mektuba imza attılar ve bu durumla ilgili olarak Chicago Jewish Star şöyle bir haber yaptı: “Meçhul saldırganlar ülkedeki Yahudi liderlerinin elektronik posta kutularını, çok fazla kanıt göstermeksizin, Dean'ın İsrail için bir şekilde kötü olacağına dair uyarın mesajlarla dolduruyorlar.”⁷⁹

Bu endişe aslında anlamsızdı, çünkü Dean, İsrail'le ilgili konularda oldukça savaş yanlısıdır.⁸⁰ Onun kampanya başkan yardımcısı AIPAC'ın eski başkanlarından ve Dean, Orta Doğu hakkındaki fikirlerinin daha ılımlı bir örgüt olan Barış için Amerikalılar (Americans for Peace Now)'ınkilere göre AIPAC'ın fikirlerini daha iyi yansıttığını söyledi. Kendisi sadece, “ tarafları bir araya getirmek için” Washington'un dürüst bir arabulucu gibi hareket etmesini önermişti. Bu hemen hemen hiç radikal bir fikir değildir, yine de konu Arap-İsrail çatışması olunca tarafsız kalma fikrine tahammül edemeyen Lobi için lanetlenmiş bir fikirdir.

İsrail yanlısı kişiler icra organlarında önemli mevkilere geldikleri zaman da Lobinin hedeflerini gerçekleştirmesi yönünde hizmette bulunurlar. Örneğin Clinton yönetimi esnasında Orta Doğu politikasına İsrail’le ya da önde gelen İsrail yanlısı örgütlerle yakın bağları olan yetkililer tarafından yön verilmekteydi. Bu yetkililer arasında AIPAC’ın eski araştırma başkan vekili ve İsrail yanlısı Washington Institute for Near Eastern Policy (WINEP)’nin kurucusu Martin Indyk, 2001 yılında hükümetten ayrıldıktan sonra WINEP’e katılan Dennis Ross ve bir zamanlar İsrail’de yaşamış olan ve sık sık da buraya ziyaretler düzenleyen Aaron Miller bulunmaktadır.⁸¹

Bu kişiler Temmuz 2000’deki Camp David zirvesinde Clinton’un en yakın danışmanları arasındaydılar. Üçünün de Oslo barış sürecini desteklemiş ve bir Filistin devletinin kurulmasından yana olmasına rağmen, bütün bunları sadece İsrail için kabul edilebilir sınırlar içerisinde yaptılar.⁸² Özellikle Amerikan delegasyonu ipuçlarını İsrail Başbakanı Ehud Barak’tan aldı, müzakerelerde alacağı pozisyonlarını önceden ayarladı ve çatışmanın yatışması için kendi başına bağımsız önerilerde bulunmadı. Bu nedenle Filistinli delegelerin biri İsrail diğeri ise Amerika bayrağı taşıyan iki İsrail heyetiyle müzakere ediyor olmaktan şikayet etmeleri hiç şaşırtıcı değildir.⁸³

Bu durum saflarında Elliot Abrams, John Bolton, Douglas Feith, I. Lewis (“Scooter”) Libby, Richard Perle, Paul Wolfowitz ve David Wurmser gibi ateşli İsrail yanlılarını barındıran Bush yönetiminde daha da belirgindir. Gördüğümüz üzere, bu görevliler İsrail’in savunduğu ve Lobi’deki örgütlerin desteklediği politikaları istikrarlı bir biçimde ileri sürmektedirler.

Medyayı Kullanmak

Hükümet politikasını doğrudan etkilemenin yanı sıra Lobi halkın İsrail ve Orta Doğu hakkındaki fikirlerini de şekillendirmeye çalışır. İsrail’le ilgili konularda açık bir tartışmaya girmek istemez, çünkü böyle bir şey Amerikalıların İsrail’e sağladıkları desteğin seviyesini sorgulamalarına neden olabilir. Bu nedenle İsrail yanlısı örgütler medyayı, danışma komitelerini ve de akademisyenleri etkilemek için sıkı çalışırlar, çünkü bu tür kurumlar kamuoyunu biçimlendirmesi için çok önemlidirler.

Lobi’nin İsrail’e bakış açısı iyi yönleriyle medyada geniş yer bulmaktadır, çünkü Amerikalı yorumcuların çoğu İsrail yanlısıdır. Gazeteci Eric Alterman’ın yazdığı yazıya göre, Orta Doğu uzmanları arasındaki tartışmaya İsrail’i eleştirmeyi hayal dahi edemeyen kişiler hakimdir.⁸⁴ Alterman, İsrail’i kayıtsız şartsız destekleyeceği düşünülen 61 köşe yazarı ve yorumcunun listesini çıkartır. Bunun tersine, sürekli olarak İsrail’in hareketlerini eleştiren ve Arap yanlısı bir konum alan sadece beş uzman bulabilmiştir. Gazeteler ara sıra misafir yazarlar tarafından kaleme alınmış İsrail politikasına karşı çıkan yazılar yayınlıyorlar, lakin yaygın olan düşünce İsrail’den yana bir taraf çizmektedir. Bu İsrail yanlısı eğilim önde gelen gazetelerin başyazılarında yer alır.

Wall Street Journal’ın eski editörü bir defasında, “Shamir, Sharon, Bibi... Bu adamlar ne isterse istesin bana uyar,” demişti.⁸⁵ Bu nedenle *Wall Street Journal*’ın, *Chicago Sun-Times* ve *Washington Times* gibi önde gelen diğer gazetelerle birlikte, şiddetle İsrail’i destekleyen baş makaleler yayımlaması hiç şaşırtıcı değildir. *Commentary*, the *New Republic* and the *Weekly Standard* gibi dergiler her fırsatta büyük bir şevkle İsrail’i savunmaktadırlar. Gazetelerin baş

makalelerinde görülen bu İsrail yanlılığı *New York Times* gibi gazetelerde de görülmektedir. The *Times* zaman zaman İsrail politikalarını eleştirir ve bazen de Filistinlilerin yasal olarak mağdur edildiklerini kabul eder, fakat yine de tarafsız değildir. Örneğin eski *Times* genel yayın yönetmeni Max Frankel, yaşam öyküsünü anlattığı kitabında İsrail yanlısı kişisel tutumunun *Times*'da yayımlanacak olan baş makaleleri seçerken etkili olduğunu kabul etmiştir. Max'ın bu konudaki sözleri şu şekildedir: “ İsrail’e söylemeye cesaret edebildiğimden çok daha fazla bağlıydım. İsrail’le ilgili sahip olduğum bilgiden ve orada yaşayan dostlarımdan güç alarak, Orta Doğu ile ilgili yorumların çoğunu bizzat kendim yazdım. Yahudilere nazaran Arap okuyucuların daha çok fark ettiği gibi, bu yazıları İsrail yanlısı bir bakış açısıyla yazdım.” ⁸⁶

Medya İsrail’le ilgili olayları içeren haberleri baş yazı yorumlarına nispeten daha tarafsız bir dille sunuyor. Bu kısmen de olsa muhabirlerin objektif olma zorunluluklarından kaynaklanır, ayrıca İsrail’in sergilediği davranışları kabul etmeden işgal altındaki topraklarda yaşanan olaylar hakkında haber yapmak zordur. Lobi İsrail’le ilgili olumsuz haberlerin yapılmasını engellemek için, içeriğinin İsrail karşıtı olduğunu düşündüğü haberlere karşı, mektup yazma kampanyaları, gösteriler ve boykotlar düzenlemektedir. Bir CNN yöneticisi bazen bir gün içerisinde İsrail karşıtı bir haber hakkında şikâyetle bulunan 6000 elektronik postanın kendisine ulaştığını söyledi⁸⁷. Benzer bir şekilde İsrail yanlısı Amerika’da Orta Doğu Hakkında Doğru Haber Verme Komitesi (CAMERA) Mayıs 2003’te tam 33 şehirde Ulusal Devlet Radyosu (NPR) istasyonlarının etrafında gösteriler düzenledi, hatta Orta Doğu ile ilgili yaptığı yayınlar İsrail için daha sempatik bir hal alana kadar NPR’ye verilen desteğin kısıtlaması için bağışçılarını ikna etmeye çalıştı. ⁸⁸

Boston'un NPR istasyonu WBUR, bu çabaların bir sonucu olarak söylenene göre 1 milyon dolardan fazla gelir kaybetti. NPR üzerindeki baskı aynı zamanda Parlamento içerisinde NPR'nin Orta Doğu yayınlarının daha fazla iç denetime tabi tutulmasını talep eden İsrail yandaşlarından kaynaklanmaktadır. Tüm bu faktörler, Amerikan medyasının neden İsrail politikalarını eleştiren yazılara az yer verdiğini, Washington'un İsrail'le olan ilişkilerini pek sorgulamadığını ve de Lobinin ABD politikası üzerinde sahip olduğu büyük etkiyi neden çok nadiren tartıştığını açıklamaktadır.

Aynı Doğrultuda Düşünen Beyin Takımı

İsrail Yanlısı güçler politikayı olduğu gibi kamuoyunu da biçimlendirmede önemli rol oynayan ABD beyin takımına hakim durumdadır. 1985 yılında Martin Indyk WINEP'in kuruluşuna yardım ettiğinde Lobi kendi beyin takımını oluşturdu. WINEP'in İsrail'le olan bağlarını önemsemeyip Orta Doğu meseleleri üzerinde "dengeli ve gerçekçi" bir bakış açısı sunduğunu iddia etmesine rağmen, durum hiç de böyle değildir.⁹⁰ Aslında WINEP kendini İsrail gündemine katkı sağlamaya adanmış kişiler tarafından finanse edilmekte ve yönetilmektedir.

Lobi'nin beyin takımı üzerindeki etkisi WINEP'in çok ötesine uzanmaktadır. Son 25 yıldır İsrail yanlısı güçler, the American Enterprise Institute, the Brookings Institution, the Center for Security Policy, the Foreign Policy Research Institute, the Heritage Foundation, The Hudson Institute, the Institute for Foreign Policy Analysis ve Jewish Institute for National Security Affairs (JINSA)'da etkili bir duruş elde etti. Bu beyin takımları muhakkak ki İsrail yanlısı

kişilerden oluşur ve çok az da olsa -tabii eğer varsa- ABD'nin İsrail devletine sağladığı desteği eleştiren kişileri içine alır.

Lobinin beyin takımı dünyası üzerindeki etkisinin iyi bir göstergesi Brooking Institution'un geçirdiği evrimdir. Onun Orta Doğu meselelerindeki üst düzey uzmanı, uzun yıllar boyunca, saygın bir akademisyen olan ve Arap-İsrail çatışmasında tarafsızlığıyla ün yapmış eski bir NSC görevlisi William Quandt'dı. Bugün ise Brooking'in bu meselelerle ilgili çalışmaları, zengin bir İsrail kökenli Amerikan işadamı ve ateşli bir siyonist olan Haim Saban tarafından finanse edilen Saban Orta Doğu Çalışmaları Merkezi aracılığıyla yürütülmektedir.⁹¹ Saban Center'ın yöneticisi her yerde hazır ve nazır olan Martin Indyk'tır. Bu yüzden bir zamanlar Orta Doğu meselelerinde tarafsız bir politika enstitüsü olan kurum şimdi çoğunluğu İsrail yanlısı olan beyin takımı korosunun bir parçasıdır.

Akademiye Polis Gözetimi Altına Alma

Lobinin İsrail'le ilgili tartışmaları bastırmakta en çok zorlandığı yerler üniversite kampüsleri olmuştur, çünkü akademik özgürlük en temel değerdir ve dokunulmazlığı bulunan profesörleri tehdit etmek ya da susturmak zordur. Yine de 1990'larda Oslo barış sürecine girilirken İsrail'e yönelik sadece hafif eleştiriler vardı. Eleştiriler, barış sürecinin başarısızlıkla sona ermesi ve Sharon'un 2001'de iktidara gelmesinin ardından artış göstermiştir. 2002 baharında IDF, Batı Şeria'yı yeniden işgal ettiğinde ve İkinci İntifadayı bastırmak için büyük kuvvetler kullandığında eleştiriler daha da gürültülü bir hal almıştır.

Lobi "kampüsleri geri almak için" hırçın hareketler sergiledi. İsraili konuşmacıları ABD kampüslerine getiren

“the Caravan for Democracy” gibi gruplar türedi.⁹² “Jewish Council for Public Affairs and Hillel” gibi daha önceden kurulmuş olan grupların da katılımıyla, günümüzde İsrail davasını gerçekleştirmeye çalışan grupların etkinliğini arttırmak için the “Israel on Campus Coalition” adında yeni bir grup oluşturuldu. Son olarak AIPAC İsrail yanlısı ulusal mücadelede, kampüslerde kurulan bu gruplara katılan öğrenci sayısını büyük ölçüde arttırmak için üniversite aktivitelerini izlemeye ve genç taraftarlarını eğitmeye yönelik programlara harcadığı parayı üç katından da fazla arttırdı.⁹³

Lobi aynı zamanda profesörlerin neler yazıp öğrettiklerini de izlemektedir. Buna Eylül 2002’de gerçekleşen, iki ateşli İsrail yandaşı yeni-muhafazakâr, Martin Kramer ve Daniel Pipes’in, şüpheli akademisyenler hakkında dosyalar içeren ve öğrencileri İsrail’e karşı düşmanlık olarak yorumlanabilecek sözleri ya da davranışları ihbar etmeye teşvik eden bir internet sitesi (Campus Watch) kurmalarını örnek verebiliriz.⁹⁴ Bilim adamlarını kara listeye alıp gözlerini korkutmaya yönelik bu girişim sert bir tepki doğurdu ve Pipes ve Kramer daha sonra bu dosyaları siteden kaldırdılar, fakat site hâlâ öğrencileri ABD üniversitelerindeki sözde ‘İsrail karşıtı’ faaliyetleri ihbar etmeye davet etmektedir.

Lobi içerisindeki gruplar kendileriyle çalışan belirli akademisyenleri ve üniversiteleri de hedef almışlardır. Kadrosunda Filistinli alim Edward Said’i bulunduran Columbia Üniversitesi de sık sık İsrail yanlısı bu güçlerin hedefi oldu. Columbia’nın eski dekanı Jonathan Cole şunları söylemiştir: ‘Şundan emin olabilirsiniz ki önde gelen edebiyat eleştirmeni Edward Said’in Filistin halkını desteklemek adına yapacağı her kamu açıklaması, bizden onu sözlerinden dolayı suçlayıp cezalandırmamızı ya da işten çıkarmamızı talep eden yüzlerce elektronik posta, mektup ve gazete yazısını beraberinde

getirecektir.”⁹⁵ Columbia, tarihçi Raşit Khalidi’yi Chicago Üniversitesi’nden transfer ettiğinde Cole’un söylediğine göre Khalidi’nin siyasi görüşlerine katılmayan kişilerden şikâyet yağmurları yağmıştı. Princeton birkaç yıl sonra Khalidi’yi Columbia’dan almayı düşündüğünde, o da aynı problemle karşılaştı.⁹⁶

Akademiye polis gözetimi altına alma çabalarının klasik bir örneği, 2004’ün sonlarına doğru David Project, Columbia Üniversitesi Orta Doğu Çalışmaları programındaki öğretim üyelerini Yahudi düşmanı olmakla ve İsrail’i destekleyen Yahudi öğrencilerin gözünü korkutmakla suçlayan bir film yaptığında gerçekleşti.⁹⁷ Columbia İsrail yanlısı çevreden ağır eleştiriler aldı, fakat suçlamaları araştırmakla görevlendirilen öğretim üyeleri komitesi Yahudi düşmanlığı iddialarına dair hiçbir kanıt bulamadı ve dikkate değer tek vaka bir profesörün öğrencilerden birinin sorusuna “sert bir şekilde cevap vermiş olması”ydı.⁹⁸ Komite aynı zamanda suçlanan profesörlerin alenen yapılan bir yıldırma kampanyasının hedefi olduğunu ortaya çıkardı.

Üniversite kampüslerindeki İsrail’e yönelik eleştirileri ortadan kaldırmak için yürütülen bu kampanyanın belki de en rahatsız edici yanı, Yahudi grupların Paralementoyu profesörlerin İsrail hakkında ne söylediklerini gözlemleyecek mekanizmalar kurmaya sevk etme çabalarıydı.⁹⁹ Böylece İsrail’e karşı önyargıları olan üniversiteler devletin sağladığı ekonomik destekten mahrum bırakılacaktı. Bütün bu çabalar henüz başarıya ulaşmadı, fakat bu girişim İsrail yanlısı grupların İsrail davasına yönelik tartışmaların kontrol altında tutulmasına verdikleri önemi gösterir.

Son olarak bir grup hayırsever Yahudi, kampüslerdeki İsrail dostu bilim adamlarının sayısını arttırabilmek için

İsrail Çalışmaları Programlarını (zaten mevcut olan yaklaşık 130 Yahudi Çalışmaları Programlarına ek olarak) kurdu.¹⁰⁰ 1 Mayıs 2003'de NYU Taub İsrail Çalışmaları Merkezi'nin kuruluşunu ilan etti ve Berkeley, Brandeis ve Emory gibi diğer okullarda benzer programlar açıldı. Akademik yöneticiler bu programların pedagojik değerini vurguladılar, fakat gerçek şu ki bu programlar İsrail'in kampüs içerisindeki imajına katkıda bulunmak için kuruldu. Taub Vakfı'nın başkanı Fred Laffer, Orta Doğu programlarında hakim olduğunu düşündüğü 'Arap bakış açısı'na muhalefet olması için, vakfının NYU'yu finanse ettiğini açıkça belli etmektedir..¹⁰¹

Kısacası Lobi İsrail'i üniversite kampüslerindeki eleştirilerden korumak için önemli aşamalar katetmiştir. Belki Capitol Hill'de elde ettiği başarıya akademik çevrede ulaşamamıştır, ama profesörlerin ve öğrencilerin İsrail'e yönelik eleştirilerini bastırmak için çok çalışmıştır ve günümüzde İsrail eskisi kadar eleştirilmemektedir.¹⁰²

Büyük Susturucu

Lobi'nin en güçlü silahlarından birini incelemeyen lobinin faaliyetlerini nasıl yürüttüğü konusunda yapılacak bir tartışma tamamlanmış sayılmaz: Yahudi düşmanlığı vazifesi. İsrail'in faaliyetlerini kim eleştirir ya da İsrail yanlısı grupların ABD'nin Orta Doğu politikası üzerinde önemli etkisi (bu AIPAC'ın övdüğü bir etkidir) olduğunu söylerse Yahudi düşmanı damgası yemesi kaçınılmazdır. Aslında İsrail medyasının Amerika'daki Yahudi Lobisi'nden bahsetmesine rağmen, İsrail Lobisi'nin var olduğunu iddia eden biri Yahudi düşmanlığıyla suçlanma riskiyle karşı karşıyadır. Yani Lobi önce sahip olduğu güçle övünmekte, sonra da dikkati kendisine çeken herkese saldırmaktadır. Bu çok etkili bir

taktiktir, çünkü Yahudi düşmanlığı iğrenç ve kimsenin suçlanmak istemediği bir şeydir.

Son yıllarda Avrupalılar İsrail'in politikalarını eleştirmeye Amerikalılardan daha isteklidirler ve bu durum bazıları tarafından Avrupa'da Yahudi düşmanlığının yeniden dirilmesine bağlanmaktadır. ABD'nin Avrupa Birliği büyükelçisi 2004'ün başlarında, "Varmakta olduğumuz nokta 1930'lar kadar kötü," demiştir.¹⁰³ Yahudi düşmanlığını ölçmek karmaşık bir meseledir, yine de eldeki kanıtların iddiaların tam tersini işaret etmektedir. Örneğin 2004 baharında Avrupa'daki Yahudi düşmanlığına dair suçlamalar Amerika gündemine oturduğunda, "Anti-Defamation League" ve "Pew Research Center For the People" Avrupa kamuoyu hakkında ayrı ayrı yapılan çalışmalar yürütmüştür ve Press Yahudi düşmanlığı oranının aslında azalmakta olduğunu göstermiştir.¹⁰⁴

İsrail yanlısı güçler tarafından Avrupa'da Yahudi düşmanlığının en yaygın olduğu ülke olarak tanımlanan Fransa'yı ele alalım. 2002'de Fransız vatandaşlara uygulanan anketin sonuçları şu şekildedir: Fransızlar'ın yüzde 89'u bir Yahudi'yle aynı evde yaşayabilir, yüzde 97'si Yahudi düşmanlığı içeren bir duvar yazısı yazmanın ciddi bir suç olduğuna inanıyor, yüzde 87'si Fransız sinagoglarına düzenlenen saldırıların bir skandal olduğunu düşünüyor ve Fransız Katolikler'inin yüzde 85'i Yahudilerin iş ve finans dünyası üzerinde büyük etkisinin olduğunu reddediyor.¹⁰⁵ 2003 yazında Fransız Yahudi cemaatinin liderinin Fransa'daki Yahudi düşmanlığının Amerika'dan daha fazla olmadığını açıklaması hiç şaşırtıcı değildir.¹⁰⁶ Ha'aretz'de son zamanlarda çıkan bir makaleye göre Fransız polisi, ülkelerinde Yahudi düşmanlığı içeren olayların 2005 yılında neredeyse yüzde 50 azaldığını bildirdi ve bu Fransa'nın Avrupa'da en kalabalık Müslüman nüfusu barındıran ülke olmasına rağmen ortaya çıkan bir sonuçtur.¹⁰⁷

Son olarak geçen ay Fransız bir Yahudi, Müslüman bir çete tarafından vahşice öldürüldüğünde on binlerce Fransız gösterici Yahudi düşmanlığını kınamak için sokaklara döküldü. Hatta hem Jacques Chirac hem de Dominique de Villepin, Fransa'daki Yahudi halkına bir dayanışma gösterisi olması için kurbanın cenaze törenine katıldılar.¹⁰⁸ Bir Yahudi gazetesi olan *Forward*' da yayınlanan bir yazıya göre 2002 yılında Almanya'ya İsrail'e nazaran daha fazla Yahudi'nin göç etmiş olduğunu ve oranın dünyada en hızlı biçimde büyüyen Yahudi cemaati haline geldiğini hatırlatmakta da fayda var.¹⁰⁹ Bugün Avrupa gerçekten de 1930'lara geri dönüyor olsaydı, Yahudiler'in böyle büyük kitleler halinde buraya göç ettiğini hayal etmek oldukça zor olurdu. Yine de Avrupa'nın Yahudi düşmanlığı musibetinden tam olarak muhaf olmadığının farkındayız. Amerika'da olduğu gibi Avrupa'da da hâlâ kendi içinde büyüyüp gelişen bazı şiddetli Yahudi düşmanlarının olduğunu kimse inkâr edemez, yine de bunların sayıları sınırlıdır ve düşünceleri Avrupa'daki çoğunluk tarafından reddedilmektedir. Avrupalı Müslümanlar arasında anti-semitizmin var olduğunu da kimse inkâr etmez. Bunların bazıları İsraillilerin Filistinlilere yaptığı muameleden ötürü tahrik olmaktadır, bazıları ise açık bir şekilde ırkçıdır.¹¹⁰ Bu problem endişe vericidir, fakat kontrol edilemeyecek bir durum da değildir. Müslümanlar Avrupa'nın toplam nüfusunun yüzde 5'inden daha az bir kısmını oluşturuyorlar ve Avrupa hükümetleri onlarla mücadele etmek için sıkı çalışmalar yürütüyor. Peki ama neden? Çünkü birçok Avrupalı nefret içeren düşünceleri reddediyor.¹¹¹ Kısacası konu Yahudi düşmanlığı olunca bugünkü Avrupa 1930'ların Avrupası'yla herhangi bir benzerlik göstermiyor.

İsrail yanlısı güçlerin, iddiaların ötesine gitmeye zorlandıklarında, "yeni Yahudi düşmanlığı" diye bir şeyin var

olduğunu ileri sürerler. Burada aslında kastedilen şey İsrail'in eleştirilmesidir.¹¹² Başka bir deyişle eğer İsrail'in politikalarını eleştirirseniz siz de bir Yahudi düşmanısınız. İngiltere Kilisesi Meclisi Caterpillar Inc.'ı, Filistinliler'in evlerini yıkmak için kullanılan buldozerleri ürettiği gerekçesiyle tecrit etme kararı aldığı anda, Reform hareketinin başkanı Haham Tony Bayfield, "Kökene halktan ve hatta Kilise'deki orta sınıftan alan, Yahudi tarafları karşıtlığına kadar giden bir Yahudi düşmanlığı problemi var," derken, Hahambaşı bunun İngiltere'deki Yahudi-Hristiyan ilişkileri üzerinde, olabilecek en kötü tepkileri doğuracağından yakınmıştır. Fakat Kilise ne Yahudi düşmanlığında ne de Yahudi tarafları düşmanlığından ötürü suçluydu, tek yaptığı İsrail'in politikalarını protesto etmektir.¹¹⁴

İsrail'i eleştirenler aynı zamanda İsrail'i adil olmayan ölçülerle yargılamakla ya da onun var oluş hakkını sorgulamakla suçlanmaktadırlar. Fakat bunlar da uydurma ithamlardır. İsrail'in Batılı eleştirmenleri onun var olma hakkını neredeyse hiç sorgulamazlar: Bunu asıl sorgulayanlar İsraillilerin ta kendileridir. Onlar İsrail'i adil olmayan bir şekilde de yargılamazlar. İsrail'in Filistinliler'e yaptığı muamele eleştirilir, çünkü ulusların kendi kaderlerini kendilerinin tayin etmesi ilkesine olduğu gibi, çoğunluk tarafından kabul görmüş olan insan hakları kurallarına ve uluslararası hukuğa aykırıdır ve bu nedenlerden ötürü ağır eleştirilere maruz kalan tek devlet İsrail değildir.

Özet olarak, diğer İsrail lobileri sadece İsrail yanlısı örgütlerin yaptığı gibi politik gücü seferber edebilme hayalleri kurabilir. Bu nedenle asıl soru "Lobi'nin ABD dış politikası üzerindeki etkisi nedir?" olacaktır.

KUYRUK SALLAYAN KÖPEK

Eğer Lobi'nin etkisi ABD'nin İsrail'e sağladığı ekonomik destekle sınırlı olsaydı, bu etki bu kadar endişe verici olmazdı. Dış yardım değerlidir, fakat dünyanın tek süper gücünün sahip olduğu muazzam imkanları İsrail'in hizmetine sunmasını sağlamak kadar faydalı değildir. Dolayısıyla Lobi, ABD'nin Orta Doğu politikasının temel taşlarını şekillendirmeye de çalışmıştır. Özellikle de Amerikalı liderleri İsrail'in Filistin'e uyguladığı aralıksız baskıyı desteklemeye ve İsrail'in bölgesel baş düşmanları olan İran, Irak ve Suriye'yi hedef almaya ikna etmek için başarılı çalışmalar yürütmüştür.

Filistinliler'i Her Şeyin Sorumlusu Olarak Göstermek

2001 sonbaharında ve özellikle de 2002 baharında, Bush yönetimi İsrail'in işgal altın bulunan topraklardaki yayılmacı politikalarını durdurarak ve bir Filistin devletinin kurulmasını destekleyerek Arap dünyasındaki Amerikan karşıtı düşüncelere azaltmayı ve el-Kaide gibi terörist gruplara verilen desteği zayıflatmaya çalıştı. Bush'un İsrail'i bu şekilde satabilmesi için elinde önemli kozları vardı. İsrail'i kendisine yaptığı ekonomik ve diplomatik desteği azaltmakla tehdit edebilirdi ve böyle bir durumda Amerika halkı çok büyük bir olasılıkla onu desteklerdi. Mayıs 2003'de yapılan bir anket Amerikalıların yüzde 60'tan fazlasının, ABD'nin

çatışmaları bastırmaya yönelik baskısına karşı çıktığı takdirde İsrail'e sağlanan desteğin kesilmesini istediklerini ve bu oranın "siyasal olarak aktif" olan Amerikalılar'ın arasında yüzde 70'e çıktığını bildirdi. ¹¹⁵ Aslında yüzde 73'ü ABD'nin her iki tarafı da desteklememesi gerektiğini söyledi.

Yine de Bush yönetimi İsrail'in politikalarını değiştirmeyi başaramadı ve Washington sonunda kendini İsrail'in sert yaklaşımını desteklerken buldu. Zamanla İsrail'in kendi tutumunu haklı çıkarmak için sunduğu gerekçeleri de yönetimin benimsemesiyle ABD ve İsrail söylemi birbirine benzer bir hal aldı. Şubat 2003'te Washington Post'un lullandığı bir başlık durumu şöyle özetliyordu: "Bush ve Sharon'ın Orta Doğu politikası neredeyse birbiriyle aynı." ¹¹⁶ Bu dönüşün ana nedeni Lobi'dir.

Hikaye 2001 Eylül'ünün sonlarında Bush'ın İsrail Başbakanı Sharon'a işgal ettiği topraklarda hareketlerini sınırlandırması için baskı uygulamaya başlamasıyla başlar. Bush Arafat'ın liderliğini ağır bir şekilde eleştirmesine rağmen, İsrail dış işleri bakanı Simon Peres'in Arafat'la görüşmesine izin vermesi için de Sharon'a baskı yaptı. ¹¹⁷ Ayrıca Filistin devletinin kurulmasını desteklediğini alenen açıkladı. ¹¹⁸ Bu gelişmeler üzerine dehşete düşen Sharon, Bush'u İsrail adına Arapları yatıştırmaya çalışmakla suçladı ve İsrail'in Çekoslovakya olmayacağına dair onu uyardı. ¹¹⁹

Söylenene göre Bush, Sharon kendisini Neville Chamberlain'e benzettiği için ona kızgındı ve Beyaz Saray basın sekreteri, Sharon'un sözlerinin "kabul edilemez" olduğunu söyledi. ¹²⁰ İsrail başbakanı adet yerini bulsun diye özür diledi, fakat Bush yönetimini ve Amerika halkını ABD ve İsrail'in terörizmin ortak tehdidi altında olduğuna ikna etmek için çabucak Lobi'yle güçlerini birleştirdi. ¹²¹ İsrailli yetkililer

ve Lobi temsilcileri Arafat ve Usame bin Laden arasında aslında hiç bir fark olmadığını sürekli olarak vurguladılar ve ABD ve İsrail'in, Filistinliler'in seçilmiş liderini izole edip onunla bütün ilişkilerini kesmesi gerektiği konusunda ısrarcı oldular.¹²²

Lobi Parlamento'yla da çalışmaya başladı. 16 Kasım 1989'da senatörler Bush'a Arafat'la görüşmeyi reddettiği için öven, fakat aynı zamanda da ABD'nin İsrail'in Filistinliler'den intikam almasını engellememesini talep eden ve ABD yönetiminin İsrail'in arkasında durduğunu alenen açıklaması konusunda ısrar eden bir mektup gönderdiler. New York Times'a göre bu mektup iki hafta önce Amerikan Yahudi cemaatinin liderleri ve önemli senatörler arasında yapılan bir toplantıdan doğmuştu ve gazete AIPAC'ın "mektup üzerine tavsiyeler de bulunmakta özellikle aktif" rol oynadığını da ekliyordu.¹²³

Kasımın sonlarına doğru Tel-Aviv ve Washington arasındaki ilişkiler iyice düzelmişti. Bu kısmen de olsa Lobi'nin ABD politiasını İsrail yönünde çevirme çabalarından kaynaklanmaktaydı. İlişkilerin düzelmesinde ABD'nin Afganistan'daki ilk zaferinin de payı vardı, çünkü bu zafer el-Kaide'yle olan mücadelede Arap desteğine ihtiyaç olduğuna dair genel kanının değişmesine neden oldu. Sharon Kasım ayı başlarında Beyaz Saray'a ziyarette bulundu ve Bush'la dostane bir görüşme yaptı.¹²⁴

2002 Aralık'ında, IDF'nin Savunma Kalkanı Operasyonu'nu başlatıp Batı Şeria'daki Filistinlilerin yaşadığı önemli alanların neredeyse hepsinin kontrolünü yeniden eline almasının ardından kriz yeniden patlak verdi.¹²⁵ Bush İsrail'in hareketlerinin ABD'nin Arap ve İslam dünyasındaki imajına zarar vereceğini ve terörizme karşı yürütülen savaşa

güç kaybettireceğini biliyordu, bu yüzden Aralık'ın 4'ünde Sharon'dan saldırıları durdurmasını ve geri çekilmeye başlamasını talep etti. İki gün sonra, İsrail'den gecikme olmaksızın geri çekilmesini istediğini söyleyerek bu mesajın altını çizdi. 7 Aralık'ta Bush'un ulusal güvenlik danışmanı Condoleezza Rice habercilere, “Gecikme olmaksızın’ demek gecikme olmaksızın demektir. Hemen şimdi demektir,” dedi. Aynı gün dışişleri bakanı Colin Powell, bütün tarafları savaşı kesmeye ve müzakerelere başlamaya ikna etmek için Orta Doğu'ya gitmek üzere yola koyuldu.¹²⁶

İsrail ve Lobi hemen faaliyete geçti. Olayların ana hedefi, Başkan yardımcılığı dairesindeki ve Pentagon'daki İsrail yanlısı yetkililerden yoğun tepkiler alan Powell'dı. Robert Kagan ve William Kristol gibi yeni muhafazakâr alimler de Powell'ı teröristler ve onlara karşı mücadele edenler arasındaki ayrımı neredeyse ortadan kaldırmış olmakla suçladılar.¹²⁷ İkinci hedef ise Yahudi liderlerin ve Hıristiyan evanjeliklerin (Bush'un siyasi dayanağının ana unsuru) baskısı altında olan Bush'un kendisiydi. Özellikle de Tom DeLay ve Dick Armey İsrail'in desteklenmesi gerektiği konusunda oldukça açık sözlüydüler ve DeLay ve Senato Azınlık Lideri Trent Lott, Beyaz Saray'ı ziyaret ederek Bush'a vazgeçmesi için uyarıda bulundular.¹²⁸

Bush'un pes ettiğine dair ilk işaret 11 Nisan'da-Sharon'a kuvvetlerini geri çekmesini söyledikten bir hafta sonra -Ari Fleischer'in Başkan'ın Sharon'un bir “barış adamı” olduğuna inandığını söylemesiyle geldi.¹²⁹ Powell'in başarısızlıkla sonuçlanan görevinden geri dönmesi üzerine Bush ifadesini halkın önünde yineledi ve habercilere Sharon'un tamamen ve acilen geri çekilme çağrısına tatmin edici bir şekilde yanıt verdiğini söyledi.¹³⁰ Sharon böyle bir şey yapmamıştı, fakat ABD Başkanı artık bu meseleyi büyütme niyetinde değildi.

Bu sırada Parlamento da Sharon'a arka çıkmak için harekete geçiyordu. 2 Mayıs'ta yönetimin itirazlarını yendi ve İsrail'e verilen desteği yeniden teyit eden iki karar geçirdi. (Senato'da 94 evet oyuna karşı 2 hayır oyu çıktı, Temsilciler Meclisi versiyonunda ise 352'ye karşı 21 oyla kabul edildi.) İki karar da ABD'nin İsrail'le dayanışma içerisinde olduğunu ve iki ülkenin, Temsilciler Meclisi kararından alıntı yapmak gerekirse, "şu anda terörizme karşı yürütülen ortak mücadele içerisinde" olduğunu belirtiyordu. Bu karar ayrıca terörizm probleminin merkezi bir parçası olarak gösterilen Yasir Arafat'ın "teröre vermekte olduğu destek"i kınamaktaydı.¹³¹

Birkaç gün sonra, İsrail'de bilgi toplamaları için gönderilen iki partili bir kongre delegasyonu Sharon'un ABD'nin kendisine Arafat'la müzakere yapması için uyguladığı baskıya karşı koyması gerektiğini ifade etti.¹³² 9 Mayıs'ta Temsilciler Meclisi bütçe tahsisat alt kurulu İsrail'e terörizme karşı yürüttüğü mücadele için 200 milyon dolar ek yardım yapılmasını görüşmek üzere toplandı. Dışişleri Bakanı Powell yardım paketine karşı çıktı, fakat Lobi daha önce iki Parlamento kararının oluşturulmasında olduğu gibi bu paketi destekledi ve Powell kaybetti.¹³³

Kısacası Sharon ve Lobi ABD başkanıyla boy ölçüştüler ve galip geldiler. İsrail gazetelerinden Maariv'de bir gazeteci olan Hemi Shalov, Sharon'un yardımcılarının Powell'ın başarısızlığı karşısında duydukları memnuniyeti gizleyemediklerini bildirdi. Sharon, Başkan Bush'un gözlerinin akını gördü, bundan dolayı kendileriyle övünüyorlardı ve ilk göz kırpan Başkan'ın kendisi oldu.¹³⁴ Fakat Bush'un yenilgisinde kilit rolü oynayan Sharon ya da İsrail değil, ABD'deki İsrail yanlısı güçlerdi.

O günden sonra durum biraz da olsa değişti. Bush yönetimi 2004 Aralık'ında ölen Arafat'la iş birliği yapmayı bir daha kabul etmedi. Yeni Filistin lideri Mahmut Abbas'ı sonradan benimsedi, fakat Filistinlilerin kendilerine ait bir devlet kurmaları için ona pek de yardım etmedi. Sharon Gazze'den geri çekilip Batı Şeria'da yayılmaya devam etme üzerine kurulu tek taraflı olarak Filistinlilerden ayrılma planını geliştirmeye devam etti. Bu plan Filistinliler'e ait olan toprakları ele geçirip yerleşim bloklarını ve ulaşım ağlarını genişleten sözde güvenlik hattının kurulmasını gerektirir. Abbas'la (kendisi bir müzakere yapılmasından yanadır) müzakere yapmayı reddederek ve onun Filistin halkına somut faydalar sağlamasını imkansız hale getirerek Sharon'ın bu stratejisi doğrudan Hamas'ın seçim zaferine katkıda bulundu.¹³⁵ Hamas'ın iktidara gelmesiyle İsrail'in müzakereye oturmamak için yeni bir bahanesi daha oldu. Yönetimi Sharon'un (ve onun halefi olan Ehud Olmert'in) hareketlerine destek verdi. Bush, İsrail'in İşgal Edilmiş Topraklar'da yaptığı tek taraflı müsadereleleri bile benimsedi ve Lyndon Johnson'dan beri bütün başkanların izlediği politikayı da tersine çevirmiş oldu.¹³⁶

ABD'li yetkililer İsrail'in birkaç hareketinde yönelik yumuşak eleştirilerde bulundular, fakat kendi varlığını sürdürebilecek bir Filistin devletinin kurulmasına yardımcı olacak çok az şey yaptılar. Ekim 2004'te, Eski ulusal güvenlik danışmanı Brent Scowcroft, Sharon'un Bush'u küçük parmağına doladığını söyledi.¹³⁷ Bush ABD'yi İsrail'den uzaklaştırmaya çalışır ya da İsrail'in İşgal Altındaki Topraklar'daki yürüttüğu faaliyetleri eleştirirse, Lobi'nin ve onun Parlamento'daki destekçilerinin gazabıyla karşılaşması muhakkaktır. Demokrat Parti başkan adayları bunların da hayatın gerçekleri olduğunu bilirler, işte bu nedenle John Kerry 2004'te İsrail'e tam destek gösterisinde

bulunmak için büyük çabalar harcadı ve Hillary Clinton da bugün aynı şeyi yapıyor.¹³⁸

Lobi için Filistinlilere karşı ABD'nin İsrail politikalarına verdiği desteği sürdürmek temel hedeftir, fakat Lobi'nin ihtirasları bu noktada bitmiyor. Lobi, ABD'nin İsrail'in o bölgedeki güç olarak kalmasını desteklemesini de istemektedir. İsrail hükümeti ve ABD'deki İsrail yanlısı grupların Bush yönetiminin, Orta Doğu'yu yeniden düzene sokmaya yönelik büyük projesini olduğu gibi Irak, Suriye ve İran'a karşı politikasını da biçimlendirmek için birlikte çalışması hiç şaşırtıcı değildir.

İsrail ve Irak Savaşı

İsrail'den ve lobiden gelen baskı, Mart 2003'te ABD'nin Irak'a saldırmasının arkasındaki tek faktör değildi, ancak önemli bir nedendi. Bazı Amerikalılar bunun "petrol savaşı" olduğuna inanıyorlar, fakat bu iddiayı destekleyen doğrudan bir kanıt bulmak çok zor. Savaş daha ziyade, büyük oranda İsrail'i daha güvenli yapmak isteğiyle güdülenmişti. Başkan'ın Yabancı İstihbarat Tavsiye Kurulu (2001-2003) üyesi, 11 Eylül Komisyonu'nun Başkanı ve şimdi de Dışişleri Bakanı Rice'nin Danışmanı olan Philip Zelikow'a göre, Irak'taki "asıl tehdit" Birleşik Devletler'e yönelik değildi.¹³⁹ Eylül 2002'de Virginia Üniversitesi'nde yaptığı konuşmada, "Sözü edilmeyen tehlike İsrail'e yönelik tehlikeydi," diyen Zelikow, sözlerine, "Amerikan hükümeti, söylemsel olarak bunun üzerine çok fazla düşmek istemiyor, çünkü geçerli bir mazeret değil" diyerek devam etti. 16 Ağustos 2002'de, Başkan Yardımcısı Cheney, Yabancı Savaş Gazileri'ne yaptığı sert bir konuşmayla savaş kampanyasını başlattığında, Washington Post Gazetesi, "İsrail ABD yetkililerini Irak'taki Saddam Hüseyin'e karşı

askeri bir darbeyi ertelememeleri konusunda sıkıştırıyor”¹⁴⁰ şeklindeki haberi yayınladı. Bu noktadan itibaren, Sharon’a göre İsrail ve ABD arasındaki stratejik koordinasyon “eşi benzeri görülmemiş boyutlar”a ulaştı ve İsraili istihbarat yetkilileri Washington’a Irak’ın kitle imha silahları programlarıyla ilgili endişe uyandırıcı raporlardan çok sayıda gönderdi.¹⁴¹ Sonraları emekli bir İsrail generalinin söylediği gibi, “İsrail istihbaratı, Irak’ın konvansiyonel olmayan silah kapasitesiyle ilgili Amerikan ve İngiliz istihbaratlarınca sunulan resmin tamamıyla ortağıydı.”¹⁴² İsrail liderleri, Eylül ayında Başkan Bush BM Güvenlik Konseyi’nin onayını almaya karar verdiğinde son derece endişeliydiler ve Saddam, BM denetçilerinin Irak’a tekrar girmeleri konusunda anlaşmaya varınca daha da endişelenmişlerdi, çünkü bu gelişmeler savaş olasılığını azaltıyordu. Dış İşleri Bakanı Simon Peres, Eylül 2002’de gazetecilere, “Saddam Hüseyin karşıtı kampanya bir zorunluluktur. Denetimler ve denetçiler iyi ahlâklı insanlar için iyidir, fakat hilekâr insanlar denetimlerin ve denetçilerin üstesinden kolaylıkla gelebilir.”¹⁴³

Aynı zamanda eski Başbakan Ehud Barak *New York Times* gazetesinde başyazarın yazılarının yayınladığı sayfada yazdığı yazıda, “Şu anda en büyük risk hareketsizliktir”¹⁴⁴ şeklinde bir uyarıda bulundu. Selefî Benjamin Netanyahu *Wall Street Journal*’da “Saddam’ın Devrilmesi”¹⁴⁵ başlıklı benzer bir yazı yayınladı. “Onun rejimini yıkmaktan başka çare yok” diyen Netanyahu, “Saddam rejiminin olası bir saldırısına karşı önceden yapılacak saldırıyı destekleyen, İsraili ezici çoğunluk adına konuşuyorum” diye ekledi. Ya da Şubat 2003’te *Ha’aretz*’in bildirdiği gibi, “[İsrail’in] askeri ve politik liderleri Irak’ta savaş istiyor.”¹⁴⁶

Fakat Netanyahu’nun dediği gibi, savaş isteği İsrail’in liderleriyle sınırlı değildi. 1990 yılında Saddam’ın fethettiği

Kuveyt'ten başka, dünyada, hem halkın hem de politikacıların savaşı canı gönülden desteklediği tek ülkeydi İsrail. ¹⁴⁷ Gazeteci Gideon Levy'nin zamanında gözlemlediği gibi, "İsrail, Batı'daki liderlerinin çekinmeden savaşı desteklediği ve başka hiçbir alternatif düşüncenin yer almadığı tek ülkedir." ¹⁴⁸ Aslında İsrailliler savaşa o kadar hevesliydi ki, Amerika'daki müttfeikleri, savaşın İsrail adına gibi görünmemesi için, onlara savaş yanlısı konuşmalarını azaltmalarını söyledi. ¹⁴⁹

Lobi ve Irak Savaşı

Birleşik Devletler içerisinde, Irak savaşının ardındaki asıl itici güç, çoğu İsrail'in Likud Partisi'yle sıkı bağlantı arasında olan, küçük bir grup yeni muhafazakârdır. ¹⁵⁰

Ayrıca, Lobi'nin asıl örgütlerinin önde gelen liderleri savaş kampanyası için seslerini duyurdular. ¹⁵¹

Forward'a göre, "Başkan Bush Irak'taki savaşı satmayı denediğinde, Amerika'nın en önemli Yahudi örgütleri onu savunmak için sıraya girdiler. Tekrar tekrar verdikleri beyanlarla bu topluluk liderleri, Saddam Hüseyin'in hayatını kurtarılması gerektiğini ve sahip olduğu kitle imha silahlarını vurguladılar. ¹⁵²

Başyazı şöyle devam ediyor: "İsrail'in güvenliği için duyulan endişe haklı olarak, ana Yahudi gruplarının müzakerelerinde önemli rol oynadı." Yeni muhafazakârlar ve diğer Lobi liderleri Irak'ı işgal etmeye hevesli olsalar da, Amerikan Yahudi topluluğunun büyük bölümü aynı fikirde değildi. ¹⁵³ Aslında savaş başladıktan hemen sonra Samuel Freedman şöyle bildirdi, "Pew Araştırma Merkezi tarafından, ulus çapında yapılan kamuoyu yoklamalarından yapılan bir derleme, Yahudilerin Irak savaşını genel nüfusa oranla daha az desteklediğini gösterdi. Oran yüzde 52'ye yüzde 62'ydi." ¹⁵⁴

Bu nedenle, Irak'taki savaştan "Yahudilerin etkisi"ni suçlamak yanlış olur. Tersine savaş büyük oranda Lobi'nin etkisiyle çıkmıştı, özellikle de Lobi'de yer alan yeni muhafazakârların. Yeni muhafazakârlar, Bush Başkan olmadan önce bile Saddam'ı devirmeye kararlıydılar. 1998'in başında yayınladıkları, Clinton'a yazdıkları ve Saddam'ın gücünün elinden alınması için çağrı yapan iki açık mektupla karışıklığa yol açmışlardı. Çoğunun JINSA ve WINEP gibi İsrail yandaşı gruplarla yakından bağlantılı olduğu ve rütbelerine Elliot Abrams, John Bolton, Douglas Feith, William Kristol, Bernard Lewis, Donald Rumsfeld, Richard Perle ve Paul Wolfowitz'in de dahil olduğu imza sahipleri, Clinton Yönetimi'ni Saddam'ı defetmeye yönelik genel amacı benimsemeye ikna ederken çok da fazla zorlanmadılar.¹⁵⁷ Fakat yeni muhafazakârlar bu amaca uygun bir savaşı pazarlamayı başaramadılar, Bush Yönetimi'nin ilk aylarında Irak'ı işgal etmek için pek heves yaratamadıkları gibi.¹⁵⁸ Yeni muhafazakârlar için Irak savaşını gerçekleştirmek ne kadar önemliyse de amaçlarına ulaşmak için yardıma ihtiyaçları vardı. Bu yardım 11 Eylül'le geldi. Özellikle o uğursuz gün yaşanan olaylar Bush ve Cheney'nin yön değiştirmelerine ve Saddam'ı devirmek için önleyici savaşın güçlü destekçileri olmalarına yol açtı. En önemlileri Scooter Libby, Paul Wolfowitz ve Princeton'lı tarihçi Bernard Lewis olan, lobideki yeni muhafazakârlar, Başkanı ve Başkan yardımcısını savaşa ikna etmede çok önemli rol oynadılar.

Yeni muhafazakârlar için 11 Eylül, Irak savaşını gerçekleştirmek için altın bir fırsattı. 15 Eylül'de Camp David'de Bush'la yapılan önemli bir toplantıda, Wolfowitz, ortada Saddam'ın Birleşik Devletler'e yapılan saldırılara karıştığına ve Bin Ladin'in Afganistan'da olduğuna dair hiçbir kanıt olmamasına rağmen, Afganistan'dan önce Irak'a saldırılmasını savundu.¹⁵⁹ Bush bu tavsiyeyi reddetti ve bunun

yerine Afganistan'da devam etmeyi tercih etti, fakat Irak savaşı artık ciddi bir olasılık olarak görülüyordu. Başkan 21 Kasım 2001'de ABD'nin askeri planlamacılarını, işgalin somut planlarını geliştirmekle görevlendirdi.¹⁶⁰

Bu arada diğer yeni muhafazakârlar iktidar koridorlarında iş başındaydılar. Hikayenin tamamını henüz bilmiyoruz, ancak John Hopkins Üniversitesi'ndeki Lewis ve Fouad Ajami gibi akademisyenlerin Başkan Yardımcısı Cheney'i savaşta destekleme ikna etmekte önemli rol oynadıkları bildirildi.¹⁶¹ Cheney'in düşünceleri, özellikle Eric Edelman, John Hannah ve yönetimdeki en güçlü bireylerden biri olan personel müdürü Libby gibi yanında çalışan yeni muhafazakârlardan büyük ölçüde etkilendi.¹⁶² Başkan Yardımcısı'nın etkisi Başkan Bush'u 2002'nin başlarında ikna etmeye yardımcı oldu. Bush ve Cheney yönetime geldiğinde savaş kaçınılmaz olmuştu.

Yönetimin dışında, yeni muhafazakâr uzmanlar, terörizme karşı verilen mücadeleyi kazanmak adına Irak'ın işgalinin gerekli olduğunu hiç vakit geçirmeden savunmaya başladılar. Çabaları kısmen Bush'u baskı altında tutmak, kısmen de hükümetin içindeki ve dışındaki savaş karşıtlığının üstesinden gelmekti. 20 Eylül'de, yeni muhafazakârların önde gelenlerinden oluşan bir grup ve onların müttefikleri, Başkan'a, "Irak'ı [9 Eylül] saldırılarıyla doğrudan ilişkilendirebilecek bir kanıt yoksa da, terörizmin ve destekçilerinin kökünü kazımaya yönelik her türlü strateji, Saddam Hüseyin'i Irak'ta yönetimden almak için kararlı bir çabayı içermelidir"¹⁶² şeklinde başka bir açık mektup yayınladılar. Mektup ayrıca Bush'a, "İsrail'in, Amerika'nın uluslararası terörizme karşı verdiği mücadelede her zaman en sadık müttefiki olduğu ve olacağı" da hatırlatıldı. *Weekly Standard*'ın 1 Ekim sayısında, Robert Kagan ve William Kristol, Taliban'ın mağlubiyetinin hemen ardından Irak'ta rejim değişikliği olması için çağrıda

bulundu. Aynı gün Charles Krauthammer *Washington Post* gazetesinde Afganistan'dan sonra sıranın önce İran, Irak ve sonra da Suriye'ye gelmesi gerektiğini iddia etti. "Terörizme karşı savaş" diyordu, "dünyadaki en tehlikeli terörist rejim olan Bağdat yönetimini yıktığımızda bitecek." ¹⁶⁴

Bu yayılım ateşi, Irak'ın işgaline destek kazanmak için amansız bir halkla ilişkiler kampanyasının başlangıcıydı. ¹⁶⁵ Bu kampanyanın önemli bir bölümü, Saddam'ı korkutan bir tehlike gibi göstermek adına, istihbarat bilgisinin çarpıtılmasıydı. Örneğin Libby, savaş haklı gösterecek bir kanıt bulmaları için analistlere baskı yapmak adına defalarca CIA'yi ziyaret etti ve 2003 yılının başlarında, Irak tehlikesi üzerine detaylı bir brifing ve Colin Powell'ı kayıran ve daha sonra da Irak tehlikesiyle ilgili olarak BM Güvenlik Konseyi'ne verdiği çirkin brifingin hazırlanmasına yardım etti. ¹⁶⁶

Bob Woodward'a göre, Powell "sömürme ve mübalağa olarak gördüğü şey karşısında ürkmüştü. Libby, parçalardan ve küçük ayrıntılardan olabilecek en kötü sonuçlara varıyordu." ¹⁶⁷ Powell her ne kadar Libby'nin en çirkin iddialarını bertaraf etmişse de, Powell'in şimdi farkında olduğu gibi, BM'de yaptığı sunumdaki hatalarla hala dalga geçiliyordu.

İstihbarat toplama komitesi 11 Eylül'den sonra kurulan iki örgütü de içeriyordu ve raporlarını savunma Bakanı Douglas Feith'e veriyorlardı. ¹⁶⁸ Pentagon içerisinde, Terörle Mücadele Politika Değerlendirme Grubu el-Kaide ve Irak arasında istihbarat şebekesinin gözden kaçırdığı varsayılan bağların bulunmasıyla görevlendirildi. Grubun iki kilit üyesi koyu bir yeni muhafazakâr David Wurmser ve Perle ile yakın bağlantıları olan Lübnan kökenli bir Amerikalı, Michael Maloof'tu. Özel Planlar Dairesi Irak'la yürütülen savaşın pazarlığını yapmak için kullanılabilecek kanıtlar

bulmakla görevlendirildi. Başkanı Wolfowitz'le köklü bağları olan Abram Shulsky adında bir yeni-muhafazakâr ve kadrosunda İsrail yanlısı beyin takımlarından gelen üyeler de bulunuyordu.¹⁶⁹

Feith neredeyse her yeni-muhafazakâr gibi İsrail'e derinden bağlıdır, ayrıca Likud Partisi'yle de köklü bağları vardır. 1990'larda İsrail'in Orta Doğu'daki yerleşim hareketlerine destek veren ve İsrail'in işgal altındaki toprakları muhafaza etmesi gerektiğini savunan yazılar yazdı.¹⁷⁰ Daha da önemlisi Perle ve Wurmser'le beraber, Haziran 1996'da henüz İsrail Başbakanı olan Netanyahu için ünlü "Clean Break" raporunu yazdı.¹⁷¹ Bunun dışında Netanyahu'nun İsrail için önemli bir stratejik hedef olan Saddam Hüseyin'i Irak'taki iktidarlığından uzaklaştırmaya yoğunlaşmasını tavsiye etti. Ayrıca İsrail'in tüm Orta Doğu'yu yeniden düzenlene sokması için adımlar atmasını istiyordu. Netanyahu kendisine verilen bu tavsiyeleri uygulamadı, fakat Feith, Perle ve Wurmser, kısa bir süre sonra Bush yönetiminin de aynı hedeflerin peşinde koşması gerektiğini savunuyorlardı. Bu durum *Ha'aretz* köşe yazarlarından Akiva Eldar'i, Feith ve Perle'yi Amerikan hükümetlerine ve İsrail çıkarlarına olan sadakatlerinin arasındaki ince bir çizgide yürüdüklerine dair uarmaya itti.¹⁷²

Wolfowitz de İsrail'e aynı derecede bağlıdır. *The Forward* bir defasında onu "yönetimdeki en savaş taraftarı İsrail yanlısı ses" olarak tanımladı ve onu 2002'de "bilinçli bir şekilde Yahudi eylemciliği yapan" elli tane ileri gelen isim arasında birinci seçti.¹⁷³ Aynı zamanlarda JINSA Wolfowitz'e, İsrail ve ABD arasında güçlü bir ortaklığın gelişmesine yardımcı olduğu için Henry M. Jackson Seçkin Hizmet Ödülü'nü verdi ve onu "samimi bir İsrail yanlısı" olarak nitelendiren *Jerusalem Post* da 2003'te "Yılın Adamı" seçti.¹⁷⁴

Son olarak yeni-muhafazakârların, Irak Ulusal Kongresi'nin (INC) başkanı olan ahlâksız bir Iraklı sürgün, Ahmed Çelebi'ye savaş öncesinde verdikleri destekten kısaca söz edelim. Onlar Çelebi'ye destek verdiler, çünkü o Amerikan Yahudisi gruplarla yakın bağlantılar kurmak için çalışmıştı ve iktidara geldiğinde İsrail'le iyi ilişkilerin kurulmasını teşvik edeceğine dair söz vermişti.¹⁷⁵ Bu, rejim değişikliği isteyen İsrail yanlısı kişilerin tam da duymak istedikleri şeydi. Gazeteci Matthew Berger pazarlığın özünü *Jewish Journal*'da gözler önüne serdi: "INC, ilişkilerin iyileştirilmesini Washington ve Kudüs'teki Yahudi nüfuzunu dengeye sokmanın ve kendi davası için sağlanan desteği arttırmanın bir yolu olarak gördü. Kendi hesaplarına, Yahudi gruplar, bunu INC Saddam rejiminin değiştirilmesi için katkı sağlaması halinde, İsrail ve Irak arasında daha iyi ilişkilere giden yolun açılması için bir fırsat olarak gördü."¹⁷⁶

Yeni-muhafazakârların İsrail'e olan bağlılığına, Irak ta-kıntılarına ve Bush yönetimi üzerinde sahip olduğu etkiye bakıldığında birçok Amerikalının savaşın İsrail çıkarlarını desteklemek için planlandığından şüphe duyması hiç şaşırtıcı değildir. Örneğin 2005 Mart'ında Amerikan Yahudi Komitesi'nden Barry Jacobs, İsrail ve yeni-muhafazakârların ABD'nin Irak'ta bir savaşa girmesi için bir komplo kurduklarına dair inancının ABD istihbarat şebekesi içinde yaygın olduğunu kabul etti.¹⁷⁷ Yine de bunu çok az kişi alenen söyleyebilirdi ve bunu yapanların çoğu- Senatör Ernest Hollings (D-SC) ve Milletvekili James Moran (D-VA) dahil olmak üzere- bu konuyu gündeme getirdikleri için kınandılar.¹⁷⁸ 2002 sonlarında Michael Kinsley İsrail'in rolü hakkında kamusal tartışmanın eksikliğinin herkesçe bilinen bir durum olduğunu yazdı: "Herkes durumu biliyor, ama kimse bu konuda konuşmuyor."¹⁷⁹ Kimsenin konuşmak istememesinin nedeni,

ona göre Yahudi karşıtı olmakla damgalanma korkusuydu. Böyle bile olsa İsrail ve Lobi'nin savaşa girme kararında kilit etkenler olduğuna dair çok az şüphe vardır. Lobi'nin çabaları olmasaydı ABD 2003 Mart'ında büyük bir ihtimalle savaşa girmeyecekti.

Bölgesel Dönüşüm Hayalleri

ABD Irak Savaşı'nın kendisine pahalıya patlıyacağını hesap etmemişti. Bu savaş Orta Doğu'yu yeniden düzene sokmaya yönelik büyük bir planın ilk adımı olarak planlanmıştı. Bu stratejiyle eski ABD politikasından uzaklaşmış oluyordu ve bu değişime sevk eden önemli güçler İsrail ve Lobi'nin ta kendileriydi. Irak Savaşı başladıktan sonra Wall Street Journal'ın birinci sayfasında durum açıkça ifade edilmektedir. Yazının başlığı şu şekildedir: "Başkanın Hayali: Sadece Rejimi Değil, Bir Bölgeyi Değiştirmek: ABD Yanlısı Demokratik Bir Bölge, Kökenleri İsrail'e ve Yeni-Muhafazakârlar'a Dayanan bir Hedefdir."¹⁸⁰

İsrail yanlısı güçler Amerikan ordusunu Orta Doğu'ya daha doğrudan sokmayı uzun süreden beri istiyorlardı, böylece ordu İsrail'in korunması için yardım sağlayacaktı.¹⁸¹ Fakat Soğuk Savaş esnasında elde ettikleri başarı sınırlıydı, çünkü Amerika bölgede bir "denizaşırı dengeleyici" rolü üstlenmişti. Orta Doğu'da görevlendirilen Acil Müdahale Gücü gibi ABD kuvvetlerinin çoğu "ufukta" ve tehlikeden uzakta tutuluyordu. Yerel güçleri birbirine karşı kullanarak Washington güç dengesini elinde tutuyordu. Reagan yönetiminin İran-İrak Savaşı (1980-1988) esnasında devrimci İran'a karşı Saddam'ı desteklemesinin nedeni buydu.

Bu politika Körfez Savaşı'ndan sonra, Clinton yönetiminin bir "karşılıklı çevreleme" stratejisi benimsedikten sonra değişti.

Buna göre bir ülkeyi kontrol etmek için diğerini kullanmak yerine, hem İran'ı hem de Irak'ı kontrol altında tutmak için ABD güçleri bölgeye yerleştirilecekti. Karşılıklı çevrelemenin babası, ilk defa Mayıs 1993'te İsrail yanlısı beyin takımı olan WINEP'te stratejinin ana hatlarını oluşturan, daha sonra da Ulusal Güvenlik Konseyi'nde Yakın Doğu ve Güney Asya Meseleleri Yöneticisi olarak bu stratejiyi uygulayan Martin Indyk'tan başkası değildi.¹⁸²

1990'ların ortalarına gelindiğinde karşılıklı çevreleme stratejisinden yana büyük bir memnuniyetsizlik vardı, çünkü bu strateji ABD'nin birbirinden de nefret eden iki ülkenin büyük bir düşmanı olmasına neden olmuştu ve Washington'ı bu durumun bütün yükünü taşımak zorunda bırakmıştı.¹⁸³ Lobi'nin Parlamento'da karşılıklı çevrelemeyi kurtarmak için aktif olarak çalışması hiç şaşırtıcı değildir.¹⁸⁴

AIPAC ve diğer İsrail yanlısı güçlerin baskısına maruz kalan Clinton, 1995 baharında İran'a ekonomik ambargo uygulayarak politikasını sertleştirdi. Fakat AIPA bundan daha da fazlasını istiyordu. Bunun sonucunda İran ya da Libya'da petrol kaynaklarını geliştirmek için 40 milyon dolardan fazla yatırım yapan bütün yabancı firmalara yaptırımlar uygulayan 1996 İran ve Libya Yaptırımlar Yasası çıkarıldı. O sırada Ha'aretz'in askeri muhabiri Zeef Schiff'in belirttiği gibi, "İsrail büyük bir projenin içindeki küçücük bir öge olabilir, fakat bundan diğer ülkeleri etkileyemeyeceği yargısına varmamalıyız."¹⁸⁵

1990'ların sonlarına gelindiğinde ise yeni-muhafazakârlar karşılıklı çevrelemenin yeterli olmadığını ve Irak'ta bir rejim değişikliğinin şart olduğunu tartışıyorlardı. Saddam'ı devirerek ve Irak'ı canlı bir demokrasiye dönüştürerek, ABD'nin Orta Doğu boyunca geniş kapsamlı bir değişim süreci başlatacağını

savunuyorlardı. Bu düşünce çizgisi tabii ki yeni muhafazakârların Netanyahu için yazdığı 'Clean Break' çalışmasında da açıkça ortadaydı. 2002'de Irak'ın işgal edilmesi öncelikli bir konuyken, bölgesel dönüşüm yeni-muhafazakâr çevrelerde sarsılmaz bir inanç haline gelmişti.¹⁸⁶

Charles Krauthammer bu büyük projeyi, yazıları Başkan Bush'un üzerinde büyük etkiler bırakan İsraili siyaset adamı Ntan Sharansky'nin buluşu olarak nitelendiriyor.¹⁸⁷ Fakat Sharansky, İsrail davasında sesi duyulan tek kişi değildi. Aslında siyasi yelpazenin bir ucundan diğer ucuna bütün İsraililer Saddam'ı devirmenin Orta Doğu'yu İsrail lehine değiştireceğine inanmaktaydılar. Ha'aretz'den Aluf Benn şunları bildiriyordu (17 Şubat 2003): "IDF'nin üst düzey yöneticileri ve Ulusal Güvenlik Danışmanı Efraim Halevy gibi Başbakan Ariel Sharon'a yakın olan kişiler savaştan sonra İsrail'in umut edebileceği mükemmel bir geleceğin pembe bir resmini çiziyorlardı. Saddam'ın düşüşüyle beraber İsrail'in diğer düşmanlarının da domino etkisiyle düşeceğini hayal ediyorlar... Bu liderlerle beraber terör ve kitle imha silahları ortadan kalkacak."¹⁸⁸

Kısacası İsraili liderler, yeni muhafazakârlar ve Bush Yönetimi Irak'la yapılan savaşı Orta Doğu'yu yeniden oluşturmaya yönelik ihtiraslı seferberliklerinin ilk adımı olarak görüyorlardı ve ilk zaferin verdiği heyecanla yüzlerini İsrail'in diğer düşmalarına doğru çevirdiler.

Suriye'ye Ateş Açma

İsraili liderler Bush Yönetimi'ni 2003 Mart'ından önce hedefini Suriye'ye çevirmesi yönünde baskı uygulamadılar, çünkü o sırada Irak'a karşı savaş açılması yönünde çalışmalarını yürütüyorlardı. Fakat Bağdat'ın nisan ayı ortalarında

düşmesiyle birlikte, Sharon ve onun vekilleri Washington'u Şam'ı hedef alması için sıkıştırmaya başladılar.¹⁸⁹ 16 Nisan'da Sharon ve savunma bakanı Shaul Mofaz çeşitli görüşlerdeki gazetelerde ünlü röportajlar verdiler. Yedioth Ahronoth'a konuşan Sharon, ABD'den Suriye'ye "çok ağır" baskı uygulamaya davet etti. Mofaz da *Ma'ariv*'e şunları söyledi: "Elimizde Suriye'den talep etmeyi düşündüğümüz konulardan oluşan uzun bir liste var ve bu işin Amerikalılar aracılığıyla yapılması uygundur."¹⁹¹ Sharon'un ulusal güvenlik danışmanı Ephraim Halevy, WINEP'te kendisini dinleyenlere, şu an için ABD'nin Suriye'ye karşı tavrını sertleştirmesinin önemli olduğunu söyledi ve *Washington Post* İsrail'in, ABD'nin Suriye Başkanı Beşar Esad'ın faaliyetleri ile ilgili istihbarat raporlarını besleyerek Suriye'ye karşı yürütülen kampanyayı körüklediğini yazdı.¹⁹²

Lobi'nin seçkin üyeleri de Bağdat'ın düşmesinin ardından aynı savları savundular.¹⁹³ Wolfowitz, Suriye'deki rejimin değişmesi gerektiğini beyan etti ve Richard Perle bir gazeteciye Orta Doğu'daki diğer düşman rejimlere "iki kelimelik bir kısa mesaj" verilebileceklerini söyledi: "Sıra sizde."¹⁹⁴ Nisan başlarında WINEP, Suriye'nin Saddam'ın pervasız, sorumsuz ve cüretkâr davranışlarını izleyen ülkelerin sonunda onunla aynı kaderi paylaşabileceğine dair mesajı kaçırmamaları gerektiğini ifade eden iki taraflı bir rapor yayımladı.¹⁹⁵ 15 Nisan'da Yosi Klein Halevi *Los Angeles Times*'de "Sıradaki Hedef Suriye" başlıklı bir yazı yazarken ertesi gün Zev Chafets *New York Daily News*'de "Terör Dostu Suriye'nin de Bir Değişime İhtiyacı Var" başlıklı bir yazı yazdı. Lawrence Kaplan da altta kalmamak için 21 Nisan'da *New Republic*'de Assad'ın Amerika için ciddi bir tehdit olduğunu yazdı.¹⁹⁶

Capitol Hill'e geri dönersek, Kongre üyesi Eliot Engel (D-NY) 12 Nisan'da Suriye Sorumluluk ve Lübnan

Egemenliğini Onarım Yasası'nı yeniden teklif etmişti. Yasa, Suriye'yi Lübnan'dan geri çekilmemesi, sahip olduğu kitle imha silahlarını bırakmaması ve terörizme verdiği desteğe son vermemesi halinde, kendisine karşı yaptırımlar uygulamakla tehdit etmekle kalmıyor, aynı zamanda da Suriye ve Lübnan'ı İsrail'le barış yapmak için somut adımlar atmaya davet ediyordu. *Jewish Telegraph Agency*'ye göre, İsrail'in Parlamento'daki en iyi dostları tarafından biçimlendirilen bu kanun Lobi tarafından, özellikle de AIPAC tarafından onaylandı.¹⁹⁸ Bush yönetiminin pek istekli olmamasına rağmen Suriye karşıtı bu yasa büyük bir çoğunlukla kabul edildi. (Temsilciler Meclisi'nde 398'a karşı 4 ; Senato'da 89'a karşı 4 oyla) ve 12 Aralık 2003'te Bush'un imzasıyla yasal hale geldi.¹⁹⁹

Fakat Bush Yönetimi Suriye'yi hedef almanın ne kadar akıllıca bir şey olduğu konusunda kendi içinde bölünmeler yaşıyordu. Yeni-muhafazakârların Şam'la bir savaş girme konusunda istekli olmalarına rağmen, CIA ve Dışişleri Bakanlığı buna karşı çıkıyordu. Bush yeni kanunu imzaldıktan sonra bile, onu uygulamakta yavaş hareket edeceğini vurguladı.²⁰⁰

Bush'un içinde bulunduğu kararsızlık anlaşılır bir şeydir. Birincisi, Suriye hükümeti ABD'ye 11 Eylül'den beri el-Kaide ile ilgili önemli istihbaratlar sağlamaktaydı, ayrıca Körfez'de yapılması planlanan terörist bir saldırıya karşı Washington'u uyarıyordu.²⁰¹ Suriye, CIA'in sorgucularının 11 Eylül'de uçak kaçırın militanlardan bazılarını örgüte dahil ettiği söylenen Muhammed Zammar'a ulaşmalarını da sağlamıştı. Assad rejimini hedef almak ABD'nin bu değerli bağlantılarını tehlikeye atacaktı ve böylece teröre karşı verilen savaşın zayıflamasına neden olacaktı.

İkincisi, Irak Savaşı öncesinde Washington'ın Suriye'yle arası kötü değildi. (Hatta BM'nin 1441 nolu kararına evet oyu kullanmıştı) ve Suriye ABD için bir oluşturmuyordu. Suriye'ye karşı sert bir tavır almak ABD'nin Arap devletlerini dövmek için doymak bilmez bir iştaha sahip bir kabadayı gibi görünmesine neden olacaktı. Son olarak da Suriye'yi kara listeye koymak Şam'ı Irak'ta problemler çıkarmaya teşvik edecekti. Suriye'ye baskı yapılmak istendiği takdirde, ilk olarak Irak'ın işini daha mantıklı olacaktı.

Yine de, Parlamento Şam'a baskı uygulanması konusunda ısrarcı oldu. Bu, büyük ölçüde İsraili yetkililerden ve AIPAC gibi İsrail yanlısı gruplardan gelen baskıya karşı verilmiş bir yanıtı.²⁰² Eğer Lobi olmasaydı, Suriye Sorumluluk Yasası da olmayacaktı ve ABD'nin Şam'a karşı izlediği politika ABD ulusal çıkarlarıyla aynı çizgide olacaktı.

İsraililer her tehlikeyi olduğundan sert bir şekilde açıklama eğilimindeler, fakat İran, İsrail'in nükleer silah almaya en yakın muhalifi olduğu için genellikle en tehlikeli düşman olarak görülüyor. Neredeyse bütün İsraililer Orta Doğu'da nükleer silaha sahip olan bir İslam ülkesini hâlihazırda düşman kabul ediyorlar. Tam da İsrail Savunma Bakanı Binyamin Ben Eliezer'in Irak Savaşı'ndan bir ay önce belirttiği gibi: "Irak problem teşkil ediyor... Fakat bana sorarsanız, İran Irak'tan daha tehlikeli."²⁰³

Sharon The Times'a (London) verdiği Kasım 2002 tarihli sansasyonel röportajda açıkça Birleşik Devletleri İran ile yüzleşmesi için itekliyordu.²⁰⁴ İran'ı "dünya terörünün merkezi" ve nükleer silah almaya meyilli olarak tanımlayan Sharon, Bush yönetiminin Irak'ı işgalinden "bir gün sonra" İran'a da yüklenmesi gerektiğini söyledi. 2003 Nisan'ın sonlarına

doğru *Ha'aretz Washington'daki* İsrail büyükelçisinin İran'da rejim değişikliği çağrısı yaptığını belirtti.

Saddam'ın düşürülmesi, Sharon'a göre, yeterli değildi. Söylediğine göre Amerika “devam etmek zorunda. Çünkü hâlâ Suriye'den ve İran'dan gelen büyük tehlike altındayız.” İlimli muhafazakârlar da Tahran'da rejim değişikliği konusunu gündeme getirmekte hiç zaman kaybetmediler. ²⁰⁶ 6 Mayıs günü her ikisi de İsrail'in savunucusu olan Demokrasiler Savunma Vakfı ve Hudson Institute İran hakkında tüm gün süren konferanslara sponsorluk yaptı. Konuşmacıların hepsi sıkı İsrail yanlıydı ve çoğu Birleşik Devletleri, İran'ın rejimini demokrasi ile değiştirme çağrısında bulundu.

Her zamanki gibi önde gelen ılımlı muhafazakârların yazdığı İran'ın peşine düşmeyi savunan birçok makale vardı. Örneğin William Kristol *Weekly Standard'a* 12 Mayıs tarihinde şöyle yazdı: “Irak'ın bağımsızlaşması Orta Doğu'nun geleceği için yapılmış ilk büyük savaştı... Fakat bir sonraki büyük savaş -umarız askeri bir savaş olmaz- İran için olacak.” ²⁰⁸

Bush Yönetimi, Lobi'nin baskısına İran'ın nükleer programını engellemek için fazla mesai yaparak cevap verdi. Fakat Washington çok az başarı sağladı. İran ise nükleer silah deposu sahibi olmaya oldukça istekli görünmektedir. Sonuç olarak lobi elindeki tüm stratejileri kullanarak Birleşik Devletler üzerindeki baskısını arttırdı. Makaleler ve diğer gazete yazıları nükleer İran'dan gelmesi muhtemel tehlikelere karşı uyarılar yapmakta, “terörist” bir rejimi yatıştırılmaması için ikazda bulunmakta ve diplomasinin sonlanması için önleyici harekât yapılmasını üstü kapalı bir biçimde salık vermektedir.

Aynı zamanda Lobi, Kongre'ye İran'daki var olan yaptırımları genişletecek olan İran Bağımsızlık Destek

Yasasını onaylaması için baskı yapmaktadır. İsraili yetkililer ise İran'ın nükleerleşme yolunda devam etmesi halinde caydırıcı bir harekât yapabilecekleri konusunda uyarıda bulunarak Washington'u bu konuya odaklanmış bir halde tutmayı amaçlıyor.

İsrail ve Lobi'nin Birleşik Devletleri'in İran politikası üzerinde pek fazla etkiye sahip olmadığı tartışılabilir, çünkü Amerika'nın da İran'ın nükleer bir güce dönüşmesini engellemek için kendi nedenleri var. Bu kısmen doğru olabilir, fakat İran'ın nükleer ihtirasları Amerika'ya herhangi bir tehdit teşkil etmiyor. Washington nükleer bir Sovyetler Birliği ile, nükleer bir Çin ile, hatta nükleer bir Kuzey Kore ile yaşayabildiyse, İran'la da pekala yaşayabilir. İşte tam da bu nedenle Lobi Birleşik Devletlerin siyasetçilerinin üzerinde Tahran'a karşı gelmeleri için sürekli baskı kurmak zorunda. Eğer lobi olmasaydı İran ve Amerika'nın müttefik olması yine de zor olurdu, fakat Birleşik Devletlerin politikası daha ılımlı olurdu ve önleyici bir savaş ciddi bir seçenek olmazdı.

Özet

İsrail ve onun Amerikalı destekçilerinin ABD'nin İsrail'in güvenliğine yönelik her tehdide karşılık vermesini istemeleri hiç şaşırtıcı değildir. ABD politikasını değiştirmeye yönelik çabaları başarıya ulaşırsa İsrail'in düşmanları güç kaybedecek ya da yıkılacak, İsrail Filistinliler'den kurtulacak ve savaşı yapan, asker kaybeden, ele geçirdiği yerleri yeniden onaran ve savaşın ekonomik masraflarını karşılayan ABD olacak.

Fakat ABD, Orta Doğu'yu değiştirmeyi başaramayıp, kendisini gittikçe daha da radikal bir tutumu benimseyen

Arap ve İslam dünyasıyla çatışma halinde bulsa bile İsrail dünyanın tek süper gücü tarafından hala korunuyor olacak.²¹⁰ Böyle bir sonuç Lobi'nin bakış açısına göre mükemmel değildir, yine de Washington'un kendisini İsrail'den soyutlamasından ya da gücünü İsrail'i Filistinlilerle barış yapmaya zorlamasından iyidir.

SONUÇ

Lobi'nin gücü kısıtlanabilir mi? Irak fiyaskosuna, Arap ve İslam dünyasında Amerikanın imajını kurtarmasının açık gerekliliğe ve AIPAC yetkililerinin ABD hükümet sırlarını İsrail'e aktarılması ile ilgili son zamanlardaki açıklamalara bakıldığında bunun gerçekleştirilebileceği düşünülebilir. Aynı zamanda Arafat'ın ölümünün ve daha ılımlı olan Abu Mazen'in seçilmesinin Washington'u bir barış anlaşması için etkin biçimde baskı yapmaya zorlayacağı da düşünülebilir. Özetle, ABD liderlerinin Lobi ile aralarına mesafe koyması ve daha geniş çaptaki ABD menfaatlerine uygun bir Orta Doğu politikası benimsemeleri için yeterli nedenler mevcuttur. Özellikle İsrail ve Filistin arasında adil bir barış sağlamada Amerikan gücünün kullanılması, aşırılığı önlemek ve Orta Doğu'da demokrasiyi yaymak gibi daha geniş kapsamlı amaçların geliştirilmesine hizmet edecektir.

Ancak bu yakın zamanda gerçekleşmeyecek. AIPAC ve müttefiklerinin (Hristiyan Siyonistler dahil) lobileşen dünyada herhangi ciddi bir rakipleri yok. İsrail'in bugünkü durumunu gerçekleştirmenin daha da zorlaştığını biliyorlar ve buna faaliyetlerini ve çalışanlarını²¹¹ arttırarak karşılık veriyorlar. Dahası Amerikan politikacılar kampanya katkılarına ziyadesiyle duyarlı kalıyorlar ve siyasi baskının diğer

formları ve büyük medya organları ne yaparsa yapsın İsrail'e yakın kalacak gibiler.

Bu durum oldukça endişe verici, çünkü Lobi'nin etkisi çeşitli cephelerde soruna yol açmakta. Amerika'nın Avrupalı müttefikleri de dahil olmak üzere tüm devletlerin karşı karşıya olduğu terör tehlikesini arttırmakta. ABD liderlerinin barış yapması için İsrail'e baskı yapmasını engellemekle Lobi aynı zamanda İsrail- Filistin çatışmasının sona erdirilmesini de imkânsız kılmıştır. Bu durum aşırıcılara güçlü bir toplanma aracı vermekte, potansiyel terörist ve sempatizan sayısını arttırmakta ve dünyada İslami radikalliğe katkıda bulunmaktadır. Bunun da ötesinde Lobi'nin İran ve Suriye'de rejimi değiştirme kampanyaları Birleşik Devletler'in muhtemelen feci sonuçlarla bu ülkelere saldırmasına neden olabilir. Diğer bir Irak'a ihtiyacımız yok. En azından, Lobi'nin bu ülkelere karşı düşmanca tutumu Washington'un onları da El-Kaide karşıtı yapmasını ve yardımlarına ihtiyaç duyduğu Irak direnişine karşı yanına almasını özellikle zorlaştırmaktadır.

Olayda etik bir boyut da söz konusudur. Lobi sayesinde, Birleşik Devletler işgal edilen bölgelerdeki İsrail yayılmasının gerçek sağlayıcısı olmuş ve Filistinlilere karşı işlenen suçlara ortak olmuştur.

Bu durum Washington'un dışarıda demokrasiyi sağlama çabalarını baltalamakta ve diğer devletlere insan hakları konusunda baskı yaptığında ikiyüzlü görünmesine neden olmaktadır. ABD'nin nükleer silahlanmayı kısıtlama çabaları da İsrail'in İran ve diğerlerini benzeri olanaklar arayışına iten nükleer cephaneliğini kabul edişi de aynı şekilde ikiyüzlü görünmektedir.

Dahası Lobi'nin İsrail hakkındaki tartışmalara ket vurması da demokrasi için sağlıksız bir durumdur. Kara listeler

ve boykotlar düzenleyerek – ya da bu eleştirilerin Yahudi karşıtı olduğunun iddia ederek- eleştirenlerin susturulması demokrasinin dayanağı olan açık tartışma prensibini ihlal etmektedir.

ABD Kongresi'nin bu hayati konularda bir tartışma başlatamaması, demokratik düşünme sürecini bütünüyle felce uğratmaktadır. İsrail'in sırtlayıcıları kendi işlerini yürütmede ve onlarla hemfikir olmayanlara da meydan okumada hür olmalıdırlar. Ancak tartışmaları yıldırma yoluyla bastırma çabaları, konuşma özgürlüğüne ve önemli toplumsal konuların açıkça konuşulmasına inananlarca geniş çapta kınanmalıdırlar.

Son olarak Lobi'nin etkisi İsrail için kötü olmuştur. Lobi'nin Washington'u yayılmacı bir gündem benimsemeye ikna yeteneği İsrail'i insanların yaşamlarını kurtaracak ve Filistinli aşırılık yanlılarının oranlarını düşürecek fırsatlar –Suriye ile bir barış anlaşması dahil ve Oslo Sözleşmesinin kabulü gibi- yakalamaktan alıkoydu.

Filistinlileri meşru siyasi haklarından mahrum etmek İsrail'i daha güvenli yapmadı ve Filistinli liderler neslini öldürme kampanyaları Hamas gibi radikal grupları güçlendirdi ve neticede hem adil bir yerleşimi kabullenmeye gönüllü olacak hem de bunun işlemlerini sağlayabilecek Filistinli liderlerin sayısını azalttı.

Bu durum gelecekte bir zamanlar Güney Afrika gibi ırkçı devletler için ayrılan ırkçı statüsüne alınmış korkunç bir İsrail hayalini doğurmaktadır. İşin garibi, eğer Lobi daha etkisiz olsaydı ve ABD politikaları daha tutarlı olsaydı İsrail kendisi daha iyi konumda olurdu.

Ancak bir dizi umut var. Her ne kadar Lobi etkili bir güç olarak kalsa da, varlığının yan etkilerini gizlemek git-tikçe zor olmaktadır. Güçlü devletler bir süreliğine hatalı

politikalarını sürdürebilirler, ama gerçeğe sonsuza kadar kayıtsız kalınamaz.

Sonuç olarak ihtiyaç duyulan, Lobi'nin etkisi üzerinde içten bir tartışma ve ABD'nin bu çok önemli bölgedeki menfaatleri üzerinde daha da samimi bir açık oturumdur. İsrail'in refahı bunlardan biri; ama West Bank'ı alışı veya İsrail'in daha geniş boyuttaki bölge gündemi değil. Açık oturum tek taraflı ABD'nin stratejik ve etik durumunun sınırlarını açığa çıkaracak ve Birleşik Devletler'i kendi ulusal çıkarlarıyla, bölgedeki diğer devletlerin çıkarlarıyla ve aynı zamanda İsrail'in uzun vadeli çıkarlarıyla daha fazla tutarlı bir konuma getirebilecektir.

SON NOTLAR

- 1 Aslında Lobby'nin varlığı İsrail'e verilen koşulsuz desteğin Amerika'nın milli çıkarlarına uygun olmadığına bir işarettir. Öyle olsaydı, bu desteği sağlamak için özel bir kurum oluşturulmazdı. İsrail stratejik ve manevi olarak önemli bir yere sahip olduğu için BM'den siyasi destek almak için büyük çaba harcamaktadır. Azınlıkların lideri Richard Gephardt'ın AIPAC (Amerika-İsrail Halkla İlişkiler Komitesi)'a dediği gibi, "Sizin sürekli desteğiniz... Ve her gün bu ilişkiyi güçlendirmek adına çabalarınız olmadan, bu asla gerçekleşmezdi." Bu 12 Ocak 2004'te AIPAC'ın web sitesinden alınmıştır. [<http://www.aipac.org/>]. Ayrıca bkz. Michael Kinsley, "J'Accuse, Sort Of," Slates, 12 Mart 2003.
- 2 USAID (Birleşmiş Milletler Uluslararası Gelişim Ajansı)'e göre yabancı ülkelere olan borç ve ödenekleri rapor eden "Greenbook"ta, İsrail'in Birleşmiş Milletlerden 2003 yılında \$140.142.800 (sabit 2003 dolarıyla) aldığı belirtiliyor. Greenbook web sitesinden alınmıştır.[<http://qesdb.cdie.org/gbk/>] 8 Kasım 2005.
- 3 "Greenbook"a göre, İsrail 2003'te Birleşmiş Milletlerden yaklaşık 3,7 milyar dolar direkt yardım temin etmiştir. International Institute for Strategic Studies [IISS-uluslararası stratejik çalışmalar kurumu] ve CIA'e göre İsrail'in nüfusu 6.276.883 dir. IISS, The Military Balance (Askeri Denge): 20052006 (Oxfordshire: Routledge, 2005), s. 192; <http://www.cia.gov/cia/publications/factbook/> Bu her İsrailli başına \$589 anlamına geliyor. Eğer aynı nüfusun toplam 3 milyar dolar yardım aldığını düşünülürse, her bir İsraillinin 478\$ aldığı sonucu elde ediliyor.
- 4 bkz. <http://www.cia.gov/cia/publications/factbook/>; Dünya Bankası Atlası (Washington, DC: Gelişim Bilgi Grubu, Dünya Bankası, Eylül 2004), sf. 64-65.

- 5 İsrail'in pek çok konuda yaptığı özel anlaşma ve pazarlıklarla ilgili tartışma için bkz. Clyde R. Mark, "Israel: U.S. Foreign Assistance (İsrail: ABD Yabancı Desteği)," Kongre için Bölüm Özeti (Washington, DC: Kongre Araştırma Servisi, 26 Nisan 2005).
- 6 Avner Cohen, *Israel and the Bomb* (İsrail ve Bomba) (New York: Columbia University Press, 1999); Seymour M. Hersh, *The Samson Option: Israel's Nuclear Arsenal and American Foreign Policy* (Samson Seçeneği: İsrail'in nükleer silahlanması ve Amerikan Dışişleri Politikası) (New York: Random House, 1991).
- 7 "Report of the Open Ended Working Group on the Question of Equitable Representation on and Increase in the Membership of the Security Council and Other Matters Related to the Security Council, (Güvenlik Kurumuna ait Üyelik Artışı ve Diğer Konularla ilgili Eşit Temsiliyet Sorusunda Çalışan Grup Raporu)" Annex III, U.N. Genel Meclis Resmi Raporları, 58.Bölüm, Destek No. 47, 2004, sf. 13-14; Donald Neff, "An Updated List of Vetoes Cast by the United States to Shield Israel from Criticism by the U.N. Security Council, (İsrail'i BM Güvenlik Konseyi'nin Eleştirisi'nden koruyan ABD'nin Veto Ettiği Kararların Güncelleştirilmiş Listesi)" Washington Orta Doğu Raporu, Mayıs/Haziran 2005; Stephen Zunes, "U.S. Declares Open Season on UN Workers, (ABD BM Çalışanları için Açık Sezon İlan Ediyor.)" CommonDreams.org, 10 Ocak 2003. Güvenlik Konseyi Birleşmiş Milletler'in veto edeceğini bildiği için, oylanmayışının pek çok karar vardı. Güvenlik Konseyi İsrail'in belli hareketlerini eleştirmeyi bir yük olarak gördüğü için, eleştiri sıklıkla hiç bir devletin kararlarını veto edemediği BM Genel Meclisi'nden geliyordu. Böyle durumlarda BM Micronezya ve Marshall Adaları'nı da İsrail ve ABD gibi gören muhaliflerin 133'e 4 gibi oy sayılarıyla çıkmazda buluyor. Buna karşılık 2003 Kasımında gönderilen raporda, Amerikan-Yahudi Komitesi'nin kışkırttığı Bush Yönetimi İsrail karşıtı kararların BM Genel Meclisinde minimuma indirilmesi için en büyük kampanyayı başlatmıştı. Marc Perelman, "Washington Seeking to Reduce Number of Anti-Israel Votes at U.N., (BM'deki İsrail Karşıtı Oyları Azaltmak İsteyen Washington)" Forward, 14 Kasım 2003.

- 8 Marc Perelman, "International Agency Eyes Israeli Nukes(Uluslararası Servis İsrail'in Atom Bombalarını Gözlüyor)," Forward, 5 Eylül 2003.
- 9 William B. Quandt, Peace Process: American Diplomacy and the Arab-Israeli Conflictsince(Amerikan Diplomasisi ve Arap-İsrail Anlaşmazlığı) 1967, 3. baskı (Washington, DC: Brookings Institution Press, 2005), Bölüm 5-7, 10-12.
- 10 Nathan Guttman, "U.S. Accused of Pro-Israel Bias at 2000 Camp David,(2000 David Kampında İsrail Yanlısı Olmakla Suçlanan ABD.)" Ha'aretz, 29 Nisan 2005. Ayrıca bkz. Aaron D. Miller, "Israel's Lawyer,(İsrail'in Avukatı)" Washington Post, 23 Mayıs 2005; "Lessons of Arab-Israeli Negotiating(Arap-İsrail Görüşmeleri Üzerine Dersler): Four Negotiators Look Back and Ahead (Geriye ve İleriye Bakan 4 Görüşmeci)," Panel Transkripti, Orta Doğu Enstitüsü, 25 Nisan, 2005. ABD'nin Filistinliler'e karşı sürekli nasıl İsrail taraftarı olduğuyla ilgili genel tartışmalar için, bkz. Noam Chomsky, Fateful Triangle(Sadık Üçgen): The United States, Israel and the Palestinians (ABD, İsrail ve Filistin)(Cambridge, MA: South End Press, 1999); Kathleen Christison, Perceptions of Palestine (Filistin Algısı): Their Influence on U.S. Middle East Policy (ABD'nin Orta Doğu Politikası Üzerindeki Etkileri)(Berkeley, CA: University of California Press, 2001); NaBknzr H. Aruri, Dishonest Broker (Düzenbaz Komisyoncu): The U.S. Role in Israel and Palestine (İsrail ve Filistin de ABD'nin Rolü)(Cambridge, MA: South End Press, 2003). Ayrıca 1919-1948 yılları arasında İngiliz Mandası altında İngilizlerin Yahudileri Filistinliler'e karşı kayırdıkları da açık bir gerçektir. Bknz. Tom Segev, One Palestine (Bir Filistin), Complete: Jews and Arabs under the British Mandate (Tamamı: İngiliz Mamdası Altındaki Araplar ve Yahudiler) (New York: Henry Holt, 2000).
- 11 AIPAC'ın websitesinden indirilmiştir [<http://aipac.org/documents/unitedefforts.html>] 12 Ocak 2006.
- 12 Bknz. Örnek, Warren Bass, Support Any Friend (Bir Arkadaşı Destekleyin): Kennedy's Middle East and the Making of the US-Israel Alliance (Kennedi'nin Orta Doğusu ve ABD-İsrail Yandaşlığını Kurması) (NY: Oxford University Press, 2003); A.F.K. Organski, The \$36 Billion Bargain (36 Milyar Dolarlık

Pazarlık) : Strategy and Politics in U.S. Assistance to Israel (İsrail'e Yapılan Yardımlarda ABD Strateji ve Siyaseti) (New York: Columbia University Press, 1990); Steven L. Spiegel, "Israel as a Strategic Asset (Stratejik Bir Servet Olarak İsrail) ," Commentary, Haziran 1983, sf. 51- 55; Idem, The Other Arab-Israeli Conflict (Diğer Arap-İsrail Anlaşmazlığı) : Making America's Middle East Policy, from Truman to Reagan(Truman'dan Reagan'a Amerika'nın Orta Doğu Politikasını Yapmak) (Chicago: University of Chicago Press, 1985).

13. Ekim 1973'te savaş sırasında Henry Kissinger ile bir konuşma yapan Moshe Dayan bu noktayı unutmamıştı: "ABD'nin bizi destekleyen ve yanımızda yer almayışa hazır tek ülke olduğunu farketsem de, sessiz izlenimim ABD'nin Araplar'ı destekleyecekti. " Moshe Dayan, Moshe Dayan: Story of My Life (Hayat Hikayem) (NY: William Morrow, 1976), sf. 521-513. ayrıca bkzn. Zach Levey, "The United States' Skyhawk Sale to Israel(ABD'nin İsrail'e Skyhawk Satışı), 1966: Strategic Exigencies of an Arms Deal (Ordu Anlaşmalarının Stratejik Gereklilikleri)," Diplomatic History, Cilt. 28, No. 2 (Nisan 2004), sf. 255-276.
14. Bernard Lewis 1992'de şöyle yazmıştır: "İsrail Soğuk Savaş sırasında her ne kadar stratejik önemi olan bir bölge olarak görülse de, bu değer Soğuk Savaş'ın sona ermesiyle ortadan kalkmıştır. Bu değişiklik geçen sene olan Gulf Savaşı'nda ABD'nin İsrail'den sessiz, pasif ve mümkün olduğu kadar görünmez olmasını istemesiyle kendini göstermiştir. İsrail bir hazine değildi yalnızca konu dışıydı hatta bazılarına göre sadece bir nüanstı. Bu algılamayı değiştirmeyecekleri İsrail Hükümeti'nin daha sonraları söyledikleri şeyler arasındaydı." "Rethinking the Middle East," Foreign Affairs, cilt. 71, No. 4, (Sonbahar 1992), sf. 110-111.
15. Orta Doğu uzmanı Shibley Telhami'ye göre, "Arap ve Müslüman Dünyası'nda hiç bir konu Filistin kadar derinlemesine yankı bulmamıştır. Amerika'nın bölgesel algılamalarını hiç bir konu Filistin kadar şekillendirmemiştir."The Stakes: America and the Middle East (Boulder, CO: Westview Press, 2002), p. 96. Bush yönetiminin Haziran 2004'te geçici Irak Hükümeti ne yardım etmek için görevlendiği eski Irak özel elçisi Lakhdar Brahimi, İsrail'in Filistinliler'e karşı uyguladığı politikanın bölgede etkili bir zehir olduğunu ve bölgede ve bölge dışında insanların bu politikanın adil olmadığını ve ABD'nin de bu politikaya destek

verdiğinin farkında olduğunu söylüyor. Bknz. Warren Hoge, "U.N. Moves to Disassociate Itself from Remarks by Envoy to Iraq," New York Times, 23 Nisan, 2004; "Brahimi's Israel Comments Draw Annan, Israel Ire," Ha'aretz, 24 Nisan, 2004. Ayrıca bknz. Mısır Başbakanı Hosni Mubarak'ın yorumları "Mubarak: Arab Hatred of America Growing," Washington Post, 20 Nisan 2004. Son olarak, bknz. Ami Eden, "9/11 Commission Finds Anger at Israel Fueling Islamic Terrorism Wave," Forward, 30 Temmuz 2004.

16. National Commission on Terrorist Attacks against the United States, "Outline of the 9/11 Plot," Staff Statement No. 16, 16 Haziran, 2004. Ayrıca bknz. Nathan Guttman, "Al-Qaida Planned Attacks during PM's Visit to White House," Ha'aretz, 17 Haziran 2004; ve Marc Perelman, "Bin Laden Aimed to Link Plot to Israel," Forward, 25 Haziran, 2004. İsrail yandaşları çoğu zaman 9/11'den sonra silahlı kuvvet oluşturmak için bu daha iyi fikir olduğundan bin Laden'in sadece İsrail-Filistin anlaşmazlığıyla ilgilenir olduğunu tartışmışlardır. Bu yüzden 9/11'de ne olduğu ve ABD'nin İsrail'e verdiği destek arasında neredeyse hiç bir bağ yoktur. Bknz. Andrea Levin, "Don't Scapegoat Israel," Boston Globe, 6 Ekim, 2001; Norman Podhoretz, "Israel Isn't the Issue," Wall Street Journal, 20 Eylül, 2001. Bu iki yazının da İkiz Kuleler Saldırısı'ndan sonra basıldığını dikkate alın. Ancak 1980 ve 1990'lardan Bin Laden'in pek çok yazısı günümüzde mevcuttur ve bu yazılarda 9/11'den çok önceleri Kudüs ve Filistinliler'i içine alan sorunlarla ne kadar ilgili olduğu açıktır. Bknz., örneğin, "Jihad against Jews and Crusaders," World Islamic Front Statement, 23 Şubat, 1998; Transcript of Osama bin Laden's 20 Mart, 1997. CNN'den Peter Arnett 'la yapılan röportaj (ilk yayınlanması 10 Mayıs , 1997). Ayrıca "New Osama bin Laden Video Contains Anti-Israel and Anti-American Statements," Anti-Defamation League (ADL) website'den indirilmiştir [http://www.adl.org/terrorism_america/bin_l_print.asp] 8 Mart 2004.
17. Changing Minds, Winning Peace: A New Strategic Direction for U.S. Public Diplomacy in the Arab and Muslim World, Report of the Advisory Group on Public Diplomacy for the Arab and Muslim World (Fikirleri Değiştirmek, Barışı Kazanmak: Arap ve Müslüman Toplumlara ABD arasındaki Diplomasini

Geliştirmek için Yeni Bir yön, Arap ve Müslüman Dünyası ile Halk Diplomasisi Danışman Grubu Raporu), Submitted to the Committee on Appropriations, U.S. House of Representatives, 1 Ekim, 2003, p. 18. Ayrıca bkzn. The Pew Global Attitudes Project, Views of a Changing World 2003: War With Iraq Further Divides Global Publics (Washington, DC: The Pew Research Center for the People and the Press, 3, Haziran 2003); Report of the Defense Science Board Task Force on Strategic Communication (Savunma Bilimi Kurulu Stratejik İletişimde Yaptırım Gücü Raporu)(Washington, DC: Office of the Undersecretary of Defense for Acquisition, Technology, and Logistics, Eylül 2004); Shibley Telhami, "Arab Public Opinion: A Survey in Six Countries," San Jose Mercury, 16 Mart, 2003; John Zogby, The Ten Nation Impressions of America Poll (Utica, NY: Zogby International(Uluslararası), 11 Nisan, 2002); İdem, Impressions of America 2004: How Arabs View America, How Arabs Learn about America (Six Nation Survey(Altı Ulus Araştırması)), (Utica, NY: Zogby International(Uluslararası), 2004).

18. Bknz. The Pew Global Attitudes Project, America Admired, Yet Its New Vulnerability Bknzn As Good Thing, Say Opinion Leaders (Washington, DC: The Pew Research Center for the People and the Press, Aralık 19, 2001); Pew Global Attitudes Project, Views of a Changing World 2003, p. 5.
19. Mektubun bir kopyası için, bkzn. "Doomed to Failure in the Middle East," The Guardian, 27 Nisan, 2004. Ayrıca bkzn. Nicholas Blanford, "US Moves Inflamm Arab Moderates," The Christian Science Monitor, 26 Nisan 2004; Rupert Cornwell, "Allies Warn Bush that Stability in Iraq Demands Arab-Israeli Deal," The Independent, 10 Haziran, 2004; Glenn Kessler ve Robin Wright, "Arabs and Europeans Question 'Greater Middle East' Plan," Washington Post, 22 Şubat , 2004; Paul Richter, "U.S. Has Fresh Hope for Mideast," Los Angeles Times, 7 Kasım, 2004; Robin Wright and Glenn Kessler, "U.S. Goals for Middle East Falter," Washington Post, 21 Nisan 2004. Hatta bazı İsraililer bile İsrail işgalini içine alan anlaşmazlığının devam etmesinin yeni terör dalgaları yaratacağını, Amerika'yı oldukça korkutan uluslararası terörün yayılacağını anlamaktadır. Ze'ev Schiff, "Fitting into America's Strategy," Ha'aretz, 1 Ağustos,

2003. Ayrıca şunu not etmek gerekir, İngiliz diplomatların Tony Blair'e gönderdiği mektupların benzerini Mayıs 2004'te 50 emekli diplomat da başkan Bush'a göndermiştir. Amerikan mektubunun bir kopyası The New York Review of Books, 18 Kasım, 2004'te yayınlanmıştır.

- 20 Örneğin 2005'te patlak veren İsrail'in West Bank'taki haklarını genişletme kararıyla çıkan sorunu düşünün. Bknz. Aluf Benn, "We Can't Expect Explicit U.S. Okay to Build in Settlements," Ha'aretz, 28 Mart 2005; Akiva Eldar, "Bush: End Expansion of Settlements," Ha'aretz, 27 Mayıs 2005; "Bush Warns Israel over West Bank," BBC News Online, 11, Nisan, 2005; Donald Macintyre, "Sharon Vows to Defy Bush over Expansion of Israeli Settlements," Independent, 22 Nisan, 2005; "Sharon Brushes Off Warning from Bush," MSNBC.com, 12 Nisan, 2005; Amy Teibel, "U.S. to Israel: Stop Expanding Settlements," Washington Post, 26 Haziran, 2005; Ze'ev Schiff, "U.S.: Israel Shirking Its Promises on Settlement Boundaries," Ha'aretz, 15 Mart 2005. Genel Sekreter Colin Powell'a Mayıs 2003'te eğer olmasından korkulan bir saldırı olmasa Başkan Sharon Filistin liderlerine suikast yapmama sözü vermiştir. Ze'ev Schiff, "Focus/ Americans Fear Abu Mazen Is Further Weakened," Ha'aretz, 12 Haziran 2003. Bush Orta Doğu'ya savaşan taraflar arasında görüşme olasılıkları için büyük ilgi uyandıran ziyaretini yaptıktan bir ay sonra Başkan Sharon 5 günde hiç bir olası saldırı içermeyen 7 suikast görevi ortaya koymuştur. Bradley Burston, "Background: Has Sharon's Hamas Hitlist Converted Bush?" Ha'aretz, 17 Haziran 2003. Ayrıca bknz. Uri Avnery, "Avoiding a Road Map to the Abyss," Arab News (online), 26 Ağustos 2003; Glenn Kessler, "White House Backs Latest Israeli Attacks," Washington Post, 13, Haziran, 2003; Laura King, "Sharon Lauds Hebron Killing," Los Angeles Times, 23, Haziran, 2003; Gideon Levy, "Who Violated the Hudna?" Tikkun (online), 17 Ağustos 2003. Mart 2004'te IDF hiç bir tehdit oluşturmaya ve ölümü Amerika'nın Orta Doğu'daki konumuna zarar verse de Hamas'ın manevi lideri olan Şeyh Yasin'i öldürdü. Georgie Anne Geyer, "Ariel Sharon Complicates U.S. Mission," Chicago Tribune, 26, Mart, 2004; H.D.S. Greenway, "Assassination Fallout Bodes Ill for US," Boston Globe, 26, Mart, 2004; Tony Karon, "How Israel's Hamas Killing Affects the U.S.," Time,

- 23, Mart, 2004; David R. Sands, "Israel's Killing of Yassin Puts US in Line of Fire," Washington Times, 23, Mart ,2004. Jim Hoagland'ın Yasin'in öldürülmesinde söylediği gibi, "Charles de Gaulle haricinde hiç bir yabancı dost diplomat Amerikan siyasetini Ariel Sharon kadar karmaşık hale getirmemiştir. O İsrail'in çıkarları için bir savaşçı gibi direnmekte ve diğer herkesin nefesini ve seçeneklerini ele geçirmektedir."Bknz. "Consequences for Sharon -- and the U.S.," Chicago Tribune, 26 Mart 2004.
- 21 Duncan L. Clarke, "Israel's Unauthorized Arms Transfers," Foreign Policy, No. 99 (Yaz 1995), p. 94'de alıntı yapılmıştır. Makalede sorun üzerine mükemmel bir tartışma yapılmaktadır. 2004 ve 2005'te İsrail silahlarının Çin'e satılması konusunda İsrail ve ABD arasında sert bir anlaşmazlık vardı. Bknz. Aluf Benn and Amnon Barzilai, "Pentagon Official Wants Yaron Fired," Ha'aretz, 16 Eylül 2004; Aluf Benn, "U.S. Keeps Israel Out of New Fighter-Jet Development Program," Ha'aretz, 12 Ekim 2005; Nina Gilbert, "Yaron Won't Give Info on Arms Sales to China," Jerusalem Post, 30 Aralık 2004; "Israeli, U.S. Talks on Weapons Deals with China End without Result," Ha'aretz, 29 Haziran 2005; Marc Perelman, "Spat Over Sales of Weapons Chilling Ties between Jerusalem and Beijing," Forward, 23 Aralık 2004; Marc Perelman, "China Crisis Straining U.S.-Israel Ties," Forward, 5 Ağustos 2005; Marc Perelman, "Israel Miffed over Lingering China Flap," Forward, 7, Ekim, 2005; Ze'ev Schiff, "U.S.-Israel Crisis Deepens over Defense Exports to China," Ha'aretz, 27 Temmuz 2005.
22. Alıntılanmıştır:Duncan L. Clarke, "Israel's Economic Espionage in the United States," Journal of Palestine Studies, Cilt 27, No. 4 (Yaz 1998), p. 21. Ayrıca bknz. Bob Drogin and Greg Miller, "Israel Has Long Spied on U.S. Say Officials," Los Angeles Times, 3, Eylül, 2004; "FBI Says Israel a Major Player in Industrial Espionage," Jewish Bulletin, 16, Ocak,1998; Clyde R. Mark, "Israeli-United States Relations," Issue Brief for Congress (Washington, DC: Congressional Research Service, 9, Kasım, 2004), sf. 14-15; Joshua Mitnick, "U.S. Accuses Officials of Spying," Washington Times, 16 Aralık 2004.
- 23 Pollard konusunda, bknz. Hersh, Samson Option, sf. 285-305; Idem, "The Traitor: Why Pollard Should Never Be Released," New Yorker, Cilt. 74, sayı: 42 (Ocak 18, 1999), sf. 26-33. Franklin

konusunda internette çok sayıda makaleye ulaşabilirsiniz. Olayın iyi bir incelemesi için, bkzn. Jeffrey Goldberg, "Real Insiders: A Pro-Israel Lobby and an F.B.I. Sting," New Yorker, Cilt: 81, Sayı: 19 (4 Temmuz 2005), sf. 34-40.

- 24 Trevor N. Dupuy, *Elusive Victory: The Arab-Israeli Wars, 1947-1974* (New York: Harper and Row, 1978), sf. 3-19, 121-125, 146-147, 212-214, 231-244, 333-340, 388-390, 597-605, 623-633; Simha Flapan, *The Birth of Israel: Myths and Realities* (New York: Pantheon Books, 1987), sf. 189 -199; Rashid Khalidi, "The Palestinians and 1948: The Underlying Causes of Failure," in Eugene L. Rogan and Avi Shlaim, eds., *The War for Palestine: Rewriting the History of 1948* (NY: Cambridge University Press, 2001), sf. 12-36; Haim Levenberg, *Military Preparations of the Arab Community in Palestine, 1945-1948* (London: Frank Cass, 1993); Benny Morris, *The Birth of the Palestinian Refugee Problem Revisited* (New York: Cambridge University Press, 2004), Bölüm 1,3. Idem, *Righteous Victims: A History of the Zionist-Arab Conflict, 1881-1999* (New York: Alfred Knopf, 1999), sf. 187-189, 191-196, 217-223, 235-236, 241-242, 286-291, 311-313, 393-395; Martin Van Creveld, *The Sword and the Olive: A Critical History of the Israeli Defense Forces* (NY: Public Affairs, 1998), sf. 77-82, 137-138, 179-182.
- 25 Amos Harel, "Israel Maintains Its Strategic Advantage, Says Jaffee Center," Ha'aretz, 23, Kasım, 2005. Ayrıca bkzn, Uri Bar-Joseph, "The Paradox of Israeli Power," *Survival*, Cilt: 46, No. 4 (Kış 2004-05), sf. 137-156; Martin Van Creveld, "Opportunity Beckons," *Jerusalem Post*, 15, Mayısıs, 2003.
- 26 İsrail basınından bilgi veren üç yazı için bkzn. Amiram Barkat, "Majority of Israelis Are Opposed to Inter-marriage, Survey Finds," Ha'aretz, 15, Eylül, 2003; Nicky Blackburn, "Better a Jew," Ha'aretz, 21, Nisan, 2004; Lily Galili, "Hitting Below the Belt," Ha'aretz, 8 Ağustos 2004.
- 27 Bknz. Ha'aretz, 2 Eylül 2003'te basılan "The Official Summation of the Or Commission Report". Rapor sonuçlarına ve yapılan tavsiyelere karşı bazı İsraillilerin ne kadar düşmanca olduklarının kanıtı için bkzn. "No Avoiding the Commission Recommendations," Ha'aretz, 4 Eylül 2003; Molly Moore, "Israeli Report Is Welcomed, Dismissed," *Washington Post*, 3

Eylül 2003. Ayrıca bkzn. Bernard Avishai, "Saving Israel from Itself: A Secular Future for the Jewish State," Harper's Magazine, Ocak 2005. Ayrıca İsrail Demokrasi Kurumu'nun Mayıs 2003'te İsrail Yahudileri'nin % 53'nün Araplar içi tam eşitliğe karşı olduklarını, %77'sinin önemli siyasi kararlarda Yahudi çoğunluğun önemli olması gerektiğine inandıklarını, sadece %31'inin hükümette Arap partilerin de yer alması gerektiğini düşündüğünü ve %57'sinin Arapların göçe zorlanmaları gerektiğini söylediğini rapor etmiştir. Bknz. "The Democracy Index: Major Findings 2003." Beyaz Amerikalıların siyahların, Hispaniklerin ve Asyalıların ABD'den göç etmeye teşvik edilmeleri gerektiğini ilan ettiğinde ortaya çıkacak halk protestosunu hayal edin. Son zamanda yapılan İsrail'in bakış açısında ne kadar az değişiklik olduğunu ortaya koyan daha fazla sayıda araştırma için bkzn. Yulie Khromchenko, "Survey: Most Jewish Israelis Support Transfer of Arabs," Ha'aretz, 22, Haziran, 2004; Yoav Stern, "Poll: Most Israeli Jews Say Israeli Arabs Should Emigrate," Ha'aretz, 4 Nisan 2005.

- 28 Alıntı: Justin Huggler, "Israel Imposes 'Racist' Marriage Law," Guardian, 1, Ağustos, 2003. Ayrıca bkzn. James Bennet, "Israel Blocks Palestinians from Marrying into Residency," New York Times, 31, Temmuz, 2003; "Racist Legislation," Ha'aretz editorial, 19 Temmuz 2004; "Racist Legislation," Ha'aretz editorial, 18, Ocak, 2005. Anti-Defamation League (ADL) (Hakaret Karşıtı Birlik) bile mevzuatı, ne kadar yumuşak olsa da, eleştirmiştir. Nathan Guttman, Yair Ettinger, Sharon Sadeh, "ADL Criticizes Law Denying Citizenship to Palestinians," Ha'aretz, 5 Ağustos 2003.
- 29 Avrupa'dan Filistin'e ilk gelen Yahudiler İlk Dönüş olarak bilinir ve bu 1882-1903 yılları arasında gerçekleşmiştir. 1882'de Filistin'de 15.000'den biraz daha fazla Yahudi Bulunmaktaydı. 1850-1915 yılları arasında muhteşem bilgilere sahip bir eser olan bkzn. Justin McCarthy, The Population of Palestine: Population History and Statistics of the Late Ottoman Period and the Mandate (NY: Columbia University Press, 1990), s.11. Ayrıca bkzn. Mark Tessler, A History of the Israeli-Palestinian Conflict (Bloomington, IN: Indiana University Press, 1994), s. 124.

- 30 1893'te Filistin'in toplam nüfusu yaklaşık 530.00 civarındaydı. Bunların yaklaşık 19.000'i (%3.6) Yahudiydi. Geri kalan nüfusun çoğunu Arap halk oluşturunuyordu. McCarthy, *Population of Palestine*, s. 11.
- 31 Flapan, *Birth of Israel*, s. 44; Morris, *Righteous Victims*, s. 186.
- 32 Flapan, *Birth of Israel*, s. 22. Aynı şekilde Ben-Gurion oğluna şu sözleri söyledi, "Arap komşularımızla ya güzellikle ya da zorla anlaşp ülkenin diğer yerlerine de yerleşeceğimize eminim." Sözlerine devam etti, "Toprakların hepsini içine almasa da bir Yahudi devleti kuracağız. Gerisi zamanla gelecek. Gelmeli." Avi Shlaim, *The Iron Wall: Israel and the Arab World* (NY: Norton, 2000), p. 21. Ayrıca bkz. Flapan, *Birth of Israel*, sf. 13-53; Nur Masalah, *Expulsion of the Palestinians: The Concept of Transfer in Zionist Political Thought, 1882-1948* (Washington, DC: Institute for Palestine Studies, 1992), Bölüm 2; Morris, *Righteous Victims*, sf. 138-139; Avi Shlaim, *The Politics of Partition: King Abdullah, the Zionists, and Palestine, 1921-1951* (NY: Oxford University Press, 1999).
- 33 Masalah, *Expulsion of the Palestinians*, p. 128. Ayrıca Bknz Morris, *Righteous Victims*, sf. 140, 142, 168-169.
- 34 Benny Morris, "A New Exodus for the Middle East?" *Guardian*, 3 Ekim 2002. Siyonistler arasındaki göç istilas 1948'de İsrail'in kuruluşundan önce ortaya çıkışı hakkında, bkz. Masalha, *Expulsion of the Palestinians*; Morris, "Revisiting the Palestinian Exodus of 1948," in Rogan and Shlaim, *War for Palestine*, sf. 39-48; Morris, *Birth Revisited*, Bölüm 2; Ari Shavit, "Survival of the Fittest," *Ha'aretz*, 9 Ocak 2004.
- 35 Morris, *Birth Revisited*, bu olay hakkında detayl ı bilgi sunmaktadır. Ayrıca bkz. Meron Benvenisti, *Sacred Landscape: The Buried History of the Holy Land since 1948*, trans. Maxine Kaufman-Lacusta (Berkeley, CA: University of California Press, 2000), bölüm 3-4. Filistinliler'in yurtlarından kovulmalarıyla ilgili geriye kalan tek tartışma Morris'in ya da Norman Finkelstein'in *Image and Reality of the Israel-Palestine Conflict* (London: Verso, 1995), Bölüm 3'te tartıştığı gibi bu toprakların savaş için yaratılıp yaratılmadığıydı.
- 36 Erskine Childers, "The Other Exodus," *Spectator*, 12, Mayısıs, 1961; Flapan, *Birth of Israel*, sf. 81-118; Walid Khalidi, "Why

Did the Palestinians Leave Revisited,” *Journal of Palestine Studies*, Cilt:4 No. 2 (Kış 2005), sf. 42-54; Idem, “The Fall of Haifa,” *Middle East Forum*, cilt. 35, No. 10 (Aralık 1959), sf. 22-32; Morris, *Birth Revisited*.

- 37 Nahum Goldmann, *The Jewish Paradox*, trans. Steve Cox (NY: Grosset and Dunlap, 1978), p. 99. İsrail sağ görüşünün babası olan Ze’ev Jabotinsky, “Kolonileşmenin kişisel olarak açıklanabilen bir durumdur ve anlamını her duyarlı Arap ve Yahudi tarafından kavranmaktadır. Kolonileşmenin tek bir amacı vardır. Ülkenin Arap kesimi için bu amaç kabul edilemez. Bu doğal bir tepkidir ve bunu hiç bir şey değiştiremeyecektir.” sözlerini yazdığında aynı noktayı vurgulamıştır. Ian Lustick, “To Build and To Be Built By: Israel and the Hidden Logic of the Iron Wall,” *Israel Studies*, cilt. 1, No. 1 (Bahar 1996), s. 200’den alınmıştır.
- 38 Bknz. Geoffrey Aronson, *Israel, Palestinians, and the Intifada: Creating Facts on the Batı Şeria*(London: Kegan Paul International, 1990); Amnon Barzilai, “A Brief History of the Missed Opportunity,” *Ha’aretz*, 5 Temmuz 2002; Idem, “Some Saw the Refugees as the Key to Peace,” *Ha’aretz*, 11, Haziran, 2002; Moshe Behar, “The Peace Process and Israeli Domestic Politics in the 1990s,” *Socialism and Democracy*, sayı 32, Cilt.16, No. 2 (Yaz-Sonbahar2002), sf. 34-47; Adam Hanieh and Catherine Cook, “A Road Map to the Oslo Cul-de-Sac,” *Middle East Report Online*, 15, Mayısıs, 2003; “Israel’s Interests Take Primacy: An Interview with Dore Gold,” in *bitterlemons.org*, “What Constitutes a Viable Palestinian State?” 15, Mayısıs, 2004, 10.Basım; Nur Masalha, *Imperial Israel and the Palestinians: The Politics of Expansion* (London: Pluto Press, 2000); Sara Roy, “Erasing the ‘Optics’ of Gaza,” *The Daily Star On Line*, 14, Şubat, 2004; “36 Years, and Still Counting,” *Ha’aretz*, 26 Eylül 2003.
- 39 Rahid Khalidi, *Palestinian Identity: The Construction of Modern National Consciousness* (NY: Columbia University Press, 1997), s. 147. Meir ayrıca “Filistin’de kendini Filistin halkı olarak gören bir topluluk yoktu. Biz varolaMayısan bu halkı topraklarından çıkarmak için gelmedik. Onlar zaten yoktu” demiştir. Masalha, *Imperial Israel*, s. 47. Rabin 1995’te, Oslo Anlaşmaları’nı imzaladıktan iki yıl sonra, “Toprakların hepsini

değil ama çoğunu içine alan, başkenti Kudüs olan, Ürdün'le olan güvenlik sınırları tekrar oluşturulmuş ve hemen yanında devletten daha küçük bir yapı olan Filistinlilerin yaşamını sürdürdüğü Filistin mevcudiyetini arıyorum... Bu benim hedefim 1967 Arap-İsrail Savaşı öncesindeki günlere geri dönmek değil, İsrail ve Batı Şeriate Gazze Şeridi'nin diğer yarısında kalan Filistin olarak iki yeni mevcudiyet yaratmak." şeklinde açıklama yapmıştır. Hanieh and Cook, "Road Map." Ayrıca bkzn. Akiva Eldar, "On the Same Page, Ten Years On," Ha'aretz, 5 Kasım 2005; David Grossman, "The Night Our Hope for Peace Died," Guardian, 4 Kasım 2005; Michael Jansen, "A Practice that Prevents the Emergence of a Palestinian State," Jordan Times, 10 Kasım 2005. 1998'de İsrail ve Amerikan yandaşlarının Hillary Clinton'ı Orta Doğu'da diğer devletler gibi hareket eden modern bir Filistin devletinin olması gerektiğini söylediği için eleştiride bulunduklarına dikkat çekmek gerekir. Tom Rhodes and Christopher Walker, "Congress Tells Israel to Reject Clinton's Pullout Plan," New York Times, 8, Mayısıs, 1998; James Bennet, "Aides Disavow Mrs. Clinton on Mideast," New York Times, 8 Mayıs 1998.

- 40 Charles Enderlein, *Shattered Dreams: The Failure of the Peace Process in the Middle East, 1995-2002*, çev. Susan Fairfield (NY: Other Press, 2003), sf. 201, 207-208; Jeremy Pressman, "Visions in Collision: What Happened at Camp David and Taba? International Security, Cilt. 28, No. 2 (Sonbahar,2003), p. 17; Deborah Sontag, "Quest for Mideast Peace: presented to the Palestinians at Camp David, Roane Carey'den kopyası temin edilebilir, ed., *The New Intifada: Resisting Israel's Apartheid* (London: Verso, 2001), p. 36. How and Why It Failed," New York Times, 26 Temmuz 2001; Clayton E. Swisher, *The Truth about Camp David: The Untold Story about the Collapse of the Peace Process* (NY: Nation Books, 2004), sf. 284, 318, 325. Barak, David Kampından sonra kendisi "Filistinliler'e bağımsız bir toprak verileceğini" söyledi ve bu toprak da İsrail'in kontrolü altında olacaktı. Benny Morris, "Camp David and After: An Exchange (1. An Interview with Ehud Barak)", New York Review of Books, Cilt. 49, No. 10 (Haziran 13, 2002), s. 44.
- 41 Bknz Alan Dershowitz, *The Case for Israel* (Hoboken, NJ: John Wiley & Sons, 2003). For a telling critique of Dershowitz's

book, Bknz Norman G. Finkelstein, *Beyond Chutzpah: On the Misuse of Anti-Semitism and the Abuse of History* (Berkeley: University of California Press, 2005). Ayrıca Bknz "Dershowitz v. Desch," *American Conservative*, 16 Ocak 2005.

- 42 Morris, *Righteous Victims*, bölüm 2-5.
- 43 Morris, *Birth Revisited*. 1948 olaylarına dair İsrail dökümanlarının sınıflandırılmış olduğuna dikkat çekmek gerekir; Morris zaman geçtikçe ve daha fazla İsrail belgesi ortaya çıktıkça sınır dışı edilmelerle ve yapılan gaddarlıklarla ilgili daha fazla şeyin açığa çıkacağı beklentisinde. Morris, "Revisiting the Palestinian Exodus," in Rogan and Shlaim, *War for Palestine*, s. 49. Aslında, bildiği rapor edilmiş tecavüz olaylarının sayısının sadece buzulun su üstünde kalan kısmının olduğunun farkındadır. Bknz Shavit, "Survival of the Fittest."
- 44 Benny Morris, *Israel's Border Wars, 1949-1956* (New York: Oxford University Press, 1997), s. 432. Ayrıca Bknz ibid., sf. 126-153, 178-184. 1967 Savaşı'ndan sonraki benzer tutumlara kanıt olarak Bknz Uri Avnery, "Crying Wolf?" *CounterPunch*, 15 Mart 2003; Ami Kronfeld, "Avnery on Ethnic Cleansing and a Personal Note," in *Jewish Voice for Peace*, *Jewish Peace News*, 17 Mart 2003; Katherine M. Metres, "As Evidence Mounts, Toll of Israeli Prisoner of War Massacres Grows," *Washington Report on Middle East Affairs*, Şubat/Mart 1996, sf. 17, 104-105.
- 45 İngiliz ve Fransız hükümetleriyle 1956 Savaşı'nın başlamasıyla ilgili yaptığı görüşmelerde, Ben-Gurion Ürdün'ü İsrail ve Irak arasında bölen, Litani Nehri'nin güneyinde kalan tüm Lübnan'ı ve Sina'yı İsrail sınırlarına alan geniş kapsamlı bir plan teklif etmişti. 1950'lerdeki İsrail politikası için, Bknz Morris, *Israel's Border Wars*; Morris, *Righteous Victims*, bölüm 6, especially sf. 289-290; Shlaim, *Iron Wall*, bölüm 3-4, özellikle sf. 184-185; Kennett Love, *Suez: the Twice Fought War*. (New York: McGraw-Hill, 1969), sf. 589-638; Michael Brecher, *Decisions in Israel's Foreign Policy* (New Haven: Yale University Press, 1975), sf. 282-283.
- 46 Gabby Bron, "Egyptian POWs Ordered to Dig Graves, Then Shot by Israeli Army," *Yedioth Ahronoth*, 17 Ağustos 1995; Ronal Fisher, "Mass Murder in the 1956 Sinai War," *Ma'ariv*,

- 8 Ağustos 1995 [Bu iki yazının kopyası Journal of Palestine Studies, Cilt. 25, No. 3 (Bahar 1996), sf. 148-155'de bulunabilir.]; Galal Bana, "Egypt: We Will Turn to the International War Crimes Tribunal in the Hague if Israel Will Not Compensate Murdered Prisoners of War," Ha'aretz, 24, Temmuz, 2002; Zehavat, Friedman, "Personal Reminiscence: Remembering Ami Kronfeld," in Jewish Voice for Peace, Jewish Peace News, 25 Eylül 2005; Metres, "As Evidence Mounts."
- 47 Avnery, "Crying Wolf"; Robert Blecher, "Living on the Edge: The Threat of 'Transfer' in Israel and Palestine," MERIP, Middle East Report 225 (Orta Doğu Raporu), Kış 2002; Baruch Kimmerling, Politicide: Ariel Sharon's War against the Palestinians (London: Verso, 2003), p. 28. Ayrıca Bknz Chomsky, Fateful Triangle, p. 97; Morris, Righteous Victims, sf. 328-329; Tanya Reinhart, Israel/Palestine: How to End the War of 1948 (NY: Seven Stories Press, 2002), p. 8. Morris (p. 329) 1967 Savaşı'ndan sonra 120,000 Filistinli'nin evlerine dönüş hakkı varken İsrail'in sadece 17,000 kişiye izin verdiğini söylüyor. Amnesty International (Uluslararası Af Örgütü) 2003 ortasında, İsrail'in Batı Şeria ve Gazze Şeridi'ne hakim olduktan sonra, bu bölgelerde 10,000'den fazla Filistinli'nin evini yok ettiğini tahmin ediyor. Danny Rubinstein, "Roads, Fences and Outposts Maintain Control in the Territories," Ha'aretz, 12 Ağustos 2003.
- 48 "Report of the Commission of Inquiry into the Events at the Refugee Camps in Beirut," 7 Şubat 1983. Bu rapor genelde yöneticisinin adına, Yitzhak Kahan, hitaben "The Kahan Commission Report" olarak anılıyor.
- 49 Swedish Save the Children, "The Status of Palestinian Children during the Uprising in the Occupied Territories," Excerpted Summary Material, Jerusalem, 1990, in Journal of Palestine Studies, Cilt. 19, No. 4 (Yaz 1990), sf. 136-146. Ayrıca Bknz Joshua Brilliant, "Officer Tells Court Villagers Were Bound, Gagged and Beaten. 'Not Guilty' Plea at 'Break Bones' Trial," Jerusalem Post, Mart 30, 1990; Joshua Brilliant, "'Rabin Ordered Beatings', Meir Tells Military Court," Jerusalem Post, 22, Haziran, 1990; Jackson Diehl, "Rights Group Accuses Israel of Violence Against Children in Palestinian Uprising," Washington Post, Mayıs 17, 1990; James A. Graff, "Crippling a People: Palestinian Children and Israeli State Violence," Alif,

No. 13 (1993), sf. 46-63; Ronald R. Stockton, "Intifada Deaths," *Journal of Palestine Studies*, Cilt. 19, No. 4 (Yaz 1990), sf. 86-95. Filistin halkının ilk başkaldırısında IDF Genel Kurmay Başkan yardımcısı olan Ehud Barak aynı zamanda "Çocukların hiç bir koşul altında vurulmalarını istemiyoruz... Bir çocuğu gördüğünüzde ona ateş etmezsiniz," diyor. Yine de the Swedish Save the Children raporu başkaldırının ilk iki yılında 6,500 ile 8,000 çocuğun açılan ateş sonucu yaralandığını rapor ediyor. Araştırmacılar kayda geçen açılan ateş sonucu ölen 106 çocuk vakasından 66'sını incelediler ve hemen hemen hepsinin rasgele açılan ateşten ya da sekmeden değil direkt olarak hedef alındıkları, yaklaşık % 20'sinin birden çok mermi darbesi aldığı, % 20'sinin arkasından vurulduğu, %12'sinin 10 yaş ve altı olduğu ve "pek çok çocuğun taşıma eylemlerinde yer almadığı" ve çocukların beşte birinin "evlerinde ya da evlerinin 10 metre kadar dışında" vuruldukları gerçeklerini ortaya çıkardılar.

- 50 "Unbridled Force," Ha'aretz editorial, Mart 16, 2003. Kanıt için, Bknz Jonathan Cook, "Impunity on Both Sides of the Green Line," MERIP, Middle East Report Online, 23, Kasım, 2005; "When Everything Is Permissible," Ha'aretz editorial, 6, Haziran, 2005; "It Can Happen Here," Ha'aretz editorial, 22 Kasım, 2004; Chris McGreal, "Snipers with Children in Their Sights," *Guardian*, 28 Haziran 2005; Idem, "Israel Shocked by Image of Soldiers Forcing Violinist to Play at Roadblock," *Guardian*, 29 Kasım 2004; Greg Myre, "Former Israeli Soldiers Tell of Harassment of Palestinians," *New York Times*, 24 Haziran 2004; Reuven Pedatzur, "The Message to the Soldiers Was Clear," Ha'aretz, 13 Aralık 2004; Conal Urquhart, "Israeli Soldiers Tell of Indiscriminate Killings by Army and A Culture of Impunity," *Guardian*, 6 Eylül 2005.

- 51 Bknz Swisher, Truth about Camp David, s. 387.

- 52 B'tselem'e göre 29, Eylül, 2000 ve 31 Aralık 2005, tarihleri arasında 676'sı çocuk 3,386 Filistinli İsrailliler tarafından öldürülmüştür. 3,386 ölüden 1,185 olayı izleyen kişidir ve 1,008 kişi İsraillerle çatışırken ölmüştür ve 563 ölümün nedeni bilinmemektedir. Aynı anda 118'i çocuk olan 992 İsrailli Filistinliler tarafından öldürülmüştür. 992 kişiden 683'ü sivil olmakla birlikte 309'u İsrail Güvenlik Gücü mensubudur.

B'tselem press release, 4 Ocak 2006.

- 53 Nathan Guttman, "It's a Terrible Thing, Living with the Knowledge that You Crushed Our Daughter," Ha'aretz, 30, Nisan, 2004; Adam Shapiro, "Remembering Rachel Shapiro," Nation, 18 Mart 2004; Tsahar Rotem, "British Peace Activist Shot by IDF Troops in Gazze Şeridi," Ha'aretz, 11 Nisan 2003.
- 54 Molly Moore, "Ex-Security Chiefs Turn on Sharon," Washington Post, 15 Kasım, 2003; "Ex-Shin Bet Heads Warn of 'Catastrophe' without Peace Deal," Ha'aretz, 15 Kasım, 2003. bu yorumlar 14 Kasım 2003'te İsrail gazetesi Yedioth Ahronoth'da yapılan bir röportaja dayanır. Röportajın bir kopyası için bknz "We Are Seriously Concerned about the Fate of the State of Israel," The Alternative Information Center, 1 Aralık 2003.
- 55 Bill Maxwell, "U.S. Should Reconsider Aid to Israel," St. Petersburg Times, 16 Aralık 2001.
- 56 Bknz J. Bowyer Bell, *Terror Out of Zion: The Fight for Israeli Independence* (New Brunswick, NJ: Transaction Publishers, 1996); Joseph Heller, *The Stern Gang: Ideology, Politics and Terror, 1940-1949* (London: Frank Cass, 1995); Bruce Hoffmann, *The Failure of British Military Strategy within Palestine, 1939-1947* (Israel: Bar-Ilan University, 1983); Morris, *Righteous Victims*, sf. 173-180; Segev, *One Palestine*, sf. 468-486. Haim Levenberg'e göre 1946'da Filistin'deki İsrail terörü sonucunda ölen ve yaralanan 429 kişiden 210 sivil 219'u polis ve askerdir. Levenberg, *Military Preparations*, p. 72. Dahası ilk defa 1973'te ortaya çıkan büyük kalabalıklara ve halk otobüslerine bomba yerleştirme fikri alçak Yahudi teröristi Irgun'dan çıkmıştı. Benny Morris Arapların terörist bombasının ne demek olduğunu Yahudilerden öğrenmiş olduğunu söylüyor. *Righteous Victims*, sf. 147, 201. Ayrıca Bknz Lenni Brenner, *The Iron Wall: Zionist Revisionism from Jabotinsky to Shamir* (London: Zed Books, 1984), s. 100; Yehoshua Porath, *The Palestinian Arab National Movement: from Riots to Rebellion, Cilt. II, 1929-1939* (London: Frank Cass, 1977), s. 238. Son olarak Morris, 1948 Savaşı sırasında Yahudi teröristlerin çocuklar ve kadınların da dahil olduğu savaşımayan sivilileri öldürmek amacıyla otobüs duraklarına bomba yerleştirdiklerini söylüyor. *Birth Revisited*, s. 80.
- 57 Bell, *Terror Out of Zion*, sf. 336-340.

- 58 Alıntı: Chomsky, *Fateful Triangle*, sf. 485-486. Israeli Prime Minister Levi Eshkol used to call Menachem Begin “the terrorist.” Barzilai, “Brief History.” On Shamir, Bknz Avishai Margalit, “The Violent Life of Yitzhak Shamir,” *New York Review of Books*, 14, Mayıs 1992, sf. 18-24.
- 59 Dahası İsrail’in ahlaksal olarak daha üstün bir konumda olma iddiası, kendisinin bazı diğer politikalarıyla çelişmektedir. İsrail ırk ayrımcılığının olduğu dönemde Güney Afrika’da faaliyet sürdüren beyaz azınlık hükümetlerle nükleer silahlanma programında yakın bağlar kurmuştur. Peter Liberman, “Israel and the South African Bomb,” *The Nonproliferation Review*, Cilt. 11, No. 2 (Yaz 2004), sf. 46-80. 1954’te İsrail İstihbarat Kuvvetleri Mısır ve ABD arasında ihtilaf yaratmak için ABD’nin Kahire’de olan diplomatik bir binasını yüzüne gözüne bulaştırdığı bombalama girişiminde bulunmuştur. Shlaim, *Iron Wall*, sf. 110-113.
- 60 Steven M. Cohen, *The 2004 National Survey of American Jews*, the Jewish Agency for Israel’s Department of Jewish tarafından desteklenmiştir-Zionist Education (Yahudi Eğitimi), 24, Şubat, 2005. İki yıl öncesindeki oran % 28’di. Bknz Steven M. Cohen, *The 2002 National Survey of American Jews*, the Jewish Agency for Israel’s Department of Jewish tarafından desteklenmiştir-Zionist Education, Kasım-Aralık 2002. Ayrıca Bknz Amiran Barkat, “Young American Jews Are More Ambivalent Toward Israel, Study Shows,” *Ha’aretz*, 7 Mart 2005; Steven M. Cohen, “Poll: Attachment of U.S. Jews to Israel Falls in Past 2 Years,” *Forward*, Mart 4, 2005; M.J. Rosenberg, “Letting Israel Sell Itself,” *Israel Policy Forum Issue Brief #218*, 18 Mart 2005.
- 61 J.J. Goldberg, “Old Friend, Shattered Dreams,” *Forward*, 24 Aralık 2004; Esther Kaplan, “The Jewish Divide on Israel,” *Nation*, 12 Temmuz 2004; Michael Massing, “Conservative Jewish Groups Have Clout,” *Los Angeles Times*, 10 Mart 2002; Eric Yoffie, “Reform the Conference,” *Forward*, 2 Ağustos 2002.
- 62 Ori Nir, “FBI Probe: More Questions Than Answers,” *Forward*, 13 Mayıs 2005.
- 63 Inigo Gilmore, “U.S. Jewish Leader Hit over Letter,” *London Sunday Telegraph*, 12 Ağustos 2003; Isi Liebler, “When Seymour Met Condi,” *Jerusalem Post*, 24 Kasım 2005. Ayrıca

- Bknz Sarah Bronson, "Orthodox Leader: U.S. Jews Have No Right to Criticize Israel, Ha'aretz, 2 Ağustos 2004.
- 64 Liebler, "When Seymour Met Condi"; Ori Nir, "O.U. Chief Decries American Pressure on Israel," Forward, 2 Aralık 2005; Idem, "Rice Trip Raises Concern over U.S. Pressure on Israel," Forward, 18 Kasım 2005; Seymour D. Reich, "Listen to America," Jerusalem Post, 13 Kasım 2005.
- 65 Jeffrey H. Birnbaum, "Washington's Power 25," Fortune, 8 Aralık 1997. AIPAC 2001 yılında yapılan benzer bir sıralamda 4. olarak açıklanmıştı. Bknz Jeffrey H. Birnbaum and Russell Newell, "Fat and Happy in D.C.," Fortune, 28 Mayıs 2001.
- 66 Richard E. Cohen and Peter Bell, "Congressional Insiders Poll," National Journal, 5 Mart 2005; James D. Besser, "Most Muscle? It's NRA, Then AIPAC and AARP," Chicago Jewish Star, 11-24 Mart 2005.
- 67 Bknz Max Blumenthal, "Born-Agains for Sharon," salon.com, 30 Ekim 2004; Darrell L. Bock, "Some Christians See a 'Road Map' to End Times," Los Angeles Times, 18 Haziran 2003; Nathan Guttman, "Wiping Out Terror, Brining On Redemption," Ha'aretz, 29 Nisan 2002; Tom Hamburger and Jim VandeHei, "Chosen People: How Israel Became a Favorite Cause of Christian Right," Wall Street Journal, 23 Mayıs 2002; Paul Nussbaum, "Israel Finds an Ally in American Evangelicals," Philadelphia Inquirer, 17 Kasım 2005. Daniel Pipes İsrail Savunma Güçleri'nden çok Amerika'nın Hristiyan Siyonistlerinin Yahudi devletinin en önemli stratejik desteği olabileceğini söylüyor. "[Christian Zionism:] Israel's Best Weapon?" New York Post, 15 Temmuz 2003.
- 68 Filistin'in ABD ile olan diplomatik ilişkilerinin zayıflığı bu iki makalenin başlıklarına konu oluyor: Nora Boustany, "Palestinians' Lone Hand in Washington," Washington Post, 19 Nisan 2002; George Gedda, "PLO Loses D.C. Office Because of Unpaid Rent," Chicago Tribune, 12 Nisan 2002.
- Arap diplomasisinin yetersizliği için bknz Ali A. Mazrui, "Between the Crescent and the Star-Spangled Banner: American Muslims and U.S. Foreign Policy," International Affairs, Cilt. 72, No. 3 (Temmuz 1996), sf. 493-506; Nabeel A. Khoury, "The Arab Lobby: Problems and Prospects," Middle East Journal, Cilt.

- 41, No. 3 (Yaz 1987), sf. 379-396; Andrea Barron, "Jewish and Arab Diasporas in the United States and Their Impact on U.S. Middle East Policy," in Yehuda Lukacs and Abdalla M. Battah, eds., *The Arab-Israeli Conflict: Two Decades of Change* (London: Westview, 1988), sf. 238-259.
- 69 Jake Tapper, "Questions for Dick Armey: Retiring, Not Shy," *New York Times Magazine*, 1, Eylül, 2002. Ayrıca, Tom Delay kendini gönülden bir İsrailli olarak görüyor. Bknz James Bennet, "DeLay Says Palestinians Bear Burden for Achieving Peace," *New York Times*, 30 Temmuz 2003.
- 70 Alıntı: Mitchell Bard, "Israeli Lobby Power," *Midstream*, Cilt. 33, No. 1 (Ocak 1987), sf. 6-8.
- 71 Alıntı: Edward Tivnan, *The Lobby: Jewish Political Power and American Foreign Policy* (NY: Simon and Schuster, 1987), p. 191. J.J. Goldberg, *Forward*'ın editörü, 2002'de Kongre'de bu insanlara karşı koymazsınız ya da onlar sizi parçalarlar imajının var olduğunu söylemiştir.
- Alıntı: John Diamond and Brianna B. Picc, "Pro-Israel Groups Intensify Political Front in U.S.," *Chicago Tribune*, 16 Nisan 2002.
- 72 Alıntı: Camille Mansour, *Beyond Alliance: Israel in U.S. Foreign Policy*, çev. James A. Cohen (NY: Columbia University Press, 1994), s. 242.
- 73 AIPAC'ın başka bir hükümete bir yabancı gibi girebilmek için politik gücünü kullanmasına rağmen, Larry Franklin'in casuslukla ilgili skandalı yüzünden bugün bu konu hakkında kaygılar vardır ve bu "Amerikan tarafı" nı vurgulamak uzun zaman alacaktır. Bknz Ori Nir, "Leaders Fear Probe Will Force Pro-Israel Lobby to File as 'Foreign Agent' Could Fuel Dual Loyalty Talk," *Forward*, 31, Aralık, 2004; İdem, "Leaders Stress American Side of AIPAC," *Forward*, 27 Mayıs 2005.
- 74 "Sen. Hollings Floor Statement Setting the Record Straight on His Mideast Newspaper Column," 20 Mayıs 2004, kopyası eski senatörün websitesinden temin edilebilir.
- 75 *Chicago Jewish Star*'da , AIPAC'ın bir bildirisinde yayımlanmıştır. 29 Ağustos – 11 Eylül 2003. Sharon AIPAC'ın gücünü tek başına takdir etmemektedir. Senatonun Azınlık Lideri Harry Reid "AIPAC kadar saygıdeğer ve iyi yapılandırılmış

siyasi bir kurumun varlığını hayal edemiyorum.” derken eski meclis sözcüsü Newt Gingrich AIPAC’ı tüm gezegendeki en etkili genel menfaat topluluğu olarak adlandırıyor. Eski Başkan Bill Clinton AIPAC’ın sersemletici derecede ve bu topraklarda diplomatik olarak diğer bütün devletlerden daha etkili olduğunu söylüyor. Alıntılar 14, Ocak, 2005’te AIPAC’ın websitesinden indirilmiştir [www.aipac.org/documents/whoweare.html#say].

- 76 Thomas B. Edsall and Alan Cooperman, “GOP Uses Remarks to Court Jews,” Washington Post, 13 Mart 2003. Ayrıca Bknz James D. Besser, “Jews’ Primary Role Expanding,” Jewish Week, Ocak 23, 2004; Alexander Bolton, “Jewish Defections Irk Democrats,” The Hill, 30 Mart 2004; E.J. Kessler, “Ancient Woes Resurfacing as Dean Eyes Top Dem Post,” Forward, 28 Ocak 2005. Hamilton Jordan Haziran 1977’de Başkan Jimmy Carter’a yazdığı memorandumda Milli Demokratik Finans Konsülü’nün 125 üyesinden 70’ten fazlasının Yahudi olduğunu, 1976’da Demokrat Partiye yapılan büyük bağışların % 60’tan fazlasının Yahudi kaynaklı olduğunu, 1972’de Nixon tarafından toplanan paranın % 60’tan Scoop Jackson’ın Demokrat Parti seçim adayları için topladıklarının % 90’dan fazlasının ve Humphrey’in 1968’deki kampanyasında toplananların % 75’ten fazlasının Yahudi bağışçılardan sağlandığını bildirmiştir. Kazanmanız pek mümkün olmasa ve ülkede Yahudi azınlığın yaşadığı bir yerden gelmiş olsanız bile, bizim temel kaynaklarımızın % 35 Yahudilerden gelmektedir. Ne zaman önemli bir siyasi içerikli bağış toplama söz konusu olsa, Amerikan Yahudilerin bunda önemli bir rol oynadığını göreceksiniz.

Hamilton Jordan, Confidential File, Box 34, File “Foreign Policy/Domestic Politics Memo, HJ Memo, 6/77,” 12 Haziran 1990’da gizliliği kaldırılmıştır.

- 77 Douglas Brinkley, “Out of the Loop,” The New York Times, 29 Aralık 2002. Lawrence Kaplan, Milli Güvenlik Konseyi Orta Doğu Uzmanı olan Bruce Riedel’in 2001’in sonunda işinden istifa ettiğini, Pentagon’un Riedel’in yerine atanan Yahudi devleti için yeterli bir destekçi olabileceğinden kuşku duyulan meslektaşısı Orta Doğu Uzmanı Alina Romanowski ile olan görüşmesini ertelediğini rapor ediyor.

“Torpedo Boat: How Bush Turned on Arafat,” New Republic, 18 Şubat 2003. Boş kalan makamına sonunda ateşli bir İsrail destekçisi olan Elliot Abrams yerleştirilmiştir. Nathan Guttman bunun “İsrail için cennetten çıkma bir hediye” olduğunu yazıyor. Bknz “From Clemency to a Senior Post,” Ha’aretz, 16 Aralık 2002.

- 78 E.J. Kessler, “Lieberman and Dean Spar Over Israel,” Forward, 9 Eylül 2003; Stephen Zunes, “Attacks on Dean Expose Democrats’ Shift to the Right,” Tikkun, Kasım/Aralık 2003.
- 79 Zunes, “Attacks on Dean”; James D. Besser, “Dean’s Jewish Problem,” Chicago Jewish Star, 19 Aralık 2003 -- 8 Ocak 2004.
- 80 E.J. Kessler, “Dean Plans to Visit Israel, Political Baggage in Tow,” Forward, 8 Temmuz 2005; Zunes, “Attacks on Dean.”
- 81 Laura Blumenfeld, “Three Peace Suits; For These Passionate American Diplomats, a Middle East Settlement is the Goal of a Lifetime,” Washington Post, 24 Şubat 1997.
- 82 Başkan Clinton’un Milli Güvenlik Danışmanı olan Samuel (“Sandy”) Berger, Temmuz 2000’deki David Kamp’ındaki görüşmelerde Dennis Ross’un “Eğer Barak tek bir şey daha talep ederse anlaşılmadan vazgeçeceğim” dediğini belirtiyor. Değiştirilmemiş transkript: “Comments by Sandy Berger at the Launch of How Israelis and Palestinians Negotiate (USIP Press, 2005),” U.S. Institute of Peace, Washington, DC, 7 Haziran 2005.
- 83 Alıntı: Blumenfeld, “Three Peace Suits.”
- 84 Eric Alterman, “Intractable Foes, Warring Narratives,” MSNBC.com, 28 Mart 2002.
- 85 Alıntı: Bret Stephens, “Eye on the Media by Bret Stephens: Bartley’s Journal,” Jerusalem Post, 21 Kasım 2002.
- 86 Max Frankel, The Times of My Life And My Life with the Times (NY: Random House, 1999), sf. 401-403.
- 87 Felicity Barringer, “Some U.S. Backers of Israel Boycott Dailies Over Mideast Coverage That They Deplore,” New York Times, 23 Mayıs 2002.
- 88 Barringer, “Some U.S. Backers”; Gaby Wenig, “NPR Israel Coverage Sparks Protests,” The Jewish Journal of Greater Los Angeles, 9 Mayıs 2003; Gila Wertheimer, “NPR Dismisses

Protest Rallies,” Chicago Jewish Star, Mayıs 30-12 Haziran, 2003. Ayrıca Bknz James D. Besser, “NPR Radio Wars Putting Jewish Groups in a Bind,” Jewish Week, 20 Mayıs 2005; Samuel Freedman, “From ‘Balance’ to Censorship: Bush’s Cynical Plan for NPR,” Forward, 27, Mayıs, 2005; Nathan Guttman, “Enough Already from Those Pro-Israel Nudniks,” Ha’aretz, 1, Şubat, 2005; E.J. Kessler, “Hot Seat Expected for New Chair of Corporation for Public Broadcasting,” Forward, 28 Ekim 2005.

89 Joel Beinin, “Money, Media and Policy Consensus: The Washington Institute for Near East Policy,” Middle East Report, Ocak-Şubat 1993, sf. 10-15; Mark H. Milstein, “Washington Institute for Near East Policy: An AIPAC ‘Image Problem’,” Washington Report on Middle East Affairs, Temmuz 1991.

90 Alıntı: Milstein, “Washington Institute.”

91 “Brookings Announces New Saban Center for Middle East Policy,” Brookings Institution Press Release, 9, Mayıs, 2002; Andrew Ross Sorkin, “Schlepping to Moguldom,” New York Times, 5 Eylül 2004.

92 James D. Besser, “Turning up Heat in Campus Wars,” Jewish Week, 25, Temmuz, 2003; Ronald S. Lauder and Jay Schottenstein, “Back to School for Israel Advocacy,” Forward, 14 Kasım 2003; Rachel Pomerance, “Israel Forces Winning Campus Battle, Say Students Attending AIPAC Meeting,” JTA, 31, Aralık, 2002. Yahudi gruplar liseleri hedef alırken görülüyor. Bknz. Max Gross, “Israel Advocacy Coalition Targeting High Schools,” Forward, 23 Ocak 2004; “New Pro-Israel Campaign Targets High School Students,” JTA, 2 Haziran 2004.

93 Besser, “Turning up Heat.” 2002’de AIPAC 240 üniversite öğrencisini savunma eğitimi almaları için Washington’a getirtmiş ve onları kampüs liderlerini İsrail taraftarı yapmak için tekrar okula göndermiştir. Besser, “Turning up Heat”; Pomerance, “Israel Forces Winning.”

2005 baharında 80’i Yahudi olmayan 100 öğrenciyi hükümet başkanları olarak yıllık konferansında misafir etmiştir. Nathaniel Popper, “Pro-Israel Groups: Campuses Improving,” Forward, 24 Haziran 2005.

- 94 Michael Dobbs, "Middle East Studies under Scrutiny in U.S.," Washington Post, 13 Ocak 2004; Michele Goldberg, "Osama University?" Salon.com, 6 Kasım 2003; Kristine McNeil, "The War on Academic Freedom," Nation, 11 Kasım 2002; Zachary Lockman, "Behind the Battle over US Middle East Policy," Middle East Report Online, Ocak 2004.
- 95 Jonathan R. Cole, "The Patriot Act on Campus: Defending the University Post--9/11," Boston Review, Yaz 2003.
- 96 Chanakya Sethi, "Khalidi Candidacy for New Chair Draws Fire," Daily Princetonian, 22 Nisan 2005; Idem, "Debate Grows over Khalidi Candidacy," Daily Princetonian, 28 Nisan 2005.
- 97 Robert Gaines, "The Battle at Columbia University," Washington Report on Middle East Affairs, Nisan 2005, sf. 56-57; Caroline Glick, "Our World: The Columbia Disaster," Jerusalem Post, 4, Nisan, 2005; Joseph Massad, "Witch Hunt at Columbia: Targeting the University," CounterPunch, 3 Haziran 2005; Nathaniel Popper, "Columbia Students Say Firestorm Blurs Campus Reality," Forward, 11 Şubat 2005; Scott Sherman, "The Mideast Comes to Columbia," Nation, 4 Nisan 2005; Chanan Weissman, "Columbia Unbecoming," Jerusalem Post, 6 Şubat 2005.
- 98 "Columbia University Ad Hoc Grievance Committee, Final Report, New York, 28 Mart 2005 (excerpts)," in Journal of Palestine Studies, Cilt. 34, No. 4 (Yaz 2005), sf. 90-100.
- 99 Goldberg, "Osama University?"; Ron Kampeas, "Campus Oversight Passes Senate as Review Effort Scores a Victory," JTA, 22, Kasım, 2005; Stanley Kurtz, "Reforming the Campus: Congress Targets Title VI," National Review Online, 14 Ekim 2003; McNeil, "War on Academic Freedom"; Ori Nir, "Groups Back Bill to Monitor Universities," Forward, 12, Mart, 2004; Sara Roy, "Short Cuts," London Review of Books, 1 Nisan 2004; Anders Strindberg, "The New Commissars," American Conservative, 2 Şubat 2004.
- 100 130 sayısı Mitchell G. Bard'dan gelir: "Tenured or Tenuous: Defining the Role of Faculty in Supporting Israel on Campus," Report published by The Israel on Campus Coalition and The American-Israeli Cooperative Enterprise, Mayıs 2004, p. 11. Ayrıca Bknz Nacha Cattán, "NYU Center: New Addition to

Growing Academic Field,” Forward, 2 Mayıs 2003; Samuel G. Freedman, “Separating the Political Myths from the Facts in Israel Studies,” New York Times, 16 Şubat 2005; Jennifer Jacobson, “The Politics of Israel Studies,” Chronicle of Higher Education, 24 Haziran 2005, sf. 10-12; Michael C. Kotzin, “The Jewish Community and the Ivory Tower: An Urgent Need for Israel Studies,” Forward, 30 Ocak 2004; Nathaniel Popper, “Israel Studies Gain on Campus as Disputes Grow,” Forward, 25 Mart 2005.

101 Alıntı: Cattan, “NYU Center.”

102 Jonathan Kessler, “Pro-Israel Activism Makes Comeback on Campus,” Forward, 26 Aralık 2003; Popper, “Campuses Improving”; Barry Silverman and Randall Kaplan, “Pro-Israel College Activists Quietly Successful on Campus,” JTA, 9 Mayıs 2005; Chanan Tigay, “As Students Return to Campus, Activists Prepare a New Approach,” JTA, 1, Eylül, 2005. Yine de Lobi’nin kampusler üzerindeki etkisi sınırlı kalmıştır. Bknz Joe Eskenazi, “Book: College Campuses Quiet, but Anti-Israel Feeling Is Growing,” JTA, 29 Kasım 2005; Gary Rosenblatt, “U.S. Grad Students Bknzn Hostile to Israel,” Jewish Week, 17 Haziran 2005.

103 Alıntı: Tony Judt, “Goodbye to All That?” Nation, 3 Ocak 2005.

104 Anti-Defamation League (ADL), “Attitudes toward Jews, Israel and the Palestinian-Israeli Conflict in Ten European Countries,” Nisan 2004; The Pew Global Attitudes Project, A Year After Iraq War: Mistrust of America in Europe Even Higher, Muslim Anger Persists (Washington, DC: The Pew Research Center for the People and the Press, 16, Mart, 2004), sf. 4-5, 26. ADL araştırması için, Bknz “ADL Survey Finds Some Decrease in Anti-Semitic Attitudes in Ten European Countries,” ADL Press Release, 26 Nisan 2004; Shlomo Shamir, “Poll Shows Decrease in Anti-Semitic Views in Europe,” Ha’aretz, 27 Nisan 2004. Bu sonuçlar Avrupa’da Yahudi karşıtı eylemlerin oldukça yaygın olduğunu savunan İsrail yandaşı bilim adamları üzerinde hiç bir etki yapmamıştır.

Bknz, örneğin Daniel J. Goldhagen, “Europe’s Toothless Reply to Anti-Semitism: Conference Fails to Build Tools to Fight a

Rising Sickness” Los Angeles Times, Nisan 30, 2004; Charles Krauthammer, “The Real Mideast ‘Poison,’” Washington Post, 30 Nisan 2004.

- 105 New Republic’in genel editörü olan Martin Peretz Yahudi Karşıtlığının Avrupa’daki merkezinin Üçüncü Cumhuriyet’teki gibi Paris olduğunu söylüyor.
“Cambridge Diarist: Regrets,” New Republic, 22 Nisan 2002, s. 50. Paragraftaki bilgi “Anti-Semitism in Europe: Is It Really Rising?” Economist, 4 Mayıs 2002’den alınmıştır.
- 106 Alıntı: Marc Perelman, “Community Head: France No More Antisemitic Than U.S.,” Forward, 1, Ağustos, 2003. Ayrıca bkzn. Francois Bujon de l’Estang, “A Slander on France,” Washington Post, 22 Haziran 2002; “French President Accuses Israel of Conducting Anti-French Campaign,” Ha’aretz, 12 Mayıs 2002.
- 107 “French Police: Anti-Semitism in France Sharply Decreased in 2005,” Ha’aretz, 19 Ocak 2006.
- 108 “French Protest for Murdered Jew,” BBC News Online, 26 Şubat 2006; Michel Zlotowski, “Large Memorial Held for Parisian Jew,” Jerusalem Post, 23 Şubat 2006.
- 109 Avi Beker, “The Eternally Open Gate,” Ha’aretz, 11 Ocak 2005; Josef Joffe, “A Boom, if Not A Renaissance, in Modern-Day Germany,” Forward, 25 Temmuz 2003; Nathaniel Popper, “Immigrant Policy Eyed as German Community Swells,” Forward, 25 Temmuz 2003; Eliahu Salpeter, “Jews from the CIS Prefer Germany to the Jewish State,” Ha’aretz, 28 Mayıs 2005. Ayrıca, the Times of London 2005 baharında “tahminen 100.000 Yahudi’nin son bir kaç yıl içinde Rusya’ya dönüp tarihi Yahudi düşmalığıyla dolu olan bu ülkede Yahudi hayatının adeta bir rönesans yaşadığını” bildirmiştir.
Jeremy Page, “Once Desperate to Leave, Now Jews Are Returning to Russia, Land of Opportunity,” Times, 28 Nisan 2005. Ayrıca bkzn. Lev Krichevsky, “Poll: Russians Don’t Dislike Jews, and More Are against Anti-Semitism,” JTA, 2 Şubat 2006.
- 110 Yahudi Eğitim Bölümü Başkanı son zamanlarda Yahudi düşmalığının biri Orta Doğu’daki Radikal İslamcılar ve Batı Avrupa’yla beraber Doğu Avrupa ve Latin Amerika’daki Neo-Nazi gençlik olmak üzere iki ayrı kaynağı olduğunu söylemiştir.

Jonathan Schneider, "Anti-Semitism Still a World Problem," Jerusalem Post, 26 Ocak 2006.

- 111 ADL'nin Nisan 2004 "10 Avrupa ülkesinin Yahudilere, İsrail'e ve Filistin-İsrail anlaşmazlığına bakış açısı" konulu araştırmasında aşağıdaki soruya cevap aranmıştır: "Sizce, hükümetimizin ülkemizde Yahudi düşmanı eylemlere karşı savaşıması çok mu önemlidir, bir dereceye kadar mı önemlidir, bir dereceye kadar önemsiz midir ya da hiç bir önemi yok mudur?". Gerçekten önemli ya da bir dereceye kadar önemli olarak cevap verenlerin yüzdeleri: Bu yüzdelere katılanlar İtalya (92), İngiltere (83), Hollanda (83), Fransa (82), Almanya (81), Belçika (81), Danimarka (79), Avusturya (76), İsviçre (74), İspanya (73). bkzn s. 19.

- 112 Phyliss Chessler, *The New Anti-Semitism: The Current Crisis and What We Must Do about It* (San Francisco: Jossey-Bass, 2003); Hillel Halkin, "The Return Of Anti-Semitism: To Be against Israel Is to Be against the Jews," *Wall Street Journal*, 5 Şubat 2002; Barry Kosmin ve Paul Iganski, "Judeophobia – Not Your Parent's Anti-Semitism," *Ha'aretz*, 3 Haziran 2003; Amnon Rubinstein, "Fighting the New Anti-Semitism," *Ha'aretz*, 2 Aralık 2003; Gabriel Schoenfeld, *The Return of anti-Semitism* (San Francisco: Encounter Books, 2003); Natan Sharansky, "Anti-Semitism is our Problem," *Ha'aretz*, 10 Ağustos 2003; Yair Sheleg, "A World Cleansed of the Jewish State," *Ha'aretz*, 18 Nisan 2002; Yair Sheleg, "Enemies, a Post-National Story," *Ha'aretz*, 8 Mart 2003. Bu bakış açısının eleştirisi için bakınız, Akiva Eldar, "Anti-Semitism Can Be Self-Serving," *Ha'aretz*, 3 Mayıs 2002; Brian Klug, "The Myth of the New Anti-Semitism," *Nation*, 2 Şubat 2004; Ralph Nader, "Criticizing Israel is Not Anti-Semitism," *CounterPunch*, 16/17 Ekim 2004; Henri Picciotto ve Mitchell Plitnick, eds., *Refraining Anti-Semitism: Alternative Jewish Perspectives* (Oakland, CA: Jewish Voice for Peace, 2004); ve özellikle de Finkestein, *Beyond Chutzpah*, bölüm 1-3.

- 113 Helen Nugent, "Chief Rabbi Flays Church over Vote on Israel Assets," *Times Online*, 17 Şubat 2006. Ayrıca bkzn. Bill Bowder, "Sacks Bakınızks Talks after Synod Vote on Disinvestment," *Church Times*, 24 Şubat 2006; "Bulldozer Motion 'Based on Ignorance'," aynı yazıda; Ruth Gledhill, "Church

- Urged to Reconsider Investments with Israel,” Times Online, 28 Mayıs 2005; Irene Lancaster, “Anglicans Have Betrayed the Jews,” Moriel Ministries (UK) internet sitesinden indirilmiştir, 20 Şubat 2006; “U.K. Chief Rabbi Attacks Anglicans over Israel Divestment Vote,” Ha’aretz, 17 Şubat 2006.
- 114 İngiltere Kilisesi’nin İsrail politikasını eleştirdiği ve Anti-Semitizm konusuna girmedeği, Kilise’nin tecrit konusundaki düşüncelerini açıklayan mektup 10 Şubat 2006 tarihinde Canterbury Başpiskoposu (Dr. Rowan Williams) tarafından İngiltere Hahambaşına (Jonathan Sacks) gönderilmiştir. Bu mektubun bir kopyası için, bkz. “Archbishop: Synod Call Was Expression of Concern,” 10 Şubat 2006, 20 Şubat 2006 tarihinde İngiltere Kilisesi internet sitesinden indirilmiştir.
- 115 Steven Kull (Baş Araştırmacı), Americans on the Middle East Road Map (Uluslararası Politika Tutumları, Maryland Üniversitesi, 30 Mayıs 2003), sf. 9-11, 18-19. Ayrıca bakınız, Steven Kull vd., Americans on the Israeli-Palestinian Conflict (Uluslararası Politika Tutumları, Maryland Üniversitesi, 6 Mayıs 2002). 2005 yılında yapılan Anti-Defamation League (Karalama Karşısı) kamuoyu anketine göre Amerikalıların yüzde 78’i devletin ne İsrail’in ne de Filistin’in tarafında olmasını istiyor. “American Attitudes toward Israel and the Middle East,” araştırması 18-25 Mart 2005 ve 19-23 Haziran 2005 tarihlerinde Marilla Communications Group tarafından Anti-Defamation League için yapılmıştır.
- 116 Robert G. Kaiser, “Bush and Sharon Nearly Identical on Mideast Policy,” Washington Post, 9 Şubat 2003.
- 117 Lee Hockstader ve Daniel Williams, “Israel Says It Won’t ‘Pay Price’ of Coalition,” Washington Post, 18 Eylül 2001; Jonathan Karp, “Sharon Cancels Peace Talks in Rebuff to U.S. Concerns,” Wall Street Journal, 24 Eylül 2001; Thomas Oliphant, “A Delicate Balance,” Boston Globe, 18 Eylül 2001; “Israel’s Opportunity,” Los Angeles Times baş makalesi, 18 Eylül 2001.
- 118 Kurt Eichenwald, “U.S. Jews Split on Washington’s Shift on Palestinian State,” New York Times, 5 Ekim 2001. Aynı zamanda, Başkan Tony Blair “Britian’s strongest endorsement yet of Palestinian statehood” yaptı. Michael Dobbs, “Blair Backs Creation of Palestinian State,” Washington Post, 16 Ekim 2001.

- 119 James Bennet, "Sharon Invokes Munich in Warning U.S. on 'Appeasement'," New York Times, 5 Ekim 2001; Jane Perlez ve Katharine Q. Bakınızlye. "U.S. Strongly Rebukes Sharon for Criticism of Bush, Calling it 'Unacceptable'," New York Times 6 Ekim 2001; Shlomo Shamir, "U.S. Jews: Sharon is 'Worried' by Terrorism Distinction," Ha'aretz, 18 Eylül 2001; Alan Sipress ve Lee Hockstader, "Sharon Speech Riles U.S.," Washington Post, 6 Ekim 2001. Sharon'un korkusunu paylaşan diğer İsraililer için bakınız, Israel Harel, "Lessons from the Next War," Ha'aretz, 6 Ekim 2001.
- 120 Jack Donnelly, "Nation Set to Push Sharon on Agreement," Boston Globe, 10 Ekim 2001; Hockstader ve Sipress, "Sharon Speech Riles U.S."; Perlez ve Bakınızlye. "U.S. Strongly Rebukes Sharon."
- 121 Lee Hockstader, "Sharon Apologetic over Row with U.S.," Washington Post, 7 Ekim 2001; Serge Schmemmann, "Raising Munich, Sharon Reveals Israeli Qualms," New York Times, 6 Ekim 2001.
- 122 Aluf Benn, "Analysis: Clutching at Straws," Ha'aretz, 18 Eylül 2001; "Excerpts from Talk by Sharon," New York Times, 4 Aralık 2001; William Safire, "Israel or Arafat," New York Times, 3 Aralık 2001.
- 123 Elaine Sciolino, Senators Urge Bush Not to Hamper Israel," New York Times, 17 Kasım 2001.
- 124 Dana Milbank, "Bush Spokesman Gentle on Israeli Assault," Washington Post, 3 Aralık 2001; Safire, "Israel or Arafat"; David Sanger, "U.S. walks a Tightrope on Terrorism in Israel," New York Times, 4 Aralık 2001.
- 125 Keith B. Richburg ve Molly Moore, "Israel Rejects Demands to Withdraw Troops," Washington Post, 11 Nisan 2002. Bu paragraftaki tüm alıntılar Fareed Zakaria'dan alınmıştır "Colin Powell's Humiliation: Bush Should Clearly Support His Secretary of State – Otherwise He Should Get a New One," Newsweek, 29 Nisan 2002. Ayrıca bakınız, Mike Allen ve John Lancaster, Bush yönetiminin Sharon'a olan kızgınlığını tanımlayan "Defiant Sharon Losing Support in White House," Washington Post, 11 Nisan 2002.

- 126 Amerikan halkının çoğunluğu, Bush yönetiminin İsrail üzerinde 2002 baharında kurmaya çalıştığı baskıyı desteklediğini belirtmekte fayda var. 10-11 Nisan'da yapılan Time/CNN anketine göre, Amerikalıların yüzde 60'ı eğer Sharon işgal ettiği Filistin topraklarından çekilmeyi kabul etmezse Amerika'nın İsrail yardımlarını sona erdirmesi ya da azaltması gerektiğini belirtmiştir. "Poll: Americans Support Cutting Aid to Israel," Reuters News Release, 12 Nisan 2002; AFP News Release, 13 Nisan 2002. Ayrıca bakınız, Israel and Palestinians (Uluslararası Politika Tutumları, Maryland Üniversitesi, 15 Ağustos 2002'de güncellenmiştir). Üstelik ankete katılanların yüzde 75'i İsrail ziyaretinde, Powell'in Arafat ile görüşmesi gerektiğini düşünmektedir. Ankete katılanların sadece yüzde 35'i Sharon'u güvenilir bulurken, yüzde 20'si terrorist olarak görmektedir. Yüzde 35 savaşı kışkırttığını, yüzde 25 ise Birleşik Devletlerin düşmanı olduğunu düşünmektedir.
- 127 William Kristol ve Robert Jagan, "Senior White House Aides: Speak Up!" Weekly Standard, 11 Nisan 2002. Powell Orta Doğu'dayken Lobby'nin üzerine atfettiği gerilimin grafiği için bakınız, Bob Woodward, Bush at War (New York: Simon ve Schuster, 2002), sf. 323-326. Ayrıca bkzn. John Simpson, Powell ve Sharon için düzenlenen müşterek basın toplantısı ile ilgili, "Israeli Leader Has More Power in Washington than Powell," Sunday Telegraph (Londra), 14 Nisan 2002 makalesi: "the Secretary of State's language, body and verbal, certainly were not that of the paymaster coming to call a client to account. Far from it. Mr. Powell Bakınızmed ingratiating, deferential; no doubt he realizes how much support Mr. Sharon's back in Washington and how much influence his friends have there with the president. (Dışişleri Bakanı'nın konuşma ve beden dili saygısızlık içermiyordu. Bilakis, Bay Powell, sevecen görünmeye çalışıyor ve saygılı davranıyordu. Şüphesiz, Washington'da Bay Sharon'un arkasında ne kadar destek olduğunu ve bunların başkan üzerindeki etkisinin farkında)". Ayrıca belirtmekte fayda var, zamanında İsrail sorununu Birleşik Devletlere taşıyan eski İsrail Devlet Başkanı Benjamin Netanyahu, henüz Powell İsrail'den ayrılmadan bu gezisinin "hiçbir anlamı olmadığını" belirtmiştir. Elaine Sciolino, "Netanyahu Says Powell Mission

'Won't Amount Anything' and Urges Arafat's Exile," New York Times, 11 Nisan 2002.

- 128 James D. Besser, "No TennesBknz.Waltz," Jewish Week, 27 Aralık 2002. Ayrıca bknz.Mike Allen ve Juliet Eilperin, "White House and DeLay at Odds," Washington Post 26 Nisan 2002; Judith Eilperin ve Helen Dewar, "Lawmakers Endorse Israel's Offensive," Washington Post, 3 Mayıs 2002. Bush sadece meclis üyelerinden değil ayrıca Yahudi liderlerden ve Hristiyan Evangelikanlardan da şiddetli bir baskı hissediyordu. Bknz.Mike Allen ve John Lancaster, "Defiant Sharon Losing Support in White House," Washington Post, 11 Nisan 2002; Dan Balz, "Bush Statement on Mideast Reflects Tension in GOP," Washington Post, 7 Nisan 2003; Elisabeth Bumiller, "Bush sends Aide to Speak at Rally to Quell a Growing Furor," New York Times, 16 Nisan 2002; Bradley Burston, "Background: Can Bush Afford to Press Sharon for Peace?" Ha'aretz, 6 Mayıs 2002; Akiva Eldar, "Bush and Israel, 1991 and 2002," Ha'aretz, 6 Mayıs 2002; Alison Mitchell, "U.S. Political Leaders Back Unity on Mideast, for Now," Washington Post, 12 Nisan 2002; William Safire, "On Being an Ally," New York Times, 11 Nisan 2002; Alan Sipress, "Policy Divide Thwarts Powell in Mideast Effort," Washington Post, 26 Nisan 2002; ve Alan Sipress ve Karen DeYoung, "U.S. Presses Ahead with Peace Efforts," Washington Post, 9 Mayıs 2002.
- 129 Randall Mikkelsen, "White House Calls Sharon 'Man of Peace'," Reuters, 11 Nisan 2002; Bill Sammon, "White House Softens Tone with Israel," Washington Times, 12 Nisan 2002.
- 130 Peter Slevin ve Mike Allen, "Bush: Sharon A 'Man of Peace'," Washington Post, 19 Nisan 2002; David Sanger, "President Praises Effort by Powell in the Middle East," New York Times, 19 Nisan 2002. Basın toplantısının nüshası için bknz. "President Bush, Secretary Powell Discuss Middle East," Beyaz Saray, Press Secretary(Basın Sekreteri) ofisi, 18 Nisan 2002.
- 131 Eilperin ve Dewar, "Lawmakers Endorse Israel's Offensive"; Juliet Eilperin ve Mike Allen, "Hill Leaders Plan Votes on Pro-Israel Relations," Washington Post, 2 Mayıs 2002; Alison Mitchell, "House and Senate Support Israel in Strong Resolutions," New York Times, 3 Mayıs 2002. İki önerenin kopyası için

bknz. “2 Resolutions ‘Expressing Solidarity with Israel,’” New York Times, 3 Mayıs 2002. Ayrıca bknz. Matthew E. Berger, “Bills in Congress Boost Israel, Treat Arafat as Terrorist,” Jewish Bulletin, 26 Nisan 2002.

- 132 Arie O’Sullivan, “Visiting Congreemen Advise Israel to Resist Administration Pressure to Deal with Arafat,” Jerusalem Post, 6 Mayıs 2002.
- 133 Eli Lake, “Israeli Lobby Wins \$200 Million Fight,” United Press International, 11 Mayıs 2002.
- 134 Jefferson Morley’den alıntı yapılmıştır, “Who’s in Charge?” Washington Post, 26 Nisan 2002. Sharon’un Bush’u ezmesinden hemen önce Akiva Eldar’ın belirttiği gibi, “Sharon has a lot of experience sticking it to the Americans... Ultimately, whether it was Palestinian terror, Arafat’s mistakes, or domestic politics, the Americans were sent to the peanut gallery. (Sharon’ın Amerikalıların arkasında durduğu birçok deneyimi oldu. Filistin terörü olsun, Arafat’ın hataları olsun ya da yerel politika olsun, Amerikalılar’ın eleştirileri gözardı edildi.” Bknz. “Words Are Not Enough,” Ha’aretz, 8 Nisan 2002. Ne de Bush’un hakaretleri tüm dünyada eleştirilere maruz kaldı. İspanya’nın başı çeken günlük gazetesi, El Pais, yorumlara birçok dış kaynaklı gözlemcinin bakış açısını ekledi, “If a country’s weight is measured by its degree of influence on events, the superpower is not the USA but İsrae. (Eğer bir ülkenin ağırlığı olaylardaki etkisiyle ölçülüyorsa başı çeken ABD değil İsraël olur)” Morley, “Who’s in Charge?” dan alıntı yapılmıştır.
- 135 Bradley Burston, “ Hamas ‘R’ Us,” Ha’aretz, 18 Ocak 2006; Akiva Eldar, “Kadima to A Middle East,” Ha’aretz, 19 Aralık 2005; Idem, “Who Needs Abu Mazen?” Ha’aretz, 7 Kasım 2005; Ran Ha Cohen, “ Hamas and Israel: Rival Twins,” AntiWar.com, 6 Şubat 2006; M.J.Rosenberg, “No Partner – As Always,” IPF Friday, Sorun no.260, 3 Şubat 2006; Danny Rubenstein, “All We Did Was Switch the Non-Partner,” Ha’aretz, 5 Şubat 2006; “Disarray Among the Palestinians,” New York Times baş makalesi, 17 Ocak 2006.
- 136 Daha önceki Başkanların bakış açısı için bknz.Clyde R. Mark, “Israeli-United States Relations,” Parlamento Sorun Belgesi (Washington, DC: Parlamento Araştırma Merkezi, 29 Ağustos

2002), sf.7. 14 Nisan 2004 tarihinde Bush önceki kuşaklardan ayrılarak İsrail'in 1967 yılında sahip olduğu tüm topraklara geri dönmesi gerekmediğini ve Filistinlilerin İsrail'deki eski evlerine dönmelerine izin verilmeyeceğini, ama yeni bir Filistin eyaletine yerleşebileceklerini duyurdu. Bknz. "Statement by the President Regarding Israel-Arab Peace Process," 14 Nisan 2004; ve "President Bush's Letter to Prime Minister Sharon," 14 Nisan 2004.

- 137 "US Scowcroft Criticizes Bush Admin's Foreign Policy," Financial Times, 13 Ekim 2004. ayrıca bknz. Glenn Kessler, "Scowcroft is Critical of Bush," Washington Post, 16 Ekim 2004.
- 138 Kerry için bknz. Gadi Dechter, "Analysis: President Kerry on Israel," United Press International yayım tarihi, 9 Temmuz 2004; Nathan Guttman, "Kerry Position Paper Outlines Support for Israel," Ha'aretz, 2 Temmuz 2004; Nathan Guttman, "Kerry Jumps on Sharon Bandwagon in Favoring Gaza Disengagement Plan," Ha'aretz, 25 Nisan 2004. Clinton için bknz. Adam Dickter, "Hillary Calls Israel a 'Beacon' of Democracy," Village Voice, 11 Aralık 2005; Sonia Verma, "Clinton Stressed U.S.-Israel Coalition," Newsday, 15 Kasım 2005; Rachel Zabarkes Friedman, "Senator Israel," National Review Online, 25 Mayıs 2005.
- 139 Emad Mekay, "Irak Was Invaded 'to Protect Israel' – US Official," Asia Times Online, 31 Mart 2004. George H.W. Bush'un Başkanlık yaptığı sırada Zelikow Ulusal Güvenlik Konseyi'nde Rice'la birlikte çalışmış ve Alman yeniden birliği hakkında birlikte bir kitap yazmışlardır. Ayrıca sözde Bush doktrininin en kapsamlı resmi sunumu olan, ikinci Bush yönetiminin 2002 Ulusal Güvenlik Stratejisinin (National Security Strategy) baş-yazarlarından biridir.
- 140 Jason Keyser, "Israel Urges U.S. to Attack," Washington Post, 6 Ağustos 2002. ayrıca bknz. Aluf Benn, "PM Urging U.S. Not to Delay Strike against Irak," Ha'aretz, 16 Ağustos 2002; Idem, "PM Aide: Delay in U.S. Attack Lets Irak Speed Up Arms Program," Ha'aretz, 16 Ağustos 2002; Reuven Pedhazur, "Israel's Interest in the War on Saddam," Ha'aretz, 4 Ağustos 2002; Ze'ev Schiff, "Into the Rough," Ha'aretz, 16 Ağustos 2002.

- 141 Gideon Alon, "Sharon to Panel: Irak is Our Biggest Danger," Ha'aretz, 13 Ağustos 2002. 16 Ekim 2002'de Başkan Bush'la yapılan Beyaz Saray basın toplantısında, Sharon: "I would like to thank you, Mr. President, for the friendship and cooperation. And as far as I remember, as we look back towards many years now, I think that we never had such relations with any President of the United States as we have with you, and we never had such cooperation in everything as we have with the current administration. (Dostluğunuz ve işbirliğiniz için size teşekkür etmek isterim Bay Başkan. Hatırladığım kadarıyla, yıllar öncesine bakarsak, hiç böyle bir ilişkimiz olmamıştı. Daha önce Birleşik Devletler'in hiçbir Başkanıyla şimdiki yönetimle olduğu gibi bir işbirliğimiz olmamıştı.)" Basın toplantısının bir nüshası için bkznz. "President Bush Welcomes Prime Minister Sharon to White House; Question and Answer Section with the Press," U.S. Department of State, 16 Ekim 2002. ayrıca bkznz. Kaiser, "Bush and Sharon Nearly Identical on Mideast Policy."
- 142 Shlomo Brom, "An Intelligence Failure," Strategic Assessment (Jaffee Center Stratejik Çalışmalar, Tel Aviv Üniversitesi), Cilt.6, No.3 (Kasım 2003), Sf.9. Ayrıca bkznz. "Intelligence Assessment: Selections from the Media, 1998-2003," aynı yazıda, sf. 17-19; Gideon Alon, "Report Slams Assessment of Dangers Posed by Libya, Irak," Ha'aretz, 28 Mart 2004; Dan Baron, "Israeli Report Blasts Intelligence for Exaggerating the Iraki Threat," JTA, 28 Mart 2004; Greg Myre, "Israeli Report Faults Intelligence on Irak," New York Times, 28 Mart 2004; James Risen, State of War: The Secret History of the CIA and the Bush yönetimi (New York: Simon & Schuster, 2006), sf. 72-73.
- 143 Marc Perelman, "Iraki Move Puts Israel in Lonely U.S. Corner," Forward, 20 Eylül 2002. Bu makale, "Saddam Hussein's surprise acceptance of 'unconditional' United Nations weapons inspections put Israel on the hot seat this week, forcing it into the open as the only nation actively supporting the Bush yönetimi's goal of Iraki regime change. (Bush yönetiminin Irak rejimini değiştirme hedefini aktif olarak destekleyen tek devlet olarak Saddam Hüseyin'in sürpriz bir şekilde koşulsuz Birleşmiş Milletler silah denetimini kabul etmesi bu hafta İsrail'i zor duruma sokmuştur" şeklinde başlamaktadır. Peres 2003 Şubat ayının

ortalarında Güvenlik Konseyi'nin daimi üyesi olan Fransa'nın statüsü konusunda saldırılara maruz kalarak Birleşmiş Milletler süreci ile oldukça hüsrana uğramıştır. "Peres Questions France Permanent Status on Security Council," Ha'aretz, 20 Şubat 2003. 2002 yılı Eylül ayı sonlarına doğru Moskova'ya yapmış olduğu ziyarette Sharon yeni denetlemelerin önderliğini elinde bulunduran Rusya Başkanı Putin'e "that the time when these inspectors could have been effective has passed. (bu denetlemelerin etkinlik süresi doldu)" diye açıklama yapmıştır. Herb Keinon, "Sharon to Putin: Too Late for Irak Arms Inspection," Jerusalem Post, 1 Ekim 2002.

- 144 Ehud Barak, "Taking Apart Irak's Nuclear Threat," New York Times, 4 Eylül 2002.
- 145 Benjamin Netanyahu, "The Case for Toppling Saddam," Wall Street Journal, 20 Eylül 2002. The Jerusalem Post Irak'ta savaş yanlısıdır, başyazılar ve yorumlar sık sık savaşı desteklemekte ve buna ters düşecek bir şey neredeyse hiç yazılmamaktadır. Örnek başyazılar arasında "Next Stop Baghdad," Jerusalem Post, 15 Kasım 2001; "Don't Wait for Saddam," Jerusalem Post, 18 Ağustos 2002; "Making the Case for War," Jerusalem Post, 9 Eylül 2002 bulunmaktadır. Bazı örnek yorum makaleleri için bknz.Ron Dermer, "The Mart to Baghdad," Jerusalem Post, 21 Aralık 2001; Efraim Inbar, "Ousting Saddam, Instilling Stability," Jerusalem Post, 8 Ekim 2002; Gerald M. Steinberg, "Imagining the Liberation of Irak," Jerusalem Post, 18 Kasım 2001.
- 146 Aluf Benn, "Background: Enthusiastic IDF Awaits War in Irak," Ha'aretz, 17 Şubat 2002. Ayrıca bknz.James Bennet, "Israel Says War on Irak Would Benefit the Region," New York Times, 27 Şubat 2003; Chemi Shalev, "Jerusalem Frets As U.S. Battles Irak War Delays," Forward, 7 Mart 2003.
- 147 Doğrusunu söylemek gerekirse, Şubat 2003'te yapılan ankete göre, İsraililerin yüzde 77.5'i Birleşik Devletler'in Irak'a saldırmasını istemektedir. Ephraim Yaar ve Tamar Hermann, "Peace Index: Most Israelis Support the Attack on Irak," Ha'aretz, 6 Mart 2003. Kuveyt konusuna gelince, 2003 yılı Mart ayında yapılan anket sonucunda Kuveytlilerin yüzde 89.6'sının Irak'a

- karşı olası savaşa sıcak baktığı ortaya çıkmıştır. James Morrison, "Kuwaitis Support War," Washington Times, 18 Mart 2003.
- 148 Gideon Levy, "A Deafening Silence," Ha'aretz, 6 Ekim 2002.
- 149 Bknz.Dan Izenberg, "Foreign Ministry Warns Israeli War Talk Fuels US Anti-Semitism," Jerusalem Post, 10 Mart 2003. "Dış İşleri Bakanlığı Birleşik Devletler'den rapor alıyor" söylemini netleştirerek İsrailin füzelerini sakınleştirmesini söylemektedir; çünkü "Birleşik Devletler medyası" İsraili "yönetimi savaşa girmeye kışkırtıyor" şeklinde tasvir etmektedir. Ayrıca İsrail'in, Amerikanın Irak politikasının itici gücü olduğunu düşündüren kanıt mevcuttur. Bknz.Benn, "PM Urging U.S. Not to Delay Strike"; Perelman, "Irak Move Puts Israel in Lonely U.S. Corner." Son olarak 2002 yılı Eylül ayı sonlarında "İsrail Projesi" olarak bilinen bir grup siyasi danışman Birleşik Devletler'de İsrail yanlısı liderlere "Bush yönetiminin Irakla gireceği olası savaşta sessiz kalınmasını" anlattı. Dana Milbank, "Group Urges Pro-Israel Leaders Silence on Irak," Washington Post, 27 Kasım 2002.
- 150 İlimli muhafazakârların ve yandaşlarının etkileri aşağıdaki makalede açıkça belirtilmiştir: Bknz.Joel Beinin, "Pro-Israel Hawks and the Second Gulf War," Middle East Report Online, 6 Nisan 2003; Elisabeth Bumiller ve Eric Schmitt, "On the Job and at Home, Influential Hawks' 30-Year Friendship Evolves," New York Times, 11 Eylül 2002; Kathleen ve William Christison, "A Rose by Another Name: The Bush yönetimi's Dual Loyalties," CounterPunch, 13 Aralık, 2002; Robert Dreyfuss, "The Pentagon Muzzles the CIA," The American Prospect, 16 Aralık 2002; Michael Elliott and James Carney, "First Stop, Irak," Time, 31 Mart 2003; Seymour Hersh, "The Irak Hawks," New Yorker, Cilt 77, sayı 41 (24-31 Aralık 2001), sf. 58-63; Glenn Kessler, "U.S. Decision on Irak Has Puzzling Past," Washington Post, 12 Ocak 2003; Joshua M. Marshall, "Bomb Saddam?" Washington Monthly, Haziran 2002; Dana Milbank, "White House Push for Iraki Strike Is on Hold," Washington Post, 18 Ağustos 2002; Susan Page, "Showdown with Saddam: The Decision to Act," USA Today, 11 Eylül 2002; Sam Tanenhaus, "Bush's Brain Trust," Vanity Fair, Temmuz 2003. Tüm bu makaleler savaşın öncesine aittir.

- 151 Bknz.Mortimer B. Zuckerman, "No Time for Equivocation," U.S. News & World Report, 26 Ağustos/2Eylül 2002; Idem, "Clear and Compelling Proof," U.S. News & World Report, 10 Şubat 2003; Idem, "The High Price of Waiting," U.S. News & World Report, 10 Mart 2003.
- 152 "An UnBakınızlmly Silence," Forward, 7 Mayıs 2004. Ayrıca bakınız, Gary Rosenblatt, "Hussein Asylum," Jewish Week, 23 Ağustos 2002; Idem, "The Case for War against Saddam," Jewish Week, 13 Aralık 2002.
- 153 Birleşik Devletler ordusunun Irak'ı işgalinin hemen öncesinde, Parlamento üyesi James sf. Moran (D-Va) "Eğer Irakla savaş için Yahudi toplumunun güçlü desteği olmasaydı, bu savaşa girmeyecektik" sözleri ile kargaşa yarattı. Spencer S. Hsu, "Moran Said Jews Are Pushing War," Washington Post, 11 Mart 2003. Ancak Moran'ın söyledikleri yanlıştı, çünkü Yahudi cemaatinden yaygın bir destek yoktu. "İlimli muhafazakârlar ve İsrail Lobisi liderlerinin, Irakla olan bu savaş için yaygın desteği olmasaydı, bunu yapıyor olMayısacaktık" demeliydi.
- 154 Samuel G. Freedman, "Don't Blame Jews for This War," USA Today, 2 Nisan 2003. Ayrıca bakınız, Ori Nir, "Poll Finds Jewish Political Gap," Forward, 4 Şubat 2005.
- 155 9/11 sabahında ilimli muhafazakârların sadece azmettirilmesi değil ayrıca Saddam'ı güçten düşürmekle meşgul edilmesinden bahsetmek abartı olmaz. Yönetimden kıdemli bir kişi bunu 2003 yılı Ocak ayında şu şekilde ele aldı, "Belli insanların teolojik olarak bu konuda yetiştirildiğine inanıyorum. Bu neredeyse bir din – eğer şimdi önlem almazsak toplumumuzun sonu olacak bir din." Kessler, "U.S. Decision on Irak Has Puzzling Past." Kessler ayrıca Irak konusundaki Beyaz Saray toplantılarından dönen Colin Powell'ı "gözlerini yuvarlıyor" ve "Tanrım, bu ne Irak tutkusu böyle" diye tanımlıyor. Bob Woodward Plan of Attack (New York: Simon ve Schuster, 2004), sf. 410'da Kenneth Adelman'ın "zaman geçtikçe ölümlerin gerçekleşmesinden ve savaş olMayısacağı için desteğin azalmasından endişe duyuyor" sözlerini belirtiyor. Ayrıca bknz.aynı yazıda sf. 164-165.
- 156 İlk mektup (26 Ocak 1998) Yeni Amerikan Yüzyılı Projesi (Project for the New American Century) hiMayisesinde yazılmıştır ve kendi internet sitesinden ulaşılabilir. İkinci mektup

(19 Şubat 1998) Gulf'ta Barış ve Güvenlik Komitesi hiMayisesinde yazılmıştır ve Irak Watch internet sitesinden ulaşılabilir. Ayrıca bknz.Yeni Amerikan Yüzyılı Projesi (Project for the New American Century) hiMayisesinde Speaker of the House Newt Gingrich ve Senate Majority Leader Trent Lott'a yazılan 29 Mayıs 1998 mektubu, kendi internet sitesinden ulaşılabilir. Altını çizmek gerekir ki ılımlı muhafazakârlar işgal altındaki Irak'ı Saddam'ı devirmek için savunmaktadırlar. Bknz.“The End of Containment,” Weekly Standard, 1 Aralık 1997, sf. 13-14; ZalMayıs M. Khalizad ve Paul Wolfowitz, “Overthrow Him,” aynı yazıda., sf. 14-15; Frederick W. Kagan, “Not by Air Alone,” aynı yazıda, sf. 15-16.

- 157 “Irak Liberation Act of 1998” imzalandıktan sonraki Clinton'ın açıklamaları için bakınız. Statement by the President, White House Press Office, 31 Ekim 1998.
- 158 2004'te basılan iki kitaptaki açıklığı ve çelişkiyi göz önünde bulundurarak düşünebilirsiniz-Richard Clarke's Against All Enemies: Inside America's War on Terror (New York: Free Press, 2004) ve Ron Suskind, The Price of Loyalty: George W. Bush, the White House, and the Education of Paul O'Neill (New York: Simon and Schuster, 2004)—Bush ve Cheney 2001 Ocak sonunda Irak'ta büro açtıklarında Iark'ın işgalinde kararlıydılar. Al Gore ve Clinton gibi onlarda Saddam'ı devirmeyi amaçlıyorlardı. Ancak 9/11'den önce Bush ve Cheney'in Irak'a karşı savaş açmak için anlaştıklarını kanıtlayan kamusal belgelerin olduğuna dair hiçbir kanıt yoktur. Aslında Bush 9/11'den önce Bob Woodward'a Irak'a karşı savaş açmayacağını kesin şekilde söylemiştir. Bknz. Plan of Attack, sf. 12. Ayrıca bknz.Nicholas Lehmann, “The Irak Factor,” New Yorker, Cilt 76, konu 43 (Ocak 22, 2001), sf. 34-48; Eric Schmitt and Steven Lee Meyers, “Bush yönetimi Warns Irak on Weapons Programs,” New York Times, 23, Ocak 2001. Cheney 1990'larda ve 2000'daki savaş boyunca Bağdat'a gitmeme fikrini savunmuştur. Bknz. Timothy Noah, “Dick Cheney, Dove,” Slate, 16, Ekim 2002; “Calm after Desert Storm,” An Interview with Dick Cheney, Policy Review, No. 65 (Yaz 1993). Kısacası, ılımlı muhafazakârlar Bush yönetiminde önemli yerlere sahip olsalar da 9/11'den önce Irak'a saldırma konusunda yeterince ikna edici olmayı başaramamıştır. Bu yüzden, New York Times Mart 2001'de

“bazı cumhuriyetçilerin Rumsfeld ve Wolfowitz ‘in Başbakan Hüseyin’i makamından indirmek için yaptıkları seçim öncesi çalışmalarda başarısız olmalarından şikâyetçiler” cümlesi yer almıştır. Aynı zamanda, Washington Times’in bir baskısında “Atmacalar Kuğu mu Oldu*” sorusu başlık olmuştur. Bknz. Jane Perlez, “Capitol Hawks Bakınız Tougher Line on Irak,” New York Times, 7, Mart 2001; “Have Hawks Become Doves?” Washington Times, 8, Mart 2001.

159 Woodward, Plan of Attack, sf. 25-26. Wolfowitz Irak’a karşı zafer kazama konusunda oldukça ısrarlı olması beş gün sonra Cheney’nin “Saddam’i hedef gösteren kışkırtmalardan vazgeç” demesine sebep oldu. Sayfa, “Showdown with Saddam.” Cumhuriyetçi bir meclis üyesine göre o “sürekli Irak’tan bahseden bir papağan gibiydi. Başkanın canına okuyordu. Elliot ve Carney, “First Stop, Irak.” Woodward Wolfowitz’i “hiç susmayacak bir davul” olarak tanımlamaktadır. Plan of Attack, sf. 22.

160 Woodward, Plan of Attack, sf. 1-44.

161 Cheney üzerinde etkisi olan ılımlı muhafazakârlar için, bknz. Elliott ve Carney, “First Stop, Irak”; Sayfa, “Showdown with Saddam”; Michael Hirsh, “Bernard Lewis Revisited,” Washington Monthly, Kasım 2004, sf.13-19; Frederick Kempe, “Lewis’s ‘Liberation’ Doctrine for Mideast Faces New Tests,” Wall Street Journal, 13 Aralık 2005; Carla Anne Robbins ve Jeanne Cummings, “How Bush Decided that Hussein Must Be Ousted from Atop Irak,” Wall Street Journal, 14 Haziran 2002. Cheney’nin karar alma sürecindeki kritik rolü için bknz. Glenn Kessler ve Peter Slevin, “Cheney is Fulcrum of Foreign Policy,” Washington Post, 13 Ekim 2002; Barbara Slavin ve Susan Page, “Cheney Rewrites Roles in Foreign Policy,” USA Today, 29 Temmuz 2002.

162 The New York Times 9/11’den kısa bir süre sonra şöyle bildirmiştir “Paul D. Wolfowitz ... ve I. Lewis Libby ... ‘a bağlı Bazı üst düzey resmi yöneticiler sadece Afganistan’daki Usama Bin Ladin şebekesine değil ayrıca Lübnan’ın Bekka bölgesi ve Irak’ta konuşlanan diğer olası terörist gruplara karşı da en erken ve en geniş askeri seferberlik için baskı yapmaktadırlar.” Patrick E. Tyler ve Elaine Sciolino, “Bush Advisers Split on Scope of Retaliation,” New York Times, 20 Eylül 2001. Ayrıca bknz.

William Safire, "Phony War II," New York Times, 28 Kasım 2002. Woodward Plan of Attack'daki (sf. 48-49) Libby'nin etkisini şu sözlerle tanımlamaktadır: "Libby üç resmi ünvana sahipti. Başkan Yardımcısı Cheney'e bağlı çalışanların şefi; ayrıca başkan yardımcısının ulusal güvenlik danışmanı ve Başkan buşun asistanıydı. Bu pozisyon üçlemesi daha önce muhtemelen tek bir kişi tarafından yapılmamıştı. Kendi içinde bir güç merkeziydi... Libby başkanla yapılan Ulusal Güvenlik Konseyi toplantılarına ve Rice tarafından düzenlenen direktörler toplantılarına katılardıMayısın iki kişiden biriydi." Aynı yazıda ayrıca bakınız, sf 50-51, 288-292, 300-301, 409-410; Bumiller ve Schmitt, "On the Job and at Home"; Karen Kwiatkowski, "The New Pentagon Papers," Salon.com, 10 Mart 2004; Patrick E. Tyler ve Elaine Sciolino, "Bush Advisers Split on Scope of Retaliation," New York Times, 20 Eylül 2001. Libby'nin İsrail ilişkileri Forward'daki bir makalede şu şekilde belirtiliyor "İsrailli resmi görevliler Libby'den hoşlandı. Onu İsraille ilgili konularda ilgili ve kendi davalarına duyarlı, kolay ulaşılabilir önemli bir temas olarak tanımlıyorlar." Ori Nir, "Libby Played Leading Role on Foreign Policy Decisions," Forward, 4 Kasım 2005.

- 163 Bu mektup Weekly Standard'ta 1 Ekim 2001'de yayımlanmıştır.
- 164 Robert Kagan ve William Kristol, "The Right War," Weekly Standard, 1 Ekim 2001; Charles Krauthammer, "Our First Move: Take Out the Taliban," Washington Post, 1 Ekim 2001. Ayrıca bkzn. "War Aims," Wall Street Journal, 20 Eylül 2001.
- 165 Daha Dünya Ticaret Merkezi'nin tozu kalkmadan İsrail yanlısı güçler 9/11'in sorumlusu olarak Saddam'ı işaret ediyorlardı. Bknz. Michael Barone, "War by Ultimatum," U.S. News and World Report, 1 Ekim 2001; Bill Gertz, "Iraq Suspected of Sponsoring Terrorist Attacks," Washington Times, 21 Eylül 2001; "Drain the Pond of Terror," Jerusalem Post baş yazarı, 25 Eylül 2001; William Safire, "The Ultimate Enemy," New York Times, 24 Eylül 2001.
- 166 Bknz. James Bamford, A Pretext to War (New York: Doubleday, 2004); bölüm 13-14; Woodward, Plan of Attack, sf. 288-292, 297-306. Ayrıca bkzn. aynı yazıda sf. 72, 163, 300-301.
- 167 Woodward, Plan of Attack, sf. 290

- 168 Bknz.Bamford, *Pretext to War*, sf. 287-291, 307-331; David S. Cloud, "Prewar Intelligence Inquiry Zeroes In On Pentagon," *Wall Street Journal*, 11 Mart 2004; Seymour M. Hersh, "Selective Intelligence," *New Yorker*, Cilt 79, konu 11 (12 Mayıs 2003), sf. 44-50; Kwiatkowski, "New Pentagon Papers"; Jim Lobe, "Pentagon Office Home to Neo-Con Network," *Inter Press Service News Agency*, 7 Ağustos 2003; Greg Miller, "Spy Unit Skirted CIA on Irak," *Los Angeles Times*, 10 Mart 2004; Paul R. Pillar, "Intelligence, Policy, and the War in Irak," *Foreign Affairs*, Cilt 85, No. 2 (Mart-Nisan 2006), sf. 15-27; James Risen, "How Pair's Finding on Terror Led to Clash on Shaping Intelligence," *New York Times*, 28 Nisan 2004; Eric Schmitt ve Thom Shanker, "Threats and Responses: A C.I.A. Rival; Pentagon Sets Up Intelligence Unit." *New York Times* 24 Ekim 2002.
- 169 The Office of Special Plans bilgi alma konusunda özellikle Ahmed Chalabi ve diğer Iraklı mültecilerle işbirliği içindeydi ve İsrail kökenli bazı kaynaklarla yakın bağlantıları vardı. The *Gurdian* "sahtekâr olan yakın bağlarla paralellik içinde Ariel Sharon'un geçici istihbarat merkezinin Bush yönetimine Mossad'ın hazırlamakla sorumlu olduğu raporlardan çok daha fazla tehlike sinyalleri veren raporlar hazırlayıp ilettiğini" yazmıştır. Julian Borger, "The Spies Who Pushed for War," *Guardian*, 17 Temmuz 2003.
- 170 Bakınız, örnek Douglas J. Feith, "The Inner Logic of Israel's Negotiations: Withdrawal Process, Not Peace Process," *Middle East Quarterly*, Mart 1996. Feith'in bakış açısının işe yarar tartışmaları için, bknz.Jeffrey Goldberg, "A Little Learning: What Douglas Feith Knew and When He Knew It," *New Yorker*, Cilt 81, konu 12 (9 Mayıs 2005), sf. 36-41; Jim Lobe, "Losing Feith, or is the Bush Team Shedding Its Sharper Edges?" *The Daily Star*, 31 Ocak 2005; James J. Zogby, "A Dangerous Appointment: Profile of Douglas Feith, Undersecretary of Defense under Bush," *Middle East Information Center*, 18 Nisan 2001; "Israeli Settlements: Legitimate, Democratically Mandated, Vital to Israel's Security and, Therefore, in U.S. Interest," *The Center for Security Policy*, Transition Brief No. 96-T 130, 17 Aralık 1996. Lobby'deki bir organizasyon tarafından yayımlanan ikinci parçanın başlığına dikkat çekmekte fayda var. Buna

göre, İsrail'in yararına olan herşey dolaylı olarak Amerika'nın da ulusal yararınadır. Lobe "Losing Feith,"te şöyle anlatmaktadır: "Washington yerel gazetesine göre, 2003 yılında Orta Doğu'da aracı bir 'Principal's Meeting'e Rumsfeld için iştirak eden Feith, açıklamasını Pentagon adına tamamlamıştır, The Nelson Report, [National Security Advisor(Ulusal Güvenlik Danışmanı) Condoleezza] Rice, 'Teşekkürler Doug, ama İsrail pozisyonunu istediğimiz zaman, büyükelçiyi davet ederiz.' şeklinde karşılık vermiştir."

- 171 "Clean Break" çalışması The Institute for Advanced Strategic and Political Studies için Jerusalem'de hazırlanmış ve Haziran 1996'da yayımlanmıştır. Enstitünün internet sayfasında bir kopyasını bulabilirsiniz.
- 172 Akiva Eldar, "Perles of Wisdom for the Faithful," Ha'aretz, 1 Ekim 2002.
- 173 "Rally Unites Anguished Factions under Flag of 'Stand with Israel,'" Forward, 19 Nisan 2002; "Forward 50," Forward, 15 Kasım 2002.
- 174 John McCaslin, "Israeli-Trained Cops," Washington Times, 5 Kasım 2002; Bret Stephens, "Man of the Year," Jerusalem Post (Rosh Hashana Supplement), 26 Eylül 2003; Janine Zacharia, "Invasive Treatment," aynı yazıda. Wolfowitz üzerine diğer önemli parçalar arasında Michael Dobbs, "For Wolfowitz, A Vision May Be Realized," Washington Post, 7 Nisan 2003; James Fallows, "The Unilateralist," Atlantic Monthly, Mart 2002, sf. 26-29; Bill Keller, "The Sunshine Warrior," New York Times Magazine, 22 Eylül 2002; "Paul Wolfowitz, Velociraptor," Economist, 9-15 Şubat 2002 bulunmaktadır.
- 175 Feith'in resmi kanun ortağına göre, L. Marc Zell, Chalabi İsrail'deki Hayfa'dan Irak'taki Musul'a kadar olan boru hattını tekrar açmaya söz vermişti. Bknz. John Dizard, "How Ahmed Chalabi Conned the Neocons," Salon.com, 4 Mayıs 2004. 2003 yılı Haziran ortasında, Benjamin Netanyahu şöyle duyurmuştur "Irak petrolünün Hayfa'ya doğru aktığını görmeye az kaldı." Reuters, "Netanyahu Says Irak-Israel Oil Line Not Pipe-Dream," Ha'aretz, 20 Haziran 2003. Tabi ki bu gerçekleşmedi ve yakın bir gelecekte de gerçekleşecek gibi görünmüyor.

- 176 Matthew E. Berger, "New Chances to Build Israel-Irak Ties," Jewish Journal, 28 Nisan 2003. Ayrıca bkz. Bamford, *Pretext to War*, sf. 293; Ed Blanche, "Securing Iraki Oil for Israel: The Plot Thickens," Lebanonwire.com, 25 Nisan 2003. Nathan Guttman "Amerikan Yahudi toplumu ve Irak muhalefetine" aralarındaki bağı gizlemek için yıllardır özen can aldığını bildirmiştir. "Mutual Wariness: AIPAC and the Iraki Opposition," Ha'aretz, 8 Nisan 2003.
- 177 Nir, "FBI Probe." Şimdilerde New York Times'ın yönetici editörü olan Bill Keller, savaş arefesinde şöyle yazmıştır: "Bu savaşın İsrail hakkında olduğu fikri ısrarla devam etmektedir ve düşündüğünüzden daha çok insan bu fikre kapılmaktadır." Keller, "Is It Good for the Jews?" New York Times, 8 Mart 2003.
- 178 2004 yılının ortalarında bir yorum sayfasında, Hollings Birleşik Devletler'e karşı direkt bir tehdit olmadığı halde Bush yönetiminin neden Irak'ı işgal ettiğini sormuştu. "Herkesin bildiği" diye tanımladığı "cevap" şuydu: "çünkü dostumuz İsrail'in güvende olmasını istiyoruz." Senatör Ernest F. Hollings, "Bush's Failed Mideast Policy Is Creating More Terrorism," Charleston Post and Courier, 6 Mayıs 2004; "Sen. Hollings Floor Statement." Not surprisingly, Hollings Sami ırkına karşı olarak tanımlanmıştı ki bu şiddetle karşı çıktığı bir tanımla Mayısdı. Matthew E. Berger, "Not So Gentle Rhetoric from the Gentleman from South Carolina," JTA, 23 Mayıs 2004; "Sen. Hollings Floor Statement"; "Senator Lautenberg's Floor Statement in Support of Senator Hollings," 3 Haziran 2004, bir kopyası için bakınız, Hollings internet sitesi. Moran'da, bkz. not 151. Patrick Buchanan, Maureen Dowd, Georgie Anne Geyer, Gary Hart, Chris Matthews ve General Anthony Zinni gibi diğer halk figürleri Birleşik Devletler'deki İsrail yanlısı güçlerin Irak savaşının arkasındaki baş hareket mekanizması olduğunu söylemiş ve ya şiddetle hissettirmiştir. Bkz. Aluf Benn, "Scapegoat for Israel," Ha'aretz, 13 Mayıs 2004; Matthew Berger, "Will Some Jews' Backing for War in Irak Have Repercussions for All?" JTA, 10 Haziran 2004; Patrick J. Buchanan, "Whose War?" American Conservative, 24 Mart 2003; Ami Eden, "Israel's Role: The 'Elephant' They're Talking About," Forward, 28 Şubat 2003; "The Ground Shifts," Forward, 28 Mayıs 2004; Nathan

Guttman, "Prominent U.S. Jews, Israel Blamed for Start of Irak War," Ha'aretz, 31 Mayıs 2004; Lawrence F. Kaplan, "Toxic Talk on War," Washington Post, 18 Şubat 2003; E.J. Kessler, "Gary Hart Says 'Dual Loyalty' Barb Was Not Aimed at Jews," Forward, 21 Şubat 2003; Ori Nir and Ami Eden, "Ex-Mideast Envoy Zinni Charges Neocons Pushed Irak War to Benefit Israel," Forward, 28 Mayıs 2004.

- 179 Michael Kinsley, "What Bush Isn't Saying about Irak," Slate, 24 Ekim 2002. Ayrıca bkz.adı geçen yazar "J'Accuse."
- 180 Robert S. Greenberger ve Karby Leggett, "President's Dream: Changing Not Just Regime but a Region: A Pro-U.S., Democratic Area is a Goal that Has Israeli and Neo Conservative Roots," Wall Street Journal, 21 Mart 2003. Ayrıca bkz.George Packer, "Dreaming of Democracy," New York Times Magazine, 2 Mart 2003. Tüm ılımlı muhafazakârlar Yahudi olmadığı halde, kurucuların çoğunluğu Yahudi ve neredeyse tümü İsrail'in güçlü destekçileridir. Forward'ta Gal Beckerman'a göre, "Eğer Amerika'da Yahudilerin yaydığı yegane iddiaya entellektüel bir hareket varsa, ılımlı muhafazakârlık odur." Bakınız, "The Neoconservative Persuasion," Forward, 6 Ocak 2006.
- 181 Bakınız, örnek, Rebuilding America's Defenses: Strategy, Forces and Resources for a New Century, A Report for the New American Century, Eylül 2000, sf. 14.
- 182 Martin Indyk, "The Clinton Administration's Approach to the Middle East," Speech to Soref Symposium, Washington Institute for Near East Policy, 18 Mayıs 1993. Ayrıca bakınız, Anthony Lake, "Confronting Backlash States," Foreign Affairs, Cilt 73. No. 2 (Mart/Nisan 1994), sf. 45-53.
- 183 Barbara Conry, "America's Misguided Policy of Dual Containment in the Persian Gulf," Foreign Policy Briefing No. 33, CATO Institute, 10 Kasım 1994; Gregory F. Gause III, "The Illogic of Dual Containment," Foreign Affairs, Cilt 73. No. 2 (Mart/Nisan 1994), sf. 56-66; Zbigniew Brzezinski and Brent Scowcroft, Differentiated Containment: U.S. Policy Toward Iran and Irak, Report of an Independent Study Group on Gulf Stability and Security, Council on Foreign Relations, New York, 1997.
- 184 Brzezinski ve Scowcroft, Differentiated Containment, sf. 6.

- 185 Brzezinski ve Scowcroft, *Differentiated Containment*, sf. 130.
- 186 Örneğin, Jerusalem Post bir baş yazısında şöyle bildirmiştir (Eylül 9, 2002), “Orta Doğu uzmanı Bernard Lewis’a göre, Saddam sonrası Irak İsraille barış yapacak gibi görünmektedir, Arap radikalliğini zararsız hale getirecek ve hatta belki de günümüz İran’ındaki devrim güçlerini katalize edecektir.” Benzer şekilde, Michael Ledeen 6 Ağustos 2002 tarihinde National Review Online’da (“Scowcroft Strikes Out”) şöyle yazmıştır “Zor durumda olması gereken bir bölge varsa, bu Orta Doğu’dur. Eğer savaşı etkin bir şekilde sürdürürsek, Irak, Suriye ve İran’daki terör durumlarını sona erdirmiş ve Suudi Krallığını yıkmış ve ya genç teröristlerin beynini yıkamasını durdurmuş olacağız.” 19 Ağustos’ta, Joshua Muravchik New York Times’ta (“Democracy’s Quiet Victory”) şöyle açıklamıştır, “Tahran ve Bağdat’ta demokratik rejime geçiş İslam dünyasında tsunami etkisi yapacaktır.” Ayrıca bakınız, Marina Ottaway vd., “Democratic Mirage in the Middle East,” Policy Brief #20 (Washington, D.C: Carnegie Endowment for International Peace, Ekim 2002).
- 187 Charles Krauthammer, “Peace through Democracy,” Washington Post, 28 Haziran 2002.
- 188 Benn, “Background.” Ayrıca, New York Times Halevy’nin 2003 yılı Şubat ayında verdiği bir demeci şöyle belirtmiştir “Saddam sonrası Bağdat’tan yayılan şok dalgalarının, Tahran, Damaskus ve Ramallah’ta geniş çaplı etkileri olabilirdi.” The Times makalesi sözlerine şu şekilde devam etmişti “İsrail öncelikle Saddam Hüseyin’in ekarte edilmesini ümit ediyor, bu şekilde zincir çözülecektir. Bu umuda göre... bölge boyunca ılımlılar ve reformcular Yaser Arafat’ın Filistin otoritesini reddederek kendi devletleri üzerinde yeni nüfuzlar için cesaret bulacaklardır.” Bennet, “Israel Says War on Irak Would Benefit the Region.” Aynı konu 2003 yılı Mart ayında Forward’taki bir makalede şu sözlerle anlatılmaktadır, “İsrail’in üst düzey askeri, siyasi ve ekonomik kademeleri savaşı İsrail’i mevcut durumundan kurtaracak bir hayal gibi görmektedirler.” Shalev, “Jerusalem Frets.” Son olarak, bu düşünce eski Devlet Başkanı Ehud Barak tarafından 4 Eylül 2002’de New York Times’ın yorum sayfasında ortaya atılmıştır. Barak “Saddam Hüseyin rejimini sona erdirmek Arap dünyasının jeopolitik görünümünü değiştirecektir.

Saddam Hüseyin'siz bir Arap dünyası bazı Fars devletlerinin ve Jordan'ın başardığı günümüz dünyasının demokratik açıklığını sağlayacaktır." Barak ayrıca Saddam'ın devrilmesinin "İsrail-Filistin arasındaki durumda ilerleme sağlayacağını" belirtmiştir.

- 189 Bknz.Seymour M. Hersh, "The Suriyen Bet," New Yorker, Cilt 79, konu 20 (28 Temmuz 2003), sf. 32-36; Molly Moore, "Sharon Asks U.S. to Pressure Suriye on Militants," Washington Post, 17 Nisan 2003; Ori Nir, "Jerusalem Urges Bush: Next Target Hezbollah," Forward, 11 Nisan 2003; adı geçen yazar "Sharon Aide Makes the Case for U.S. Action against Suriye, Forward, 18 Nisan 2003; Marc Perelman, "Behind Warnings to Damascus: Reassessment of Younger Assad," Forward, 18 Nisan 2004; Daniel Sobelman and Nathan Guttman, "PM Urges U.S. to Keep Heat on Suriye, Calls Assad 'Dangerous'," Ha'aretz, 15 Nisan 2003.
- 190 Moore, "Sharon Asks U.S."
- 191 Nir, "Sharon Aide." Ayrıca bknz.Karen DeYoung, "U.S. Toughens Warnings to Suriye on Irak, Other Konus," Washington Post, 15 Nisan 2003.
- 192 Nir, "Sharon Aide." Ayrıca bakınız, Perelman, "Behind Warnings." Suriye'yi şeytan gibi gösterme ve Birleşik Devletleri ona karşı saldırı için kışkırtma çabalarında, İsraililer Damascus'un Saddam rejiminden üst düzey Iraklıları misafir ettiğini ve hatta daha kötüsü Irak'ın WMD'sini sakladığını söylemektedirler. Perelman, "Behind Warnings"; Laurie Copans, "Israeli Military Boss Claims Irak Had Chemical Weapons," Associated Press haber basımı, 26 Nisan 2004; Ira Stoll, "Saddam's WMD Moved to Suriye, An Israeli Says," New York Sun, 15 Aralık 2005; aynı yazar, "Irak's WMD Secreted in Suriye, Sada Says," New York Sun, 26 Ocak 2006. 2003 yılı Ağustos ayında bir intihar aracının Bağdatta UN karargahını havaya uçurduğunda, İsrail UN büyükelçisi bu aracı Suriye'nin sağladığını ve dolayısıyla Suriye'nin bu durumdan bir miktar sorumlu olduğunu söyleyerek diplomatik bir tartışmaya sebep olmuştur. Michael Casey, "Israeli Ambassador Believes Truck Used in U.N. Bombing Came from Suriye," Associated Press haber basımı, 21 Ağustos 2003; "Israeli Envoy Links Suriye to UN Blast, Stirs Flap," Reuters haber basımı, 21 Ağustos 2003. İsrail eski Birleşik Devletler

büyükelçisi Itmar Rabinowich Seymour Hersh'e kaynaklarının kalitesini öne sürerek Suriye'nin 11 Eylül olayından haberdar olduğunu ve bunu Birleşik Devletlere bildirmediğini söylemiştir. Hersh, "The Suriyen Bet." Bu iddiaları destekleyen çok az kanıt vardır ancak İsrail'in istekliliği Birleşik devletlerle diğer Arap rejimiyle karmaşa yaratma isteğini gösteriyor.

- 193 Suriye 9/11'den önce Lobby'nin hedefindeydi. Aslında, Feith, Perle ve Wurmser tarafından 1996 yılında Netanyahu için yazılan "Clean Break" çalışmasının hedefi Irak değil Suriye'di. U.S. Committee for a Free Lebanon (USCFL)'un başı Daniel Pipes ve Ziad Abdelnour, Suriye'nin askerini Lübnan'dan çekmesi, sahip olabileceği WMD2lerinde kurtulmak ve terörizmi desteklemesine son vermek için ABD'yi askeri gücünü kullanmaya çağıran raporu birlikte yazmışlardır. ("Ending Suriye's Occupation of Lebanon: The U.S. Role," Report of the Middle East Study Group, Middle East Forum, Mayıs 2000.) UCSFL Lobi'nin yakınında yer alan, en büyük destekçileri olan Abrams, Feith, Ledeen, Perle, and Wurmser gibi pek çok ılımlı muhafazakârdan oluşan bir kurumdur. Jordan Green, "Neocons Dream of Lebanon," ZNet, Temmuz 23, 2003; David R. Sands, "Hawks Recycle Arguments for Irak War against Syria," Washington Times, 16 Nisan 2003. Ledeen dışında, UCSFL'in başka bir büyük destekçisi olan İsrail parlamento üyesi Eliot Engel (D-NY) gibi hepsi 2000 raporuna imza atmışlardır.
- 194 Nathan Guttman, "Some Senior U.S. Figures Say Suriye Has Crossed the Red Line," Ha'aretz, 14, Nisan 2004; Michael Flynn, "The War Hawks: The Right Flexes Muscle with New U.S. Agenda," Chicago Tribune, 13, Nisan 2003. Perle ve Wolfowitz'in yanında, John Bolton Suriye'de rejim değişikliği için yönetime gerçekten baskı yapmıştır. Irak Savaşı'ndan bir ay önce İsrail liderlerine İran ve Kore'de olduğu gibi, Saddam güçten düşer düşmez bush Yönetimi'nin Suriye'nin icabına bakacağını söylemiştir. Flynn, "The Right Flexes Muscle." Bu amaçla Bolton, iddialara göre, Suriye'nin WMD planlarının Orta Doğu'daki barışı tehdit edebilecek ciddiyete ulaştığını ve bu konunun hemen halledilmesi gerektiğini Temmuz ortalarında Kongre'ye söylemeye hazırlanmıştır. Ancak CIA ve diğer hükümet ajanları Bolton'ın bu konuyu şişirdiğini söyleyerek buna karşı çıkmışlardır. Bunun sonucunda yönetim Bolton'a o zamanlarda

Suriye hakkında fikir beyan etmesi için izin vermemiştir. Douglas Jehl, "New Warning Was Put Off on Weapons Suriye Plans," New York Times, 18, Temmuz 2003; Marc Perelman, "State Department Hawk under Fire in Intelligence Flap over Suriye," Forward, 25, Temmuz 2003; Warren SF. Strobel and Jonathan S. Landay, "Intelligence Data on Suriye Now Disputed," Philadelphia Inquirer, 17 Temmuz 2003. Ancak Bolton uzun süre ertelenmemiştir. Eylül 2003 Kongresi'nden önce çıkıp Suriye'nin ABD çıkarları ve Orta Doğu için büyüyen bir tehdit oluşturduğu iddiasında bulunmuştur. Nathan Guttman, "US: Suriye Supporting Terror, Developing Weapons of Mass Destruction," Ha'aretz, 16 Eylül 2003.

- 195 Alıntı yapılmıştır. Robin Wright, "U.S. Insists Suriye Alter Its Course," Los Angeles Times, 14 Nisan 2003. Ayrıca bkz. Martin Indyk ve Dennis Ross'un Hersh'teki Suriye üzerine yazdıkları gerçekçi belagat "The Suriyen Bet."
- 196 Lawrence F. Kaplan, "White Lie," New Republic, Nisan 21& 28, 2003. Ayrıca bkz. William Kristol and Lawrence F. Kaplan, The War over Irak: Saddam's Tyranny ad America's Mission (New York: Encounter Books, 2003).
- 197 DeYoung, "U.S. Toughens Stance." 19 Ağustos 2003'te Ha'aretz'de yayınlanan Engel'in Sharon'la Kudüs'teki ofisinde 90 dakika boyunca görüşüğünü ve İsrail Başkanı'nın da Engel'i Suriye yönetmelik tasarısını geri çevirme çabalarını desteklediğini rapor eden "NY Congressman Says Will Push Bill to Pressure Syria" adlı bir yazı yayınlanmıştır. Bkz. Zvi Bar'el, "Deciphering the Syrians," Ha'aretz, 9 Temmuz 2003; "The Return of the Syria Accountability Act," NewsMax.com, 19 Nisan 2003; Claude Salhani, "The Syria Accountability Act: Taking the Wrong Road to Damascus," Policy Analysis, No. 512, CATO Institute, 18 Mart 2004. Beklenen şekilde, Engel'in kanunu tekrar gündeme getirmesinin ardından hemen sonra Perle Kongre'yi kararı kabul etmeye çağırmıştır. Sands, "Hawks Recycle Arguments."
- 198 Ron Kampeas, "Bush, Once Reluctant on Sanctions, Prepares to Take a Tough Line with Syria," JTA, 16 Mart 2004.
- 199 Salhani, "The Syria Accountability Act," sf. 5.
- 200 Julian Borger, "Bush Vetoes Suriye War Plan," Guardian, 15 Nisan 2003; Kampeas, "Bush, Once Reluctant."

- 201 Bknz.Hersh, "The Syrian Bet." Birleşik Devletlerin Suriye'yle işbirliği yapmasının avantajlarını tartışan diğer makaleler Spencer Ackerman, "Rough Trade," New Repulic, 13 Ocak 2003; Susan Taylor Martin, "Experts Disagree on Dangers of Suriye," St. Petersburg Times, 3 Kasım 2002; Salhani, "The Suriye Accountability Act"; Stephen Zunes, "Bush Has Clear Run at Syria," Asia Times Online, Mart 2, 2005.
- 202 Forward'da Bağdat'ın düşmesinden sonra ABD'yi Suriye'ye iten yeni politikasıyla ilgili iki makale yayınlanmıştır. Nisan'ın ortasında bir yazar "son günlerde ani şekilde Suriye'ye yağdırılan ABD uyarılarının Washington'un İsrail ve yandaşlarının aylardan beri yapmak istediği Suriye yöneticisi Başar Eshad'ın yeniden gözden geçirilmesi görevini üstlendiğinin bir göstergesi olduğunu" konusuna dikkat çekmiştir. Perelman, "Behind Warnings." Birkaç ay sonra Temmuz ortasında başka bir yazar: "Geçmiş aylarda, yüksek İsrail devlet adamlarının Amerikan yandaşlarını Esad'ın güvenilmezliği konusunda uyardıklarını ve bunun amerikan basınında olası bir Suriye operasyonuyla ilgili söylentilerin yayılmasına neden olduğunu" yazmıştır. Marc Perelman, "Syria Makes Overture over Negotiations," Forward, 11 Temmuz 2003.
- 203 Alıntı yapılmıştır Alan Sipress, "Israel Emphasizes Iranian Threat," Washington Post, 7 Şubat 2002. sharon2ın Washington2a vardığı sıralarda yazılan bu makale Suriye'nin Irak'taki Saddam rejiminden çok daha büyük tehdit oluşturduğu konusunda Bush yönetimini ikna etmek için çabalarını ikiye katladığını açıklığa kavuşturmaktadır. Ayrıca bknz.Seymour Hersh, "The Iran Game," New Yorker, Cilt 77, konu 38 (3 Aralık 2001), sf. 42-49; Peter Hirschberg, "Background/Peres Raises Iranian Threat," Ha'aretz, 5 Şubat 2002; David Hirst, "Israel Thrusts Iran in Line of US Fire," Guardian, 2 Şubat 2002; "Israel Once Again Bakınızs Iran as A Cause for Concern," Ha'aretz, 7 Mayıs 2001.
- 204 Stephen Farrell, Robert Thomson ve Danielle Haas, "Attack Iran the Day Irak War Ends, Demands Israel," The Times (Londra), 5 Eylül 2002; Stephen Farrell and Robert Thomson, "The Times Interview with Ariel Sharon," aynı yazıda.

- 205 "Ambassador to U.S. Calls for 'Regime Change' in Iran, Syria," Ha'aretz, 28 Nisan 2003. New York Times 10 gün sonra "Washington'un İran'ın nükleer silahlanmasıyla ilgili giderek daha fazla telaşlandığını ve İsrail'in durumu ciddiye almak gerektiğini söylediğini" yazmıştır. Steven R. Weisman, "New U.S. Concerns on Iran's Pursuit of Nuclear Arms," New York Times, 8, Mayıs 2003. Daha sonra Shimon Peres 25 Haziran'da "We Must Unite to Prevent an Ayatollah Nuke." başlıklı köşe yazısını yayınlamıştır. İran tehdidini aynen Saddam'dan gelen tehdit gibi betimlemiş, ABD'nin kesin tavrını koyması gerektiğini ve İsrail'in nükleer silahlanmaya tolerans göstermeyeceğini yazmıştır.
- 206 Mayıs'ın sonlarına doğru Inter Press Service "İlımlı Muhafakârlar'ın ABD'yi İran'da rejim değişikliği yapmak için ikna etme çabalarının Mayıs'ın başlarından beri çok daha fazla yoğunlaştığını ve meyvelerini bile verdiğini" rapor etmiştir. Jim Lobe, "U.S. Neo-Cons Move Quickly on Iran," Inter Press Service, 28 Mayıs 2003. Haziran başlarında, Forward "Yönetimin içindeki ve dışındaki ılımlı muhafazakârların Tahran'da bir rejim değişikliği olması için çabalanmasını istediklerini ve son günlerde su yüzüne çıkan gizli eylemlerin raporlarını" yazmıştır. Marc Perelman, "Pentagon Team on Iran Comes under Fire," Forward, 6 Haziran 2003. Ayrıca bkzn.idem, "White House Is Aiming to Raise Iranian Nukes at U.N. Security Council," Forward, 9 Mayıs 2003; Idem, "New Front Sets Sights on Toppling Iran Regime," Forward, 16 Mayıs 2003. Sonunda Lobi İran Şahı'nın oğlu Rıza Pahlavi ile yakın ilişkiler kurmayı başarmış hatta Netanyahu ve Sharon ile görüşmeler yaptığı söylentileri bile yayılmıştır. Bu ilişki Lobi'nin Ahmet Çelebi ile olan ilişkisine benzemektedir. Özellikle İsrail yanlısı güçler Pahlavi'yi desteklemektedir, Pahlavi de bunun karşılığı olarak iktidara gelince İsrail ile iyi ilişkiler kuracağını açıklığa kavuşturmaktadır. Connie Bruck, "Exiles: How Iran's Expatriates Are Gaming the Nuclear Threat," New Yorker, Cilt 82, konu 2 (6 Mart 2006), sf. 48- 63; Perelman, "New Front."
- 207 Konferansın haberini veren "The Future of Iran: Mullahcracy, Democracy and the War on Terror," başlıklı reklam pek çok web sitesinde bulunabilir. Ayrıca bkzn.Green, "Neocons Dream of Lebanon"; Lobe, "U.S. Neo-Cons Move Quickly."

- 208 William Kristol, "The End of the Beginning," Weekly Standard, 12, Şubat 2003. O zaman yazılan makalelerin içinde Daniel Pipes ve Patrick Clawson 20 Mayıs'ta yazdıkları "Turn up the Pressure on Iran." Da yer almaktadır. Bush'tan İran'da Şiileri devirmeye çalışan Mujahedeen-e-Khalq terörist grubunu desteklemesini talep etmişlerdir. Lawrence Kaplan 9 Haziran'da New Republic ("Iranamok") 'ta ABD'nin nükleer program konusunda İran'a karşı daha sert olması gerektiğini öne sürmüştür. İran'da önde gelen basın mensuplarından olan Michael Ledeen 4 Nisan'da National Review Online ("The Others") "Diplomatik çözümler için zaman kalmamıştır. Burada ve orada terör sorunlarıyla başa çıkmak zorundayız. İran bize en azından zafer kazanma imkânını sunuyor çünkü İran halkı açıkça var olan rejimi istemiyorlar ve ABD'den destek aldıkları takdirde haklı mücadelelerinde buna karşı savaşmaya gönüllüler."
- 209 İran'ın nükleer programıyla baş etmek için Bush yönetimini ikna etmeye yönelik Lobi'nin çabalarıyla ilgili kanıtlar için, bkz. Stewart Ain, "Israel Urging U.S. to Stop Iran Nukes," Jewish Week, 7 Ekim 2005; Efraim Inbar, "The Imperatives to Use Force against Iranian Nuclearization," BESA Center [Bar-Ilan University, Israel] Perspectives, No: 12, 1, Aralık 2005; Martin S. Indyk, "Iran's Bluster Isn't A Bluff," Los Angeles Times, 1 Kasım, 2005; Ron Kampeas, "With Time Short on Iran Nukes, AIPAC Criticizes Bush Approach," JTA, 2, Aralık 2005; Charles Krauthammer, "In Iran, Arming for Armageddon," Washington Post, 16 Aralık 2005; Dafna Linzer, "Pro-Israel Group Criticizes White House Policy on Iran," Washington Post, 25, Aralık 2005; Ori Nir, "New Sanction Bill Loses Momentum as Administration Presses Diplomacy," Forward, 10 Haziran 2005; Idem, "Jewish Groups Push for Iran Sanctions," Forward, 23 Eylül 2005; Idem, "Israeli Aides Warn U.S. Not to Drop Ball on Iran," Forward, 9, Aralık 2005; Michael Rubin et al., "War Footing: 10 Steps America Must Take to Prevail in the War for the Free World," American Enterprise Institute, Kasım 30, 2005; Rowan Scarborough, "Israel Pushes U.S. on Iran Nuke Solution," Washington Times, 21, Şubat 2005.
- 210 Hatta bazı ılımlı muhafazakârlar bu sonucu hoşgörüle karşılamışlardır. Örneğin Robert Kagan ve William Kristol 9/11 sonrasında "Afganistan'ın ancak savaş açacağını ve bu savaşın

Afganistan'da bitmeyeceğini, pek çok ülkede değişik boyutlarda kargaşa yaratarak yayılacağını ve bunun ABD'nin askeri gücünü pek çok yerde aynı anda kullanmasını gerektirebileceğini, bunun pek çok kişinin korktuğu sivilleri de içine alan bir karışıklığa sebep olacağını" yazmıştır. "The Gathering Storm," Weekly Standard, 29 Ekim 2002. Ayrıca bkz. Eliot A. Cohen, "World War IV," Wall Street Journal, 20, Kasım 2001; Phil McCombs, "The Fire This Time," Washington Post, 13, Nisan 2003; Norman Podhoretz, "How to Win World War IV," Commentary, Şubat 2002; Idem, "World War IV: How It Started, What It Means ve Why We Have to Win," Commentary, Eylül 2004; Brian Whitaker, "Playing Skittles with Saddam," Guardian, 3 Eylül 2002.

- 211 Ron Kampeas, "After Restructuring, AIPAC Plans to Focus on Wider Range of Konus," JTA, 26 Eylül 2005.

